

សេចក្តីផ្តើម

ស្រុវមានត្បូនាចិ៍យ៉ាងសំខាន់ក្នុងការទ្រឡប់ដល់ការសំរាប់មានជីវិតសម្រាប់
ប្រជាពលរដ្ឋប្រមាណាជីតពាក់កណ្តាលនៅក្នុងពិភពលោក និងស្មើរចាំងស្រួលនៅ
ទីបអសី។ តម្លៃការអង្គភ្លើក្នុងពិភពលោកនឹងកើនដល់ ៤៩៦លានគោនក្នុងឆ្នាំ២០២០
និង ៥៥៣លានគោនក្នុងឆ្នាំ ២០៣៥ គឺស្មើនឹង១៣% និង២៦% ប្រើនជាង ឆ្នាំ
២០៩០ ដើម្បីមានតំបន់ ៤៣៨ លានគោន។

ទន្លេមនីដកំណើនប្រជាជននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ធនធានសម្រាប់ផ្តើតផ្តើងក្រោមការកែចេះគេចិយចុះដោយសារការប្រក្សាគ្រប់ដែងនៃវិធីការដែលត្រូវឱ្យបង្កើនដលិតភាពនៃប្រព័ន្ធដំណើអាហារ។ កាលពីអតិថិជន ស្វែរតែកាល់ការទិន្នន័យប្រើប្រាស់បង្កើនដលិតភាពកសិកម្មធ្វើឡើងដោយការបេង្ញើដែលផ្តើជាផលកម្ម ការកែលម្បីប្រសើរឡើងនូវការអនុវត្តន៍វិធីសាស្ត្រជំងឺ ការព្រៀកការប្រើប្រាស់តុដដែលផ្តូលទិន្នន័យខ្ពស់ និងការបេង្ញើប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ជាតុចូលនិងស្អារកសិកម្ម។ បើនេះដោយសារការមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការដោរនៅពេលនិងក្រាយពេលប្រមូលដល់ព្រមទាំងការកែចេចបានធ្វើឱ្យបាត់បង់ទាំងបរិមាណដល់ និងគុណភាពស្រួលប្រើប្រាស់ បើនេះគឺមិនបាប់អារម្មណ៍លើបញ្ហានេះទេ។ ហួគមកដល់ពាក់កណ្តាលទស្សន៍តែង កំមានការបាប់ដើមទូលស្អាត់ដោយបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍លើការបាត់បង់ក្រាយប្រមូលដល់បានការខាតបង់ដីសម្រៀម ហើយកំបាប់ដើម្បួនត្រូវប្រើប្រាស់បង្កើននូវបច្ចេកវិទ្យានិងចំណោះដឹងក្រាយពេលប្រមូលដល់។ ដូច្នេះ

ប៊ុន្មានផ្ទាំងក្រាយនេះ:ការបាត់បង់ក្រាយពេលប្រមូលដែលត្រូវបានកែលម្បទាំងដើរកបរិមាណា និងគុណភាពតាមរយៈការស្រាវជ្រាវអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម និងអនុវត្តបច្ចេកទេសក្រាយពេលប្រមូលដែល ដែលមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ។

បាប់ពីដំណាក់កាលទី៣ ស្រួលអារម្មណុលដៃការខុចខាត ដែលមានន័យថា ស្រួលតែងមានគុណភាពខ្ពស់បំផុតនៅពេលទី៣ ហើយគុណភាពនេះ ចេះតែចិញ្ញុះក្នុងលេវិនលេវិន បួយឱ្យការស្របតាមរបៀបប្រចាំឆ្នាំ។ នៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ជាប្រើប្រាស់អង្គភាពកំពុងបាត់បង់តម្លៃ ២៥-៥០% នៃតម្លៃសរុបក្នុងចន្ទោះពេលបាប់ពីប្រមូលដែលរហូតដល់ការកែច្នៃបរិភាគ។ ការបាត់បង់ទាំងនេះ:កែតមានដោយសារការង្រឿះកំណត់ក្នុងអង្គភាពពេលច្បូតកាត់ បាតកំបន ហាលសម្បត និងដឹកជញ្ញាន ការសិកបំផ្តាញរបស់សត្របង្កើត និងការចំយចេះគុណភាពនៅពេលរក្សាទុកមិនបានត្រឹមត្រូវ។

I. ජ්‍යෙෂ්ඨ සිසු ප්‍රතිඵලිත සේවක අංශය

ស្រួលដែលមានគុណភាពល្អ គីជាគ្រាប់ស្រួលមានភាពសុខ្នៅសំខាន់ភាព ទំបន់ក្រោមប្រហែលត្រា មានទំហំគ្រាប់បុនត្រា មានរូបរាងដូចត្រា មានការប្រែប្រើប្រាស់តិចត្រួច មានគ្រាប់ស្ថាកប្បគ្រាប់មិនពេញទេកតិចត្រួច មិនមានលាយឡើងដោយត្រូវស និងគ្រាប់ស្រី ហើយតុមានទូលាងការបំផ្តាញពីសត្វលិតិដីទេ ប្រើប្រាល់ខ្លួនជម្រើន។ មានកត្តាដារចិនដែលមានតម្លៃពលដល់គុណភាពគ្រាប់ស្រួល ហើយកិច្ចការទាំងទាំងនេះ ខាងក្រោមមានសារ៖ សំខាន់សម្រាប់ធ្វើឱ្យគ្រាប់ស្រួលមានគុណភាពល្អ៖

៩.៩ ការគ្រប់ចំណើនកម្ម

ការក្នុងសំនើងការកែវរពង្រាបដីស្របតានល្អ ធ្វើឱ្យស្របស្ទឹមស្សូវដុះលួតលាស់បានល្អ មិនសូវមានស្សឹចផ្លូវ បានដីបានសញ្ញចំណាយទីកតិចសម្រាប់ស្រាចស្រពដែលធ្វើឱ្យដើមស្សូវមានសុខភាពល្អអាចឈ្មោះនូវដំនឹងនិងសញ្ញណូតម្នយចំនួនចំណាយពលកម្មតិចក្នុងផលិតកម្ម ស្សូវទាំងស្រុះ និងកាត់បន្ទយការពាត់បង់។ ដីស្រស់មបុមានទីកស្សឹសញ្ញអាចធ្វើឱ្យស្សូវដុះលួតលាស់ក្នុងសន្ទះនិងទាំងស្សឹងត្រូវដែលធ្វើឱ្យគ្រាប់ស្សូវមានទាំងសំណើមប្រហាក់ប្រហែលត្រូវ។ នៅក្នុងផលរៀបចំដីមិនបានល្អ ដើមស្សូវនៅក្រោងកន្លែងទាំងនាបអាចទាំងគ្រាយស្សូវនៅកន្លែងដែលមានដីខ្ពស់ ដែលធ្វើឱ្យគ្រាប់ស្សូវមានសំណើមទាបខ្ពស់ខ្ពស់ត្រូវខ្លះដីពិភាកបាលសម្រាប់ឱ្យស្សូតស្សឹត្រូវហើយអាចនិងធ្វើឱ្យងាយប្រេះស្រាំ និងទទួលរងការខ្សែចាត់ផ្សោងទៀត។

រូបទី១៖ ដឹកបាស្ថិត ធ្វើឱ្យដំណរកស្រួលុតលាស់លូ និងគ្រាប់មានគុណភាពលូ

១.២ ការប្រើប្រាស់នឹងពួល

ពួលស្រីរដឹលមានលក្ខណៈរូបសាស្ត្រ និងគីមិសាស្ត្រធ្វើដោយភ្លាម មានតម្លៃពលទៅលើគុណភាព និងទិន្នន័យស្រី វិមាត្រ រូបភាគ ទំងន់ មាន និង ធន់សុំតេជាកត្តា កំណត់នូវលក្ខណៈរូបសាស្ត្របែស់គ្រាប់ស្រីនិងមានតម្លៃពលដែលអត្រាគង់រដឹម។ គ្រាប់ពួលដឹលមានគុណភាពល្អ គីមិសាស្ត្រមានសំរាប់ និងគ្រួស មិនមានគ្រាប់ពួលស្រីដែលលាយឡើង ត្រានគ្រាប់ស្រីត្រានគ្រាប់ប្រះស្រាំ ត្រានស្អាមអុដនិងមានពណ៌សម្បរដូចត្រា។ ការប្រើសិសពួលដឹលមកដំឱះនៅឱ្យទូលាននូវ៖

- ❖ ទិន្នន័យខ្ពស់
- ❖ ឱះលួតលាស់ខ្សោះ និងស្រីត្រា
- ❖ អត្រាគង់រដឹមខ្ពស់ និងអង្គរសម្រិតប្រើប្រាស់
- ❖ ទុកដំណាលត្រា កាត់បន្ទយការពាត់បង់
- ❖ ងាយស្រួលកិនដោយទំហំគ្រាប់បុនត្រា
- ❖ មានគុណភាពអង្គរល្អ និងងាយរកទីផ្សារ។

រូបថត៖ ស្រីរដឹលលាស់ល្អ និងទុកដំណាលត្រា

១.៣ ភាគចំណាំ

អត្រាចំដុះខស់ បុការហ្មីពួជប្រើនហ្សសនឹងធ្វើឱ្យដើម្បីរដុះពីក ហើយ
ប្រជិះដីភ្នាក់ និងលូតលាស់ខ្លាំងនៅពេលដែលសារធាតុចិត្តឯម បុប្ផ័នមានកម្រិត
ទាប។ នៅថ្ងៃបំផុតវានឹងធ្វើឱ្យដើម្បីរតំសូវមាត្រាយនឹងដួលរាលំ ហើយផ្តល់ត្រាប់
គុចុងប្រុស្សីង និងពិធាកច្បូត។ ផ្ទុយឡើងអត្រាចំដុះទាបពេកអារមធ្វើឱ្យដើម្បីរ
បែកគុម្ភខ្លាំងនិងប្រើនហ្សស ហើយនៅថ្ងៃបំផុតត្រាប់ស្រីក្នុងគុម្ភដែលមានដើម្បី
បែកប្រើនប្រុក្នុងក្បារតម្លៃយិនអារម្មណុជាតានទៅ។ មួយឡើងឡើត ដើម្បីរដុះ
ធ្វើលង្វឿលអារមនឹងឱ្យមានស្វ័ូចផ្លូវដីប្រើន ដែលអារមធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដីល់គុណភាព
ត្រាប់ស្រីរដើម្បី

ចំណួនដើមស្រីសមស្រប គិតជាកត្តានឹងសំខាន់ដើម្បីខ្សែដារំស្រីរស្របយកទីកន្លែងដើម្បីជាតិបានល្អដែលជាទូទៅដើរស្ថិតដើមស្រីគ្មានមានពី ៤០០ទៅ ៥០០ដើម្បីក្នុងផ្ទៃដើម្បីមួយម៉ែត្រការ៩។ ធ្វើឡើងសិករគ្រប់ស្ថិតក្នុងចន្ទោះគុម្ភ ២០ x ២០សម ប្រពេល៖ ក្រាប់ស្រីក្នុងកម្រិតពី ៨០ ទៅ ១២០ គីឡូក្រាមក្នុងមួយហិចតា។

➔ សូបសេចក្តីមកដឹងស្តីតាមដើមតាប(រឿន)ពេកអារមនាំខ្សោះ

- ❖ ស្រីបេកគុម្ភប្រើន ដិលអាចធ្វើអោយត្រាប់ស្រីទាំងអស់រាយឆ្នាំ
 - ❖ មានជុះស្វែចប្រើនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់គុណភាពត្រាប់ស្រី
 - ❖ ចិយចុះនូវកំនើនភ្លាមុទលភាពរបស់ពួជស្រីក្នុងការផ្តល់ទិន្នន័យ
បុំន្ទៃបើដែងសីតេដើមខ្លួស (ព្រៀក) ពេកអាចនាំឱ្យ៖

- ❖ ដើម្បីរបៀវជំងឺត្រាស្រុបយកទីក និងជីជាតិបណ្តាញឱ្យទាំងត្រប
- ❖ ចំនួនដើម្បីនអាចពេលម្មប់លើត្រា និងមានដើមតូចអាចដួល
- ❖ ចំយុទ្ធទាំងត្រប់ និងចំនួនត្រប់ក្នុង ១ភ្នំ

របទ៖ របាយប្រុងក្តុងពេលវេលាអសយស្របធើឱ្យទូលាតានខ្លួនផលខ្ពស់

១.៤ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ

ការទូលាតានជីជាតិមិនស្អើត្រា អាចធើឱ្យដើម្បីរលូតលាស់ និងបែកគុម្ភមិនស្អើត្រា ហើយបណ្តាលឱ្យត្រប់ស្រីវិក្ខមានទាំងសំណើមមិនស្អើត្រា។ ជីជាតិក្នុងអាចមានតម្លៃពលជាលំអត្រាអង្គរដើម និងបរិមាណអមីទ្បស។ ការងារជីជាតិយើតពេលនិងមិនត្រប់ត្រាន់អាចធើឱ្យស្រីរលូតលាស់យើត ហើយមិនងាយទៅដែលនាំឱ្យងាយទូលាត់ដែលប៉ះពាល់ពីលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុមិនត្រប់ប្រសើរ ដូចជាមានត្រូវក្នុងបុមានទីកដកក្នុងត្រូវក្នុងត្រូវក្នុងពេលប្រចាំតាត់ជាដើម។

ជីការប្រើប្រាស់អាចងារជីជាតិបានកំណត់ដែលជំណាំ ហេតុនេះចាំបាច់ត្រូវដាក់ជីបន្លែមដើម្បីជួយការលូតលាស់និងបង្កើនទិន្នន័យ។ មានពេលខ្លះដើម្បីបានគេប្រើប្រាស់ដើម្បីកែលម្អូលក្ខខណ្ឌរបស់ដី។ បរិមាណនិងប្រភេទដឹងដែលប្រើប្រាស់បានគេកំណត់ដោយសន្និថិក ដើម្បីទូលាតានស្រីទៅតានជំណាំស្រីនិងត្រូវការអាហ្វេទៅក្នុងទីឡាតាំង ហូស្សាតែ-ពាកីឡ្សាប្រាមនិងបុំតាស់១៥-២០ក្រាម។ កម្រិតមូលដ្ឋាននេះត្រូវបានគេកែសម្រួលតម្លៃទៅតាមប្រភេទដី ដូរដោះដុំ លក្ខខណ្ឌជំណាំ និងអាកាសធាតុព្រមទាំងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់។ ដើម្បីធើឱ្យការប្រើប្រាស់ជីមានប្រសិទ្ធភាព ចូរប្រើប្រាស់ជីសវៀក្យ (លាមកសត្វកំបុស្តី ចំបើង អង្គាម និងស្តីករើយ) ឱ្យបានយ៉ាងតិចពី២-៥តាន/ហិកតា ប្រសិនបើ

អាជរកចានា ការប្រើប្រាស់ដីមិថ្លែងលើសកម្មិត ជាតិសេសដីអាហ្វេតធ្វើឱ្យដំណាំ
ស្រួលដុំលូតលាស់ល្អពេកមានដើមដងទន្លេនិងពលវិបតងខ្លឹម ដែលងាយដ្ឋាលដើម
និងមានការបំផ្តាញឡាច្បាស់ពីសត្វលិត និងជំនួយដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ទិន្នន័យនិងគុណភាព
គ្រប់។

ជូនបេក្ខភាពរបស់ខ្លួនដើម្បីបង្កើតបច្ចេកទេសនៃក្រសួងទិន្នន័យ

របទទី៤: ការដាក់ដីខ្សែស្ទើលក្ខងពេលវេលាសម្រប

១.៥ ការរួចថ្លែងលទ្ធផល

ເບີຜ່ານກໍສຽງໃຈນັດວະໂຫຼດໃກ້ຕົກປັບຄານ ກໍລືນີ້ຜ່ານກໍຕົກປັບມີນເຕັມເລັດລູ້າ ກາຊະ: ໃກບຸກາເບິ່ງແຮງໃຈກເຕັມຕັບໆເຕັກອາບນີ້ຜ່ານເຖິງຕົກປັບສຽງສຸກ ນີ້ຜ່ານຈະມີຜ່ານທີ່ມີມີນຜົມຕາ ຜຸ່ຍເຈົ້າໃຈ ກາເບິ່ງແຮງໃຈກເຕັມຍື່ດັບຕະລາດເຕັກອາບເຖິງຕົກຜູ້ຕາຕ່ ເຜົ້າຍສຽງໃຈພູ້ລັດເຜີ້ມາ ຈີນີ້ມີນີ້ຜ່ານ: ເຜົ້າຍົງຕົກນັດວັນກາຕົກປັບຄົກຜ່ານໃກ້ຕົກ ປົດມີກຳໄຟ ຜຶ່ງໃສ່ສົກວັນສາກົນເສົ້າ ນີ້ຜ່ານກົດໆທຳ ເຜົ້າຍົງກົາໃຈກເສົາກູ້ຜູ້ໃສ ຊົງມີນີ້ຜ່ານຜົມຕາກໍເປົ້າກໍເປົ້າ ເຖິງສົກວັນສາກົນເສົ້າ ເກີ້ຍຕົກປັບສຽງໃຈ ເຜົ້າຍົງຕົກນັດວັນກາຕົກປັບຄົກຜ່ານໃກ້ຕົກ ພົດມີກຳໄຟ ຜຶ່ງໃສ່ສົກວັນສາກົນເສົ້າ ນີ້ຜ່ານກົດໆທຳ ເຜົ້າຍົງກົາໃຈກເສົາກູ້ຜູ້ໃສ ຊົງມີນີ້ຜ່ານຜົມຕາກໍເປົ້າກໍເປົ້າ ເຖິງສົກວັນສາກົນເສົ້າ ເກີ້ຍຕົກປັບສຽງໃຈ ເຜົ້າຍົງຕົກນັດວັນກາຕົກປັບຄົກຜ່ານໃກ້ຕົກ

សំណើម គ្រាប់ស្រីរនៅពេលចូលកាត់អាចកាត់បន្ទយការប្រែះស្រាំគ្រាប់ និងគ្រាប់អង្គរ មានពណ៌រលើផ្លូវ ការគ្រាប់គ្រងទីការណានូវអាចកាត់បន្ទយការប្រភពប្រជែងពីស្ថាប់ដៃដីដែលមានតម្លៃពលលើទិន្នន័យ និងគុណភាពគ្រាប់ស្រី។

រូបទីផែនការគ្របគ្រងទឹក

១.៦ ការថែទាំបីជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពស់កម្ពស់ប្រព័ន្ធ

៩.៦.១ សង្គម

បើដំណាំស្រីទុលដោករបៀផ្តាច់ពីសត្វលិតនៅក្នុងដំណាក់កាលដោកគ្រប់នឹងធ្វើឱ្យគ្រប់ស្រីទុលចូលរួមប្រកាសប្រជាមានចំណុចអចឡ៾ង។ ចំណុចខ្លួនចំងនោះកើតមានដោយសាសកម្មភាពបាក់តែវិញ ការបៀផ្តាច់ពីសត្វលិត (ដូចជាជងុយស្ថិតុងដើមឈានរបៀបដែលកាត់ស្រីការលើ) បុកណ្តារនៅតួតុលិតលាស់ ធ្វើឱ្យដំណាំស្រីទុលដើមឈានរបៀបដែលកាត់ស្រីការលើ ដូចជាការបៀកគុម្ភប្រហែកខ្លួនយើត ជាដើមដែលធ្វើឱ្យស្រីទុលមិនស្រីលូ មករាយទៅតាមការបៀផ្តាច់ពីសត្វលិត (ដូចជាស្រីដែលការបៀផ្តាច់ពីសត្វលិត) បុកណ្តារអាចធ្វើឱ្យគុណភាពគ្រប់ចិយចុះ។ ដូច្នេះត្រូវធ្វើការកម្អាត់សត្វច្បាស់ឱ្យទាន់ពេលវេលាដើម្បីការពារស្រីពីការបៀផ្តាច់ពីសត្វលិត បើនេះត្រូវចំណាំ មិនត្រូវប្រើប្រាស់កសិកម្មនៅពេលដើម្បីការពារស្រីពីការបៀផ្តាច់ពីសត្វលិត ពីត្រាជានៃឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុខភាពពេលយកទៅប្រើប្រាស់។

របៀបគ្រប់គ្រងសត្វលិត

៩.៦.២ ស្តីចំនួន

ស្ថិចដែងដុះប្រើនកុងវិស់ឱ្យគុណភាពត្រាប់ស្តូវថយចុះ ដោយសារកិច្ចពីរដ្ឋាមសារធាតុចិត្តធមជួចជាតិជាតិ និងពន្លឹះព្រះអាចិត្យពីដើមស្តូវ ដើម្បីប្រើដៃងសំរាប់ហើយស្ថិក៍ជាប្រភពនិងជម្រករបស់សត្វលិត និងជំនឿបំផ្តាញជំណាំស្តូវដែរ។ មួយវិញ្ញាទៀត ត្រាប់ស្តូវដែលប្រមូលបានអាចនិងមានលាយទាំងប្រើនដោយត្រាប់ស្ថិក ទាំងនេះ។ ជាទុទៅត្រាប់ស្ថិកប្រើនមានសំណើមខ្ពស់ដែលអាចធ្វើឱ្យត្រាប់ស្តូវនៅមួយវិញ្ញា ហើយងាយប្រែប្រឈម។ និងទូទៅនូលដែករបំផ្តាញពីសត្វចិត្ត និងជំនឿពេលរក្សាទុក។

ជុំដឹងថ្មានតែស្ថិតិមាននៃពេលវេលាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដើម្បីភាគគំរូបន្ថយការប្រកបដែលជាមួយដំណាំស្រីសំដែរលើកកម្មសំទិន្នន័យ និងគុណភាពត្រាប់ស្រី។

រូបទី៧៖ ការគ្រប់គ្រងស្តីចំពោះ

១៦៣ ជំងឺ

ជំនួយ គិតកត្តាបងម្មយដែលបង្ការការពត្យាតដល់ជំណាំស្សី និងបង្កុដលប់ ពាល់ដល់គុណភាពត្រាប់ស្សីអង្គរ។ ជំនួយថាស (Rice blast) បានបង្ការការពត្យាតដល់ដើម ស្សីក និងករភ្លស្សីដែលធ្វើឱ្យជំណាំស្សីបែយទិន្នន័យ និងគុណភាពត្រាប់បែយចុះ។ ជំនួយធម្មងត្រាប់ (Kernel smut) ជំនួយ ឯេតលើត្រាប់ (False smut) បានធ្វើឱ្យបែះពាល់ធ្លន់ធ្លដល់គុណភាព ប្រសិនបើមានការពត្យាតខ្សោះ។ ធ្លើចេះកសិកត្រូវត្រូវបង្អើយត្រូកម្ញាត់ជំនួយឱ្យបានទាន់ពេលវេលាដើម្បីការពារការបាត់បង់ទិន្នន័យ និងខុចគុណភាពត្រាប់។

II. ការប្រាក់បន្ថែមនៃពិភពលោកដែលត្រូវបាន

ពាក្យថា “ការបាត់បង់ប្រុងចាត់នៅក្រាយពេលប្រមូលដែល” មាននំយថា ជាការបាត់បង់ទាំងបរិមាណនិងគុណភាពនៃផលិតផលនៅពេលប្រើប្រាស់ការបង្ហាញ ពីការប្រើប្រាស់ការបង្ហាញ។ ការបាត់បង់នេះ តែងតែកែតមានក្នុងដំណាក់កាលធ្វើដោយ នៃប្រព័ន្ធការងារក្រាយប្រមូលដែល ។

ការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុធស្អែរដែលមានគុណភាពអន់ ការដំឡើងមិនត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស ការថែទាំមិនបានល្អនិងការបំផ្តាញរបស់ស្ថានិងជំងឺនៅក្នុងស្រែអាចបណ្តាលខ្សោមានការបាត់បង់ តាំងពីមិនទាន់ប្រមូលដែលម៉ែះ។ បើនេះសម្រាប់ពេលនេះយើងនឹងធ្វើការមួលឱ្យតែមេនឹងការខូចខាតនិងការបាត់បង់ស្អែរនៅក្រោមពេលប្រមូលដែលបើរិញ្ញាំ។

បន្ទាប់ពីការប្រមូលដែលស្រីរត្រូវធ្វើដោយការងារប្រតិបត្តិផ្សេងៗជាបន្ទបន្ទាប់ដែលក្នុងអំឡុងពេលនោះការខូចខាត និងបាត់បង់ទាំងបរិមាណា ទាំងគុណភាពអាចកើតឡើង។ លំដាប់និងលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗនៃកិច្ចប្រតិបត្តិទាំងនេះ ធ្វើឱ្យកើតឡើងនូវបាតុក្នុត្របសាស្ថ្ធានិងដឹកឃើមដែលបណ្តាលឱ្យមានការប្រប្រលងនូវលក្ខណៈរបស់គ្រាបស្រីរនៅទីបំផុត។

**តារាងទី១ : ការចាត់ស្ថានការបាត់បង់ស្រួលជាមធ្យមនៅតំបន់អាសុំអាគ្រឹយ៍
(គិតជាការតាមរយ)**

ជំណាក់កាល	អប្បបរិមាត (%)	អតិបរិមាត (%)
ច្រើនភាគត់	១	៣
លើកដាក់	២	៧
ចាកចេន	២	៦
សម្រួល	១	៥
ទុកដាក់	២	៦
ជីកជញ្ញន	២	៩០
សូប	៩០	៣៣

យោងតាមនីកសារការកាត់បន្ថយការបាត់បង់ស្រុវក្រាយពេលប្រមូលដល់
(អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ខេមិច្ចនា ថ្ងៃ០១១)

នៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ជាប្រើប្រាស់ ការបាត់បង់ជាយមនៃគ្រាប់ធ្លាផាតិ នៅពេល និងក្រាយពេលប្រមូលដែលចំនួនពី ១០% ទៅ១៥% ត្រូវបានបង្កើតមានជាជម្ញតាម នៅតំបន់មួយចំនួននៃទីបាប្រើកនិងអាមេរិកឡាតាំង គេបានរកយើងថា ការបាត់បង់មានអត្ថាសំជាងនេះគឺរហូតដល់ទៅ៥០% នៃបរិមាណដលិតដល់ដែលគេប្រមូល។ ជាទាបរណ៍ តារាងទី១ ផ្តល់នូវការបាត់នៃស្ថានលើការខូចខាត និងបាត់បង់ស្រួលក្នុងដំណាក់កាលនឹមួយាដោយពេលនិងក្រាយពេលប្រមូលដល់នៅតំបន់អាសីអាគ្វឹយ។

២.៩.ការថ្លាត់បង់បន្ទិចខ្លាំង ប្រុជមូល

ការចំយច្ចេះនូវសារធាតុបស្ថុនៃលិតផល គឺជាការបាត់បង់បរិមាណប្រទម្ងន់។ ទៅជាដូចខ្លះក៏ដោយគេត្រូវតែព្រមទាំងក្នុងការបាត់បង់ទម្ងន់នឹងការបាត់បង់បរិមាណដលិតផល។ ការចំយច្ចេះនូវអត្រាសំណើមបណ្តុាលខ្សោយច្ចេះទម្ងន់គ្រាប់បុន្ថែវាតុមែនជាការបាត់បង់បរិមាណសៀវភៅឡើងទេ។ ដូយទៅវិញការកើនឡើងនូវទម្ងន់គ្រាប់ដែលបណ្តុាលមកពីការស្រួលបស់ណាមពីបរិយាយស (ឧបាទណ៍ដោយសារស្តីត្រូវរាងទីកសនើមប្រក្សាឃីកជាញីម) អាចធ្វើឱ្យមានការខួចខាតខ្សោយក៏ដូចជាការបាត់បង់ដលិតផលនៅទីបំផុត។

ការបាត់បង់បរិមាណកើតមានជាសំខាន់ដោយសារសកម្មភាពបំផ្តាញក្នុងពេលយុវរបស់សត្វចីង (សត្វលីត សត្វស្ថាបនិងកណ្តារ) បុណ្យយសារតែការប្រឈ័ះកំពៀង (បានដូចជាយករកកំពៀងខ្លាត់ខ្លាយនៅពេលលើកជាក់។ ការបាត់បង់ទាំងនេះអាចកើតមានជាទូទៅនៅក្នុងជំណាក់កាលដឹតកម្ម បុន្ថែវកើតមានជាតិសេសនៅពេលច្រើនកាត់បាករបន សម្រាត ទុកជាក់ ដឹកជញ្ញននិងលើកជាក់។

វិធីបែបនេះក៏អាចប្រើប្រាស់បានដើរដើម្បីចេញសវនាការបន្ថែមទៀត ដោយធ្វើឱ្យស្រួលការងារតែងតាំងឡាយ ដើម្បីចេញសវនាការបន្ថែមទៀត ដោយធ្វើឱ្យស្រួលការងារតែងតាំងឡាយ ដើម្បីចេញសវនាការយល់ច្រឡប់ប្រការបន្ថែមទៀត គូរមានការងារការពារត្រាក៏ដឹងអ្នកទិញទៅលើការបានតែបង់ទម្រង់នៃសាធារណៈស្ថុតបស់ត្រប់។

២.២.ការប្រាក់បង់តុលាតារ

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទៅលើគុណភាពមានភាពខុសទេត្រាត្រាទាំង ហើយតែងត្រូវបានគេគិតពីបានទៅលើប្រភពខាងក្រោម និងទំហំក៏ដូចជាភីន និងសជាតិ។ បើនេះគឺត្រូវមិនរំលងវិប្បធម៌ និងទំនៀមទំលាប់ប្រុបចុក ហស់មនុស្សធ្វើនៅត្រានោះឡើយ។

ឯកជនដែលស្ថាតនិងគ្មានដម្លី គឺជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសំខាន់ៗ សំខាន់ទី១ សម្រាប់ទីផ្សារ។ ការរាយតម្លៃសមញ្ញដោយត្រូវបានតែយកត្រប់ស្រួម្យយកត្រប់ពីក្នុងបានមួយមកពីនិក្សយើងអាចដើងយកដោយប៉ុសថាគើតីរាយនូវលីនៅក្នុងនោះប្រាក់និងអាចកំណត់បានថាគើតីអង្គរនោះមានទូលរាងការបំឆ្នាត់ពីសត្វលិតដើរបូទេ។ ដូចគ្នានេះដើរ ត្រូវអារក្រក់នៃស្រួលក៏អាចឱ្យគេសង្ឃឹមថាមានការបំឆ្នាត់បានសត្វកណ្តាត់សត្វធ្វើឡើត ប្រជុំដី។

ជារូមការបានតែបង់គុណភាពនិងស្ថាតដែលបានបង់ទៅលើទីផ្សារ។ ការកំណត់ទំហំនៃការបានតែបង់នេះអាចនិងធ្វើទៅបានត្រឹមត្រូវ ឯកជនលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យលីស្ថាតដោយគុណភាពត្រូវបានរៀបចំឱ្យមានជាមុំ។ វិនិច្ឆ័យទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនានាដែលចំណាំនូវប្រុងប្រយោជន៍ គេអាចរាយតម្លៃគុណភាពឯកជនដោយការធ្វើតែស្ថាត ការរាសកំណត់និងការការគ្នាប់មនុស្សពីសោដរ។

III. ජ්‍යෙෂ්ඨ සිවුරුවා සිංහල ප්‍රජාත්‍යානීකරණය

បច្ចេកវិទ្យារោងដលិតកម្ម គឺជាពីធីសាស្ត្រប្រើប្រាស់បន្ទីនានាដែលត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីគ្រប់គ្រងស្រួចចាប់ពីពេលប្រើប្រាស់ការតំណែងរហូតដល់ពេលប្រើប្រាស់សម្រាប់បរិភោគ ប្រើប្រាស់ការតំណែងនៅមានជាអាជីវិត: ការប្រើប្រាស់ការបាលសម្បតកណ្តាប់ ក្នុងផ្លូវ ការដំឡើងកណ្តាប់ ការគរកណ្តាប់ ការរោចកំបែន ការសម្ងាត ការបាលសម្បត ការប្រើប្រាស់ក្នុងបាន ការទុកដាក់ស្រួច ការកិនស្រួច ការទុកដាក់អង្គរ និងការលក់ជូន។

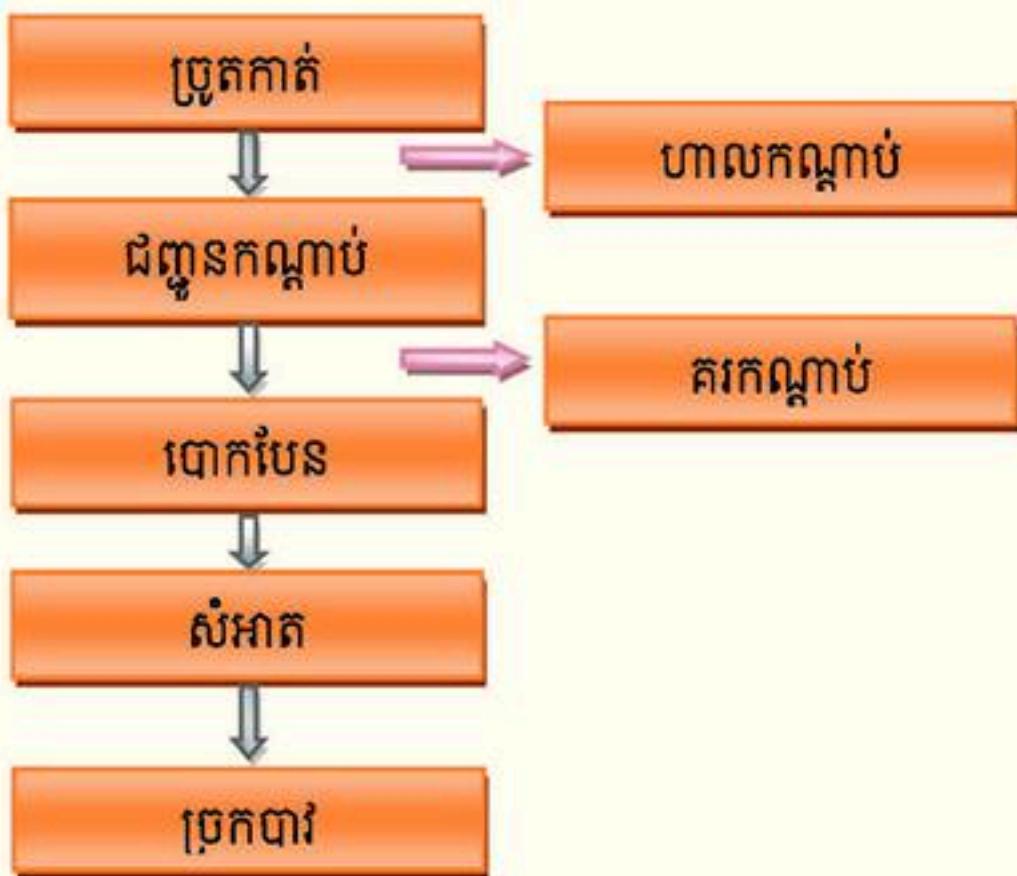
→ ចំណាចត្តិ៍ដែលនឹងរៀបការនៅក្នុងវិគីភាពខ្លះរបស់ខ្លួន

- ① ការប្រើតកាត់៖ គួរប្រើតកាត់នៅពេលដែលស្រីមានអត្រាសំណើមសមស្រប
 - ② ការបាកកបែននិងសម្ងាត់៖ គួរបាកកបែន និងសម្ងាតស្រីខ្សោនចាប់បន្ទាប់ពីប្រើតកាត់រហូត
 - ③ ការហាលសម្ងាត់៖ គួរហាលសម្ងាតខ្សោនចាប់ បន្ទាប់ពីបាកកបែន និងសម្ងាត ហើយប្រសិនបើអាចគួរសម្ងាតស្រីដោយម៉ាសីនសម្ងាត
 - ④ ការទុកដាក់៖ គួរទុកដាក់ស្រីនៅពេលមានអត្រាសំណើមសមស្រប បុស្ថុតត្រប់ត្រាន់ (១៣%-១៥% សម្រាប់ស្រីចំណើ និងក្រោម ១៣% សម្រាប់ស្រីពុជ) ហើយការពារពីការយាយឃំផ្លាញរបស់សត្វលិត សត្វស្ថាបកណ្តារ និងជំងឺ។
 - ⑤ ការកិនស្រីវេះ គួរកិនស្រីខ្សោត្រឹមត្រូវ ដោយប្រើប្រាស់ម៉ាសីនដែលល្អនិងមានការថែរក្សាត្រឹមត្រូវ។
 - ⑥ គុណភាព៖ ដើម្បីរក្សាស្រីខ្សោនគុណភាពចានយុរី ចាំបាច់ត្រូវយល់ដឹងអំពីកត្តានានាដែលធ្វើខ្សោប់ពាល់ដូលកុណភាព។

៣.១ ការប្រព័ន្ធឌីជីថត

ការប្រមូលដែលស្រួលរៀបចំការងារយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ដូចជាការប្រើប្រាស់ការ
ធ្វើនកណ្តាប់ ការប្រាក់បែន ការសម្រាត និងការចេញផ្សាយក្នុងពេលវេលា
ពេលនេះ កសិករអាចនឹងហាលកណ្តាប់ស្រួលប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ។

⇒ សារៈសំខាន់នៃការប្រើប្រាស់

ការប្រើតកាត់ក្នុងពេលសម្រេចប្រឡាននៅពេលដែលស្រីរមានអត្ថាសំណើមសម្រេច
អាចនឹងធ្វើលើទិន្នន័យ និងគុណភាពខ្ពស់ជាអតិបរិមាណ ការប្រើតកាត់ និងការដោកកំ
កណ្តាលប់ក្នុងវិសគ្រឹះមន្ត្រី អាចធ្វើយកាត់បន្ទូយការបាត់បង់ ដោយការរួម៖ខ្ញាត់ខ្សាយ
និងការពារមិនឱ្យស្រីរស្រួលសំណើមចូលរួញ ជាតិសេសពីទីកន្លែងដែកក្នុងវិស។
យកណ្តាលបង្កើរទីកន្លែង ឱ្យអស់ពីវិស ៧-១០ថ្ងៃមុនពេលប្រើត ប្រឡាននៅពេលស្រីរ
នៅចុងក្នុងរំនែនដើមខ្លួន ដោកកំមេរីនិង ហេរិយវិសប្រព័ន្ធដីបែកង់ទៅលើវិស។

ពេលដែលធ្វើត្រួវបំផុតសម្រាប់ការប្រើប្រាស់គ្នា គឺនៅពេលដែល:

- ❖ ត្រាប់ស្រីរមានអត្រាសំណើម ២០-២៥%
 - ❖ ត្រាប់ស្រីរ៖ ៩០-៩៥% មានពណ៌ដូចចំបើងទុក
 - ❖ ត្រាប់ស្រីរដើម្បីនៅគោលក្លែរដាក់មេរ្តាំនឹង (ប្រមាណាគារ ៣០ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីចេញផ្សាយ)
 - ❖ ត្រាប់ស្រីរមានសភាពនឹង តែមិនងាយបែកនៅពេលខ្លាំង។

ប្រសិនបើស្អុវនៅសីមខ្សោះដែលបានអត្រាសំណើមខ្ពស់ រាជការនឹងនៅមិនទាន់
ជាក់គ្រាប់ពេញប្រឡងស្មើទីក ពេលគឺមានគ្រាប់ស្អុវនៅត្របស្ថីដៃប្រចាំថ្ងៃ ដែលនឹង
ធ្វើឱ្យមានទិន្នន័យទាហរា ស្អុវនៅទីកតែដែលមានសាប់អង្គភាពទៅទៅប្រចាំថ្ងៃធ្វើឱ្យកើតមាន

កន្លែក និងចុងអង្គរប្រើននៅពេលកីន ហើយអង្គរកំមានគុណភាពទាបដើរ។ ការពាក់
បែនស្រួលនេះកើតឡើងដើម្បីខ្សោយសិស្សជូនខ្មែចខាត ដោយសារតែកំមានសការទេ។

ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើទុកឱ្យស្រួលស្ថិតដូល វានឹងដាកេយប្រែះស្រាំ ដោយសារ
ការប្រឈមជាមួយកម្មវិធីដែលខ្លាំងក្នុងពេលវេលា និងទីកសន្វើមក្នុងពេលយប់ ហើយវា
ក៏អាចនឹងជូនដោយប្រើប្រាស់ខ្លាត់ខ្លាយប្រចើនដូរ។

ការប្រមូលដែលយើតពេកបណ្តាលខ្សោគបាប់ស្រីទាំងខ្នាត់ខាយក្បង់ស្របពីន
បុស្ថុគ្រឿនធ្វើឱ្យងាយប្រះស្រាំ។ គ្រប់ស្រីរដែលប្រះប្រសាំ អាចនឹងចាក់នៅពេល
កិនជាម៉ោង បុមិនស្ទើដុំណូនការពេលយកទៅធ្វើជាធ្រាប់ពួជា មួយវិញ្ញាខ័ត្នកាលណា
ស្រីត្រូវបានទុកចោលខ្សោគនៅក្បង់ស្របនឹងងាយខ្ពស់ខាតដោយទីក្រោង និង
ការប្រយោជន៍អាកាសជាតុករាងពេលយប់នឹងពេលចេះ ព្រមទាំងអាចធ្វើប្រទេសការបាត់
បង់ដោយការបំផ្តាញ នៃសត្វស្អាប កណ្តារនិងសត្វចំងារដោយទីក្រោង។

យ៉ាងណាមីញ ការប្រមូលដែលមុនកំណត់ប្រព័ប់ពេកបណ្តាលឱ្យមានគ្រាប់ស្រួលជារៀននៅវេស្តិ៍ដែលធ្វើឱ្យចិះឡើបរិមាណនិងគុណភាពអង្គរដើម ដែលកិនបានប្រគល់នៅវេស្តិ៍ឡើបរិមាណនិងគុណភាពគ្រាប់ពុជា គ្រាប់ស្រួលនៅវេស្តិ៍ប្រើប្រាស់ មានកងស្សែងខ្សោះមានសាច់ខាងក្រុងស្រែអាប់ដូចដើម បង្កើតមានកន្លែកំណើននៅពេលកិន និងបុងអង្គរប្រើប្រាស់នៅពេលកិន និងមានអគ្គាសំណើមខ្ពស់។ កាលណាស្រួលមានអគ្គាសំណើមការតែខ្ពស់បុការតែសើមខ្សោះដែលការពិនិត្យការប្រើប្រាស់នៅពេលកិន និងមានអគ្គាសំណើមធម្មោះ។

၃.၂ မီဒီယာနှင့်ပုဂ္ဂန်

៣.២.៩ ការប្រមូលដែលដោយផែ

៤. គុណសម្រាប់គ្នា៖

- ៤ សម្រាប់អាចរកចានក្នុងស្រុក និងមានតំលៃថាកេក
- ៥ មិនត្រូវការអ្នកមានជំនាញបច្ចេកទេស
- ៥ មិនមែនស្ថានភាពដី និងស្រួលធ្វើឡើងទេក។

៥. គុណវិបត្តិ៖

- ៥ ចំណាយពលកម្មប្រើប្រាស់
- ៥ ចំណាយចិវាប្រើប្រាស់ជាងការប្រើប្រាស់គ្រឹះរំលែក
- ៥ ចំណាយពលវេលាយុរៈ
- ៥ មានការប្រាក់បង់ប្រើប្រាស់ (ប្រើប្រាស់ជំណាក់)
- ៥ មិនត្រូវតាមបច្ចេកទេស។

រូបថត៖ ការប្រើប្រាស់បង់ប្រើប្រាស់

៣.២.២ ការប្រើប្រាស់បង់ប្រើប្រាស់ម៉ាសីនប្រើប្រាស់

ម៉ាសីនប្រើប្រាស់ ដែលការតែងត្រួល ដើម្បីស្រួលក្នុងក្រសួងសំខាន់សំខាន់ នៅប្រទេសមួយចំនួនម៉ាសីនប្រើប្រាស់ត្រូវបានគេដាក់ ត្រាប់ឱ្យដោរការនៅពីមុខគោរយន៍។

៤. គណសម្បត្តិ៖

- ❖ លើវិនជាងការប្រួតដោយដែ
 - ❖ ចំណាយថាភាគតិច
 - ❖ ម៉ាសីនមានទាំងអ្វីជាយើងដែឡើង
 - ❖ ប្រើពេលវេលាលើវិន។

សុណាបេត្តិ៍

- ❖ ច្បាសមិនបានចំពោះវិស់មានទីក្រុកកំ
 - ❖ មានការបាត់បង់ប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្រាប់របាយការ
 - ❖ ការប្រមូលផលមានប្រើប្រាស់ជំណាក់កាល។

របទ់នេះ ការប្រើបាសាអង់គ្លេស ប្រើបាន

៣.២.៣ ការប្រមូលដែលដោយម៉ាស៊ីនប្រុត (កំបែ)

ម៉ាស៊ីនប្រើប្រាស់បំពេញមុខងារខាងក្រោមសរុប បុគ្គលិកនៃពេលវេលាដែលត្រូវបាន

- ❖ ការប្រើតាកត់: ផ្តួចប្រើតាកត់មានប្រជាប់លើកដើម្បី ជាពិសេសសម្រាប់ស្រួលនិងប្រជាប់ប្រើតាកត់ដើម្បី។ មុខប្រើតាបស់ម៉ាស៊ីនប្រើតាប្រើលើពីរ-៥ម៉ែត្រ អាស្រែយោទៅតាមសមត្ថភាព ហើយ
 - ❖ ការបញ្ចូនស្រួលប្រើតាកត់ហើយទៅបាតក: មានសីឡូវ៉ារីដឹងដំមួយ បំពេញមុខងារផ្តលនិងបញ្ចូនដើម្បី។ ដែលកាត់ហើយទៅក្នុងប្រព័ន្ធឌីជីថាមបញ្ហា ទៅផ្តួចបាតក
 - ❖ ការបាតករំបន់: ផ្តួចបាតកនេះមានសីឡូវ៉ារីដឹងប្រើប្រាស់បាតកមួយ បុរីនិងបន្ទុ ដែកសរស់នៅក្នុងក្រោម ដើម្បីធ្វើការប្រើប្រាស់បំពេញពីចំហើង។ ម៉ាស៊ីនប្រើតាកតែប្រើបាតក ប្រកែទបញ្ចូនចលនាតាមបណ្តាយអំក្សោរ ដែលមានភាពសមស្របសម្រាប់ដើម្បីសែម
 - ❖ ការសម្រាត់: សម្រាប់បំពេញកសំរាប់ ផ្តួចបាតកមួយចំហើង សណ្ឋោះ និងគ្រាប់ស្រួល ស្អែកប្រើប្រាស់បំពេញពីស្រួល។ ផ្តួចបាតកនេះមានកង្វារបក់និង កំព្យូងញ្ញក់ បុទ្ទទាក់មួយចំនួន។ តាមធម្មតា គេប្រើបាតកដើម្បីចូចំហើងឆ្លាក់បំពេញពីម៉ាស៊ីនប្រើតាកនៅផ្តួចបាតកខាងក្រោម
 - ❖ ការគ្រប់គ្រងស្រួលស្អាត់: ម៉ាស៊ីនប្រើតាកមួយចំនួនមានធម៌ផ្តួចប្រើស្អាត់ និងប្រជាប់បញ្ចូលស្រួលនោះទៅប្រកប។ បុទ្ទមិនធ្វាតាយដឹងការដំឡូនដោយ នៅពេលដែលម៉ាស៊ីនប្រើតាកធ្វើដោយទៅពីមិនមានធម៌ផ្តួចបាតក។

សារៈសំខាន់នៃការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនប្រុត

ក្នុងស្ថានភាពមិនអាចរកកម្មវិធីណែនកម្ពុជាប់ត្រាន់ទៅលើលោក ការច្រើនកាត់ដោយប្រើប្រាស់ម៉ាសីនគឺជាការចំពោះ នៅប្រទេសតំណូន និងថែ ការទទួលយកម៉ាសីនប្រួតខៅប្រើប្រាស់ មានសន្យាលើក្នុងម៉ាសីនប្រួតសម្រាប់ប្រួតស្រួល មានទំហំខ្ពស់ឡាតាំងកង់ប្រាក់ ដើម្បីសម្រេចដែលការធ្វើចែលនាក្នុងស្រួល។ ជាទុកបារណ៍ ម៉ាសីនប្រួតដែលនៅប្រទេសចំនួនមុខប្រួតប្រើប្រាស់ ២-៣ ម៉ែត្រ ដែលអាចប្រួតបាន ០.៦-១ ហិកតា/ម៉ោង និងមានទម្ងន់ ៥-៨ គោន។ និងម៉ាសីនប្រួតខ្មោះតុច មានមុខប្រួតប្រើប្រាស់ ១.២ម៉ែត្រ ដែលអាចប្រួតបាន ០.១២ ហិកតា/ម៉ោង និងមានទម្ងន់ ០.៥គោន។ ម៉ាសីនប្រួតធ្វើត្រួតមានកង់ប្រាក់ដូចតាមពេល

គិតិមិនចាំបាច់មានកង់ប្រភពក៏ ព្រោះវាស្រាលមិនដាយជាប់ផុងប្រាប់លើកប្រុគស់
បានពេលជាប់ផុង។

◦ គុណសម្រាក៖

- ❖ បំពេញការដាយបានប្រើប្រាស់ប្រចាំខែ (ប្រចាំថ្ងៃ បានប្រើប្រាស់សម្រាក និងដឹកជញ្ជូន)
- ❖ ដីស្រមានដឹកប្រើប្រាស់ប្រចាំខែ ក៏ដឹងដើម្បីរដ្ឋូលកំអាបច្បែតបាន
- ❖ ការតំបនយកម្មានកម្មាន និងពេលវេលា
- ❖ ការតំបនយការបានតំបង់ទាំងបីមាតុ និងគុណភាព (សំណើម ពេលច្បែត និងបានប្រើប្រាស់ដូចត្រូវ)

◦ គុណវិបត្តិ៖

- ❖ មានកំលែខ្ពស់ដើម្បីបំណាយចំណាយប្រើប្រាស់ប្រចាំខែ
- ❖ អ្នកបើកបរច្បែតការបេណ្ឌោះបណ្ឌាលអំពីជំនាញ
- ❖ ពិធាកច្បែតប្រើប្រាស់ដើម្បីបំណាយប្រចាំខែដឹកប្រើប្រាស់ប្រចាំខែ និងដើម្បីរដ្ឋូល
- ❖ ធ្វើឱ្យដីស្រមានបានប្រចាំខែ និងពេលវេលាដឹកប្រើប្រាស់ប្រចាំខែ
- ❖ គ្រាប់ស្រួលប្រច្បែតបានមិនសូវស្អាត។

រូបទី១០៖ ការច្បែតដាយប្រើម៉ាសីនកុំបែ

៣.៣ បច្ចុប្បន្នគេងទាល់ដោយការទូទាត់ការណើរបស់ខ្លួន

ក្នុងការប្រមូលដែលតាមទម្ងន់ប៉ាកសិករគេតែងរាយកណ្តាលប៉ាក្នុងផ្លូវក្នុងរយៈពេលយុរជាយត្រូវរាជចាំម៉ាសីនបាន បុហាលសម្បតត្រូវឱ្យហើយមុននឹងយកវាទៅបាន ហើយបន្ថែមទៀត តាមរបៀបនេះ គ្រាប់ស្រួលអាចរាជទីកភ្នៀង បុទ្ធផលនៃវិមាននៅពេលយប៉ាក្នុងកម្មាធិច្ឆេទខ្លាំងក្នុងពេលវិច្ឆិក ធ្វើឱ្យការងារយុទ្ធសាស្ត្រ និងប្រែប្រើប្រាស់គ្រាប់។

មានពេលខ្លះទៀត កសិករគរដើមប្រកណ្តាប់ស្រួចជាគំនាំ ដោយជាក់ក្នុងរូបចូលក្នុងដើម្បីការពារគ្រប់ស្រួចពីទីក្រៅ ដើម្បីកសន្យោម និងការបំផ្តាញ របស់សត្វស្សាប និងកណ្តារ។ នៅក្នុងគំនាមទាំងនេះ តែងតាំងខ្សោយបកកំពង់កាត់គ្រប់បង្គុម្ភីដែរម៉ាខ្សោយដែលធ្វើឱ្យ៖

- ❖ ស្រួលរៀងការបំផ្តាញពាយដំនឹងធ្វើតម្លៃបែក
 - ❖ ស្រួលអង្គភ័យប្រព័ណ៌ សូមីតែក្នុងរយៈពេលទៅថ្ងៃកើតដោយ
 - ❖ ជាងនោះទៅទៀត ស្រួលដែលស្មូគហើយ អាចនឹងស្រួលបស់ណើមពីដែលនោះសិមនោះទៀត ធ្វើឱ្យប្រែប្រើប្រាស់ស្រាំអង្គរ ហើយនោះទីបំផុតអង្គរនឹងបានកំខ្នចប្រើន។

រូបទី១១៖ ការគ្រកែណ្ឌាប់ពេលនៅទីភាគ

၃.၄ အကြောင်းအရာအလျှောဆန်သာဖြစ်

ការធ្វើនកណ្តាប់ស្រុវិជ្ជលប្បុតទៅដាក់នៅកន្លែងប្រុណានពាក់បន អាចធ្វើឱ្យដូចត្រូវបានដោយប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្នដែលបានរាយការណ៍ឡើង នៅក្នុងបន្ទាន់ភ្នំមួយចំនួនកសិករពេជ្ជជាប្រុតយកតែក្នុងស្រុវិជ្ជលដែលមិនអាចរាយការណ៍ឡើងឡើងទេ។

របទ៖ ការហាលកណ្ឌាប់

က.နိ. ကာများနှင့်

ការប្រាកបន់គឺជាដំឡើងមួយនៃការប្រមូលដែលដើម្បីរំពោភកស្សវិចំពេញតីដើម្បីចាំបីបីដែលដោយវិធីគោរពទីខ្មែរកិតត ប្រជាមុនធនឹងប្រជាមុនធនឹង។ ការយើតលើមិនបានប្រាកបន់ស្សវិចំពេញប៉ុត្តិត្រូវបានដោយទុកកណ្តាលប៉ះពេលកុងស្សប្រគល់ដោយតាមរបៀបដែលបានប្រាកបន់ស្សវិចំពេញប៉ុត្តិត្រូវបានដោយទុកកណ្តាលប៉ះពេលកុងស្សប្រគល់ដោយតាមរបៀបដែលបានប្រាកបន់មិនត្រឹមត្រូវកំណត់អាចដើម្បីប្រជាមុនធនឹងប្រជាមុនធនឹង។ ការប្រាកបន់មិនត្រឹមត្រូវកំណត់អាចដើម្បីប្រជាមុនធនឹងប្រជាមុនធនឹង។

→ វិធីបាតកបែន

ធ្វើឱ្យចំបើងដាច់លាយទុកដាមួយនឹងស្រី ដែលពាំពាត់ត្រូវកែសម្ងាតបន្ទាប់ពីរាជក្រឹម

រូបទី១៣ : ការរាជកបនៃបែបបុរាណ

◦ វិធីប្រើប្រាស់ម៉ាសីនបាតក៖

ការបែរក្នាប្បាករប្រើប្រាស់មិនត្រូវនូវម៉ាសីនបាតកស្រី អាចធ្វើឱ្យកើនការបាត់បង់និងចំណាយប្រជុំប្រើបាន ហើយមានពេលខ្លះអាចធ្វើឱ្យមានគ្រាប់ថ្ងៃកំដល់អ្នកប្រតិបត្តិឡើតដង។ ដូចនេះមុននឹងប្រើប្រាស់ម៉ាសីនបាតកស្រីត្រូវ៖

- ❖ ពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់ប៉ាម៉ាសីនមានស្ថានភាពល្អ
- ❖ សំណើមគ្រាប់ស្រីមាន ២១ ទៅ ២៥%
- ❖ ដ្ឋីសរីសទីតាំងមានស្ថានភាពភាបស្ថិត និងជិតគំនរកណ្តាប់
- ❖ ក្រាលកន្លែល ប្រុកម្រាលនៅពីក្រោមម៉ាសីនបាតក
- ❖ ត្រូវក្រាលទីលានឱ្យបានចំ
- ❖ ចាប់ផ្តើនបែងដំឡើងការពារនានាដែលបានដោះ
- ❖ បំបែទិសបញ្ហាប័ណ្ណចំបើងឱ្យទៅតាមទិសខ្សោល
- ❖ ពិនិត្យកម្រិតសីករបិលនិងភាពជាប់លាប់នៃផ្ទៃក្នាល់ (៦០០-៦៥០ដុំ/នាទី)
- ❖ ពិនិត្យមេលកន្លែងដែលត្រូវមានខ្សោចំគោ ដូចជាតាងដោរដៃរួចរាល់
- ❖ បញ្ហាម៉ាសីន ហើយពិនិត្យមេលលើវិនិលនៃក្នាល់
- ❖ ពិនិត្យឱ្យច្បាស់ប៉ាខ្សោពានរត់ត្រង់នៅលើបូលី និងមានភាពគឺជសមសុប្បុរាណ

១. គុណសម្រាតី៖

- ៤ ចំណាយពេលរែលតិច
- ៥ ចំណាយពលកម្មតិច
- ៥ ធាកស្សីបានបាប់ហេសជាងដឹង

២. គុណវិបត្តិ៖

- ៥ ត្រូវការបច្ចេកទេសខ្ពស់
- ៥ ឧបករណ៍មានតំលៃថ្មី
- ៥ ពេលខ្ពចពិធាកក្នុងការផ្តល់សុវត្ថិភាព
- ៥ តំបន់ដែលមានផ្លូវកម្មនាកមន់មិនល្អ ពិធាកក្នុងការផ្តល់ការតាំង

រូបទី១៨ ការធាកដោយម៉ាសីន

១. នៅពេលធាកត្រូវ៖

- ❖ លើកកណ្តាប់ស្សីដោក់លើថាសម៉ាសីនដោយដោក់ខាងក្រោមឱ្យមុខ
- ❖ ញាត់បញ្ចូលឱ្យស្វើដឹង តម្លៃតាមលក្ខខណ្ឌ បុសកាតរបស់ដើមស្សី ដោយ លើធ្វើឱ្យធាកបានកាន់តែរហ័ស បុន្ថែមចេញសកងកំធ្វើឱ្យការអ្នល
- ❖ កែសម្រួលបរិភាគសម្ងាតស្សី ទៅតាមលក្ខខណ្ឌបាក។ ចូរបិទសន្ទះកង្ហារ ហើយបើកកាបន្ទិចម្នងវរហូតទាល់តែពិនិត្យយើង មានគ្រាប់ស្សីល្អតិចត្បូច អាចបើងហ្មសសន្ទះបានខ្សោយ
- ❖ ចូរកែសម្រួលមុនសន្ទះបានខ្សោយលែនៗ៖
- ❖ ប្រើប្រាស់នាបរឈើ បុស្សីដើម្បីធ្វើឱ្យកកម្មចិត្តនៅដោប់ ដែលធ្វើឱ្យស្មោះ ក្នុងក្រោងញាត់ ត្រាង់បារបើដើទទេអាចនឹងធ្វើឱ្យមានគ្រាប់ប្រាក់។

- ដើម្បីធ្វើឱ្យការពេញស្តីមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ត្រូវអនុវត្តផ្លូវនាមរបាយ៖

៣.៦ ការសង្គម

៣.៦.១ ការបាលសម្បត

បន្ទាប់ពីពាកប់បន្ថែម ត្រាប់ស្រួលការគ្រប់គ្រងមានអត្ថបទសំណើមខ្ពស់មិនមានសុវត្ថិភាពក្នុងការទុកដាក់ បុរីនជាអង្គរ។ ដូច្នេះគួរហាលសម្រួលត្រាប់ស្រួល ដើម្បីឱ្យអត្ថបទសំណើមចិយចុះដល់ប្រមាណ ១៥ % តាមដែលអាចធ្វើបាន។

ការហាលស្រួលដោយកម្មវិធីត្រួរធ្វើឱ្យដាក់ក្នុងកម្មាស់ស្តីធន បានសង្គមថា មិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ឡើង ព័ត៌មានដែលបានប្រើប្រាស់ឡើង (ពីពាណិជ្ជកម្ម/ថ្វី)។ ការធ្វើបេបនេះនាំឱ្យគ្រាប់ស្រួលអាចស្ថិតបានលើវិនិយោគស្ថិតសញ្ញាលូ និងមិនស្រួលដោយកម្មវិធីខ្លះ។ នៅពេលប្រើប្រាស់ខ្លះ (ប្រើប្រាស់) សិក្សាត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងកម្មាស់ស្តីធន ដើម្បីបានសង្គមថា ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដែលបានប្រើប្រាស់ឡើង និងគ្រាប់ស្រួលអាចប្រើប្រាស់ឡើងខ្លះសំជាង ដូចត្រូវបានប្រើប្រាស់ឡើង។ យកណានូវគ្រប់គ្រាប់ស្រួលនៅពេលប្រើប្រាស់ខ្លះ។

រូបទី១៨៖ ការបាលសម្ពតនៅទីកន្លែង

ការទទួលប្រើប្រាស់នូវពុជស្សន៍ដែលផ្តល់ទិន្នន័យលខ្ពស់ ការបង្កើនរដ្ឋវគ្គ៌ដុះ (ការដុះដុះស្សន៍របច្ឆើនជាងមួយជាងក្នុងមួយឆ្នាំ) ព្រមទាំងការបង្កើននូវកំប្រឈមនូវបនិយកម្មក្នុងវិសយ៉កសិកម្មទាមទារឱ្យការប្រើប្រាស់ស្សន៍ ត្រូវកំណត់ឡើងក្នុងត្រួរយ៉ាងដំបាន និងដោយប្រញាប់ប្រញាល់ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់បន្ទាន់ ដើម្បីសម្របទៅតាមស្ថានភាពនេះ ការសម្ពតស្សន៍ឱ្យបានរហ័ស ដោយមិនរៀងចាំលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ អំណោយផល គឺជាការចំណាត់ថ្នាក់ ដំណោះស្រាយមួយដែលត្រូវបានអនុវត្ត គឺការសម្ពតតាមវិធីសិប្បនិមិត្ត ប្រើបាយប្រើប្រាស់ម៉ាសីនសម្ពត។

វីធីនេះធ្វើដោយដាក់ឱ្យគ្រាប់ស្សន៍រងកម្លាំង បុច្ចន្ទីខ្សោយលំបកដែលបានដុតកម្លាំងជាមុន ជាអ្នូមមានម៉ាសីនសម្ពត ២ ប្រភេទដែលកំពងត្រូវបានគេប្រើប្រាស់គឺ៖

១. ម៉ាសីនសម្ពតដែលនៅសៀវភៅ ប្រើបាយប្រើប្រាស់សម្ពត។

២. ម៉ាសីនសម្ពតដែលមានចលនា។

តាមដម្គាត់ ម៉ាសីនប្រភេទនេះមានតម្លៃមិនស្ម័គ្រែ ហើយអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់សម្ពតដលិតដលក្នុងបរិមាណតិច ដូច្នេះវិមាណភាពសម្របសម្រាប់កសិក្សានគ្នា និងមធ្យម។ ឯម៉ាសីនប្រភេទដោយរិញ្ញមានសមត្ថភាពសម្ពតខ្ពស់សម្របសម្រាប់កសិក្សានជំងឺ ដែលមានដលិតដលក្នុងសម្ពតប្រើប្រាស់ បើទៀនវិញមានការរៀបចំសំណង់ និងបរិភាគរឿងទេស្ថុគ្រប់គ្នាដោយ ហើយក៏តម្លៃខ្ពស់អ្នកប្រតិបត្តិត្រូវតែមានដែនការការងារច្បាស់លាស់ និងរបៀបរៀបចំឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

រូបទី១៦: ការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនសម្ពុតដោយប្រើអង្គាម កង្វារ និងដោយខ្សោល

ជាក្នុងការសម្ពុតតាមបែបប្រើពេណី និងបែបសិប្បនិមិត្ត តែងតែមានគុណភាពសម្រាតិនិងគុណភាពបិត្តិ ហើយតុមានវិធីណាមួយដែលមានការណូតតាមខ្លះនៅទេដូចជាការខ្ចោះចន្ទោះមួយកាលណាគេគិតត្រឹមពេជ្រ ដើម្បីបង្កើនលេវ្កិនសម្ពុតត្រូវតែបង្កើនសីតុណ្ហភាពខ្សោល។ ការសម្ពុតលេវ្កិនដោយប្រើប្រាស់ខ្សោលដែលមានសីតុណ្ហភាពខ្ពស់ក៏ដូចជាការធ្វើឱ្យត្រជាក់ភ្លាមទៅអាចបណ្តាលឱ្យត្រប់ស្រួលដោយប្រែះ ធ្វើឱ្យរាជាក់នៅពេលកិនជាអង្គរ ហើយត្រប់ពួននឹងមានបញ្ហាគ្រាងណុះចុះខ្សាយ។ ដើម្បីបន្ថយនូវគុណភាពបិត្តិនេះគ្នាផែនជាក់ឱ្យស្រួលរងចន្ទនៅក្នុងរយៈពេលខ្លួនហើយប្រើប្រាស់ដោយក្នុងចន្ទោះពេលនោះគ្នាទុកឱ្យត្រជាក់ពី២ម៉ោង ដើម្បីធ្វើឱ្យអត្រាសំណើមត្រប់មានកម្រិតប្រហាក់ប្រហែលគ្នាមុននឹងធ្វើការសម្ពុតជាបន្ទុ។

៣.៧ ទាន់នេះខ្លួន

ការសម្ពុតគឺជាកិច្ចប្រតិបត្តិចុងក្រាយនៅក្នុងការប្រមូលផល។ សម្ពាតស្រួលមាននំយ៉ាង យកចេញនូវកម្មវិធី បុសំរាងនានា ដូចជាសណ្ឌី ដីខ្សាត់ ត្រួសចំបើង ត្រប់ស្វ័ូល។ កំឱ្យនៅលាយទីជាមួយត្រប់ស្រួល។ ការសម្ពុតត្រប់ស្រួលបន្ទាប់ពីបានពាក់បែនរួចមានសារសំខាន់ដោយសារ បានយកចេញនូវសារធាតុនានាដែលយើងមិនចង់បាន បុមិនចង់ឱ្យលាយទីជាមួយស្រួល ពេលគីធ្វើឱ្យ ១) កើនឡើងការទុកដាក់ដោយសុវត្ថិភាព ពីព្រោះសារធាតុទាំងនោះអាចឆ្លាយជាប្រកបសំភាពាចរំង ប្រធើឱ្យស្រួលសំខ្លួនឯង ២) ចែយចុះសារធាតុលាយទីក្នុងពេលកិន ដែលធ្វើឱ្យទូលានអត្រាកិននិងគុណភាពអង្គខ្ពស់។ ជាទុទៅត្រប់ស្រួលដែលស្អាត (ពីមានសំរាងលាយទី) តែងមានតម្លៃខ្ពស់ជាងស្រួលដែលមិនស្អាត។

◦ វិធីសម្ងាត់គ្រាប់ស្រួល

- ❖ ការរោះ: សារធាតុស្រាល់ដូចជាសណ្ឌី កម្មចចំបើងនិងគ្រាប់ស្អីជាន់ ដើម្បីអាចនឹងត្រូវបានរោះបើងចេញពីគ្រាប់ស្រួល ដោយសារកម្មាំងខ្សោយលំបាត់ប្រើប្រាស់កង្វារជាដំឡើយ។
- ❖ ការអំពេះ: សារធាតុដែលមានទំហំតូចជាងគ្រាប់ស្រួល ដូចជាធ្រាប់ស្អី ធ្វើដើម្បីនឹងត្រូវបានរោះបើងចេញកម្រោងពីគ្រាប់ស្រួល ដោយកំព្យូងនៃមាននៅតូចជាង ១,៥ម៉ែត្រ ហើយផ្តល់បើងដោយកម្មាំងខ្សោយលំបាត់ចេញពីកង្វារ។ កំព្យូងនេះអាចនឹងដោយមនុស្ស បុងជាប់ឆ្នាប់លើម៉ាសីនដែលធ្វើឱ្យរាយការក្នុងក្រុងកំព្យូង។

ប្រសិនបើត្រូវប្រមូលដីលស្សីទុកដោពីតាមចំណេះត្រូវប្រឈមប្រយ័ត្ន ដោយសម្ងាត់វិញត្រូវបានរោះបើងស្រួលដែលមានទំហំតូចជាងគ្រាប់ស្អី គ្រាប់ពុំដីដែលមានសំរាប់លាយខ្សោយមានទម្រង់មិនប្រហែល ក្នុងប្រព័ន្ធដាក់បែក បុំមានដុំជិត តីជាធ្រាប់ពុំដីមានអូណាកាតទាបដែលធ្វើឱ្យដុំកិច បុំធ្វើឱ្យដើម្បីរាយការក្នុងក្រុងកំព្យូង នៅពេលយកទៅប្រើប្រាស់។ ធ្វើដូចខាងក្រោមនេះនឹងយកទៅទីទូកដើរកកំត្តុរសម្ងាត់វិញស្ថាតល្អ។

ដោយសារគ្រាប់ពុំដីតម្រូវឱ្យមានទំហំ ៩ម៉ែត្រកាត់ប្រហែល នៅមានបរិភាពរំលែកមួយចំនួនត្រូវបានគេប្រើប្រាស់។ បរិភាពទាំងនេះរាយការក្នុងការប្រឈមប្រព័ន្ធដែលមានទម្រង់ កំព្យូងនេះនឹងប្រាកដបានចុះកំណត់ប្រាកដប្រឈមប្រព័ន្ធ។

រូបទី១៧: ការសម្ងាត់ដោយរោះ និងអំពេះបែបបុរាណ

ឧបករណ៍ពេយ្យគ្រាប់ស្រួលបែបមេកនិកដែលមានបង្កុះនានាដាកដ្ឋាន និងកក្រោងញ្ញាកំបុកក្រោងទទាក់មួយចំនួនដាក់ពីលើពីក្រោមត្រា កំពុងត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រទេសជាប្រើប្រាស់។ ឧបករណ៍ទាំងនេះមានសមត្ថភាព សម្រាតគ្រាប់ស្រួលបានពី ១០០ គីឡូក្រាម ហើយដល់ថែទាំតានក្នុងមួយម៉ោង។ នៅកន្លែងដែលមានការប្រើប្រាស់ក្នុងប្រុត គេមានទំនាក់ទំនាក់ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សម្រាតគ្រាប់ស្រួលដែលមានសមត្ថភាពខ្ពស់។

រូបទី១៤: ឧបករណ៍ពេយ្យគ្រាប់ស្រួលបែបមេកនិក

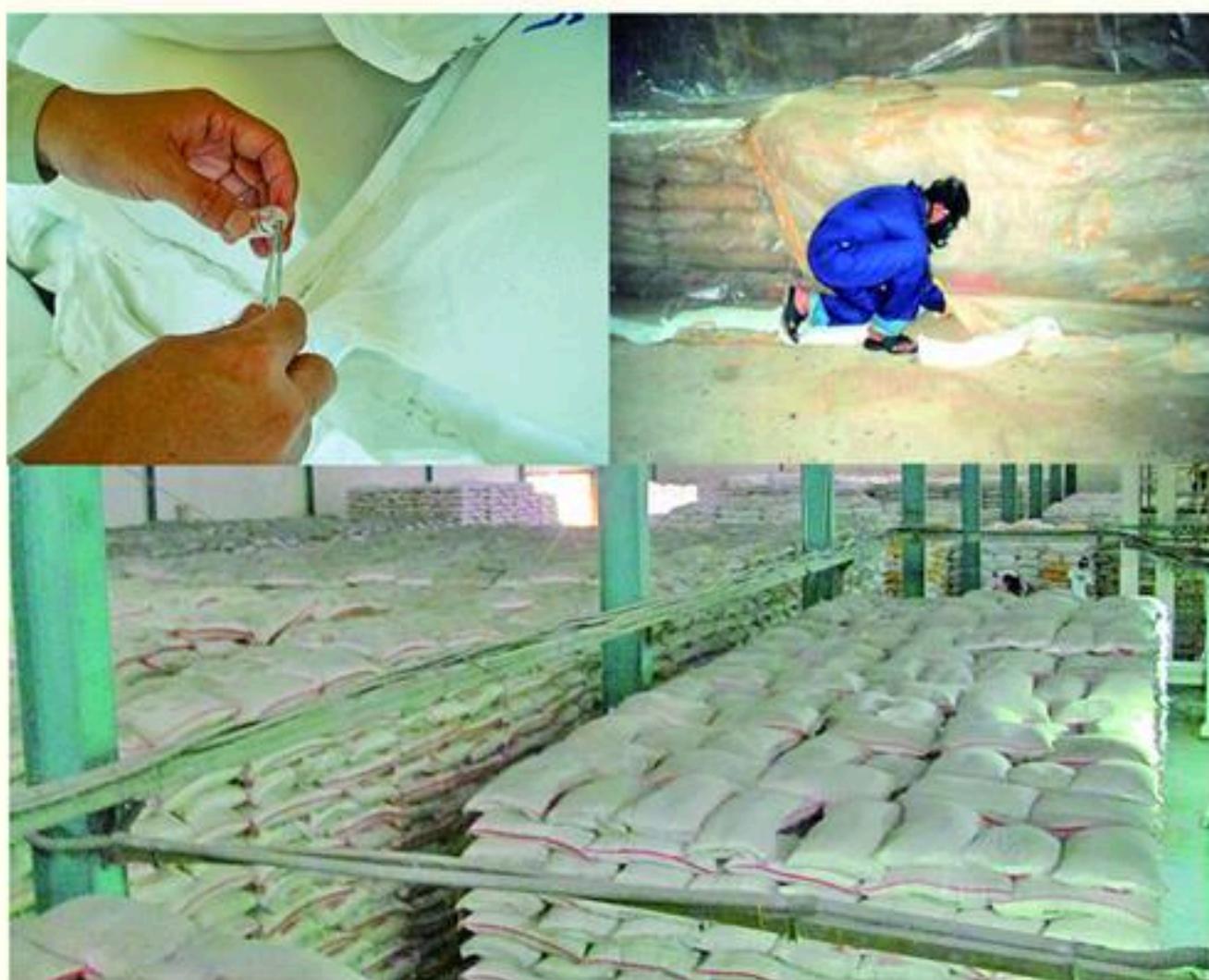

IV. ការទួរជាក់ និងថែរក្សាសុវត្ថភាព

៤.១. គោលចំណាត់ផែករក្សាទុក

ការទួរជាក់ស្រី គឺជាកិច្ចការសំខាន់មួយនៅក្រោមពេលប្រមូលដែលដែលត្រូវបានអនុវត្តក្នុងគោលចំណាត់ផែករក្សាទុក។

- ❖ រក្សាទុកគ្រាប់ស្រីសម្រាប់ការបេរិភោគហុតដីលោកដូចតាត់ខាងមុខ (អចមានយេះពេល ១ ប្រចើនឆ្នាំ)
- ❖ រក្សាទុកជាក្រាប់ពុជសម្រាប់ដលិតកម្មហុតដីលោកដូចតាត់ខាងមុខ
- ❖ សម្រាប់វិស័យស្វាតកម្ម ដោយធានាដឹបាននូវការធ្វើតែផ្លូវដោឡើងទាត់នូវភ្លើងធម្មជាតិដើម្បី
- ❖ រក្សាទុកគ្រាប់ស្រីសម្រាប់បំពេញតម្លៃការទីផ្សារ ដោយធ្វើឱ្យមានគុណភាពរាយការក្នុងការធ្វើតែផ្លូវ និងសេចក្តីផ្តល់ការដែលធ្វើឱ្យមានសេវាការតាមមូល។

រូបទី១៩៖ ការស្វែកបានស្រី

- ❖ ដើម្បីសម្រេចបាននូវកាលបរិណាងជាចម្បៃទាំងនេះ គ្រាប់ស្រី ដើលត្រូវប្រើប្រាស់បុរាណធម្មជាក់ត្រូវកែែនាំ
 - ❖ មានភាពស្ថិតគ្រប់គ្រាន់ប្រុមាណអត្រាសំណើមចន្ទោះពី ១២ ទៅ ១៥%
 - ❖ ទូទៅបានការការពារពីការបំផ្តាញនៃសត្វលិតនិងសត្វកណ្តាល
 - ❖ ទូទៅបានការការពារពីការស្រួលបយកសំណើមពីទីក្រុងប្រទេសបិទិយាកសជិត្យ ។

៥.២. កន្លែងដែលមានសម្រួលរៀបចំស្ថាបនាត្រក្យាប់

- ការចុះឯកសារភាពត្រាប់ស្រួលដែលទុកដាក់
អាស៊យដាក់សំខាន់ថ្លៅលើកន្លា ពាណិជ្ជកម្ម

- ❖ សីតុណ្ឌាកាត
 - ❖ ពិចេកដឹង

- ❖ នៅពេល
 - ❖ បរិមាណអុកសីហ្ស្រួន ។

- ឧប្បជ្ជកដាក់អាចមានទម្រង់ប្រើនអាស៊យនឹង៖

- #### ❖ បរិមាណា ស្រុវ៉ាដីលត្រូវធ្វើការទុកដាក់

- ❖ ເຄລບໍ່ແນວໃຈໂຕກາຮູກຜັກກໍ ນິຟ

- #### ❖ ទីតាំង បុរកន្ទៃដែលភ្លាមទូកដាក់។

- #### ៤ ប្រព័ន្ធខេកដាក់ដឹលលូតី៖

- ❖ ពំបណ្តាលទីក្រសួងដែលស្ថិត ហើយក្រសួងសំណើមទូទៅនឹងវិញ

- ❖ ការពារចានន្ទូសត្វលិត កំណើរ និងសត្វស្សាប

- ❖ ងាយស្ថლចាក់ បុជាក់ស្តវច្បលបុយកចេញ

- ❖ មានប្រសិទ្ធភាពដោយចំណាយអស់ទីកន្លែងគិច

- ជាយសល់ថ្លែរក្បានិងត្រប់ត្រង់។

៤.៣. នគរូបន្ទាល់ស្តីពីចំណងចំណាំ

យើងអាចនឹងទុកដាក់ស្រួចពានយុរោ មានសុវត្ថិភាព ប្រសិនបើលក្ខខណ្ឌ ចំនួន ៣
គ្រឿពានប្រកាស់យក៖

១. ស្រួលត្រូវបានហាលសម្គាល់ខ្លួនអត្រាសំណើមមិនខ្ពស់ជាង១៥%

២. ស្រុវត្ថុរបាយការពារមិនឱ្យនឹងការបំផ្តាញបស់កត្តាបច្ចេកទេន ដូចជា: កណ្តារ
សត្វស្សាប និងសត្វលិត

៣. ស្រុវត្ថុរបាយការពារមិនឱ្យស្រួលបស់ណែនាំកុងខ្សោយលែនបរិយាកាស
ប្រពីទីក្រោង។

៤.៣.១. រយៈពេលទុកដាក់មានសុវត្ថិភាព

រយៈពេលទុកដាក់មានសុវត្ថិភាព ត្រឹមតែអាសយដ្ឋាននិងអគ្គាសំណើមបាលស់
គ្រប់ស្រុវ គ្រប់ស្រុវធ្មតា និងគ្រប់ពុំដែលមានអគ្គាសំណើមខ្ពស់ជាង
១៥% ហើយទុកដាក់យុរជាង ៣សប្តាហ៍ អាចនិងធ្វើប្រចាំៗការកែតិច្ឆិត ការចិះ
យើងឡើននូវសមត្ថភាពដំណុះ បុគ្គលិកបានបាយ។ តារាងទី២ បង្ហាញអគ្គាសំណើម
សំណើម ដែលសមស្របដើម្បីទុកដាក់គ្រប់ស្រុវធ្មតា និងគ្រប់ពុំដែលមាន
សុវត្ថិភាព។

តារាងទី២: រយៈពេលទុកដាក់ និងអគ្គាសំណើមមានសុវត្ថិភាព

រយៈពេលទុកដាក់	អគ្គាសំណើម មានសុវត្ថិភាព	បញ្ជាផើលអាជីវកិទមាន
២ ខែ ៣សប្តាហ៍	១៥-១៥%	ការកែតិច្ឆិត ក្រោមពណ៌ និង បាត់បង់ដោយជំរឿម
៥ ខែ ១២ ខែ	១៣% ប្រចាំឆ្នាំ	ការបំផ្តាញដោយសត្វលិត
យុរជាង ១ឆ្នាំ	១២% ប្រចាំឆ្នាំ	ការបាត់បង់សមត្ថភាពដំណុះ

តារាងទី២ បង្ហាញអគ្គាសំណើមរបាយការពារគ្រប់ស្រុវ (គិតជាបំនុនថ្ងៃ) ដោយ
មានសុវត្ថិភាព។ យើងអាចពិនិត្យយើងឡើងបានរបៀប (យុរប្រចាំឆ្នាំ) ទៅតាមអគ្គាសំណើមបាលស់ដលិតផល (កុងក្រឡកនទី១) និង ទៅតាមសិតុណ្ឌភាព
បរិយាកាសកុងកន្លែងទុកដាក់ (កុងជ្រទី១)។ ឧបាទរណ៍ គ្រប់ស្រុវមានអគ្គាសំណើម
១៥% អាចទុកដាក់ក្រោមសិតុណ្ឌភាព ២០អង្ករសេ ដោយមានសុវត្ថិភាពចំនួន
១០០ថ្ងៃ ហើយគ្រប់ស្រុវមានអគ្គាសំណើម ១៥% អាចទុកដាក់ក្រោមសិតុណ្ឌភាព
៣០អង្ករសេ ដោយសុវត្ថិភាពចំនួន៥៧ថ្ងៃ។

៣១

តារាងទី៣៖ រយៈពេលទុកដាក់ប្រច្បលតាមអត្រាសំណើម និងសិក្សុណ្ឌភាព

អត្រាសំណើម (%)	សិក្សុណ្ឌភាព(អង្គរសេ)					
	៥	៩០	១៥	២០	២៥	៣០
១៣				១៨០	១១៥	៦០
១៥			១៦០	១០០	៥០	៣០
១៥			១០០	៥០	៣០	១៥
១៦		១៣០	៥០	៣០	២០	៥
១៧		៦៥	៣៥	២២	១២	៥
១៥	១៣០	៥០	២៥	១៧	៥	៥
១៥	៧០	៣០	១៧	១៧	៥	០
២០	៤៥	២២	១៥	៥		
២១	៣០	១៧	១១	៧		
២២	២៣	៣	៥	៦		
២៣	១៧	៩០	៧	៥		
២៥	១៣	៥	៥	៥		
២៥	៩០	៥	៦	៣		

◦ សម្ងាត់

- គ្រាប់ស្រួលធ្វើតាមអត្រាសំណើមខ្លួន និងគ្រាប់ស្រួលពីដែលមានអត្រាសំណើមខ្លួនជាដែល ១៥% ហើយទុកដាក់យុទ្ធជាង ៣សប្តាហ៍ អាចធ្វើប្រចាំខែ នូវការកែតែងផ្តើម ការចែកចាយ ចុះយ៉ាងល្អៗនូវសមត្ថភាពដំណឹង ប្រគល់ប្រុងប្រយោជន៍។
- គ្រាប់ស្រួលអង្គរអាចស្រួលបស់អត្រាសំណើមពីខ្លួនជាដែលនៅជុំវិញ នេះមានសេចក្តីថា ស្រួលអង្គរដែលទុកដាក់ដោយចំហេ (ដែលមិននៅក្នុងបរិក្សាបិទជិត) នឹងមានសំណើមទ្វីងចុះទៅតាមសំណើមបេស់ខ្លួនជាដែលនៅជុំវិញ។
- នៅប្រទេសក្នុងតំបន់គ្រឿងប្រចើន ខ្លួនបិយាកសមានអត្រាសំណើម និងសិក្សុណ្ឌភាពខ្លួនធ្វើឱ្យស្រួលមានអត្រាសំណើមខ្លួន ដែលជាបញ្ហា ឬធ្វើឱ្យមានការលំបាកក្នុងការទុកដាក់ឱ្យមានសុវត្ថិភាព។
- ជូនចុះយកលុយត្រូវទុកដាក់ស្រួលនៅក្នុងបរិក្សាបិទជិត។

៤.៣.២. សៀតុណ្ឌភាព និងសំណើម

សៀតុណ្ឌភាពនិងសំណើមគឺជាកត្តាដើម្បីខ្សោតក្នុតធ្វើដោយប្រចាំឆ្នាំ (ដូចជាការដែកដោះស្រាយប្រចាំឆ្នាំ) មានសន្លេ:កាន់តែលើនបុយីត។ ទាតក្នុតនេះធ្វើខ្សោមានការផ្តល់បញ្ជីលក្ខណៈដើម្បីក្នុងធនធានដែលជាមួលហេតុបង្គុងខ្សោមានការបន្ទិនចំយកុណភាព។

ជាងនេះទៅឡើត កត្តាចាំងពីរខាងលើមានតម្លៃធមូលដោយធ្លាក់ឡើលើការកើតមានសត្វលិតនិងមិក្សសរឹកដ្ឋានធ្វើដោយប្រចាំឆ្នាំ ដូចជាការកើតផ្តើម ការផ្តល់បញ្ជីលក្ខណៈដើម្បីក្នុងធនធានដែលជាមួលហេតុបង្គុងខ្សោមានការបន្ទិនចំយកុណភាព។

តារាងទី៤: អត្ថាសំណើមគ្រាប់ធនធានដើម្បីយកុងមួលសម្របសម្រាប់ ការទួកដាក់យុវ

ធនធានដើម្បី	អត្ថាសំណើម%	ធនធានដើម្បី	អត្ថាសំណើម%
ស្រី	១៥	សៀតុណ្ឌភាព	៧
អង្គរ	១៣	ឃុំករដ្ឋិ	៩
ពោត	១៣	ស្រុវសាទី	១៣
សៀណ្ឌក	១៥	ការហេ	១៣

៤.៣.៣. បរិមាណអុកសីវិហ្សន

ដូចគ្រាប់ធនធានដើម្បី សត្វលិតនិងមិក្សសរឹកដ្ឋាន គឺជាប្រចាំមានជីវិត ដែលត្រូវការខ្សោតអុកសីវិហ្សន។ ការទួកដាក់គ្រាប់ធនធានដើម្បីក្នុងមជ្ឈម្ញាន ដែលមានអុកសីវិហ្សនកិច (ដូចជាក្នុងពាង ឬង ស្រាង បុរិភារបិទជីត) ធ្វើខ្សោតក្នុងមជ្ឈម្ញាន បុពិបាករស់នៅបាន។ មួយវិញ្ញាញៀតការរាល់ដោលនៃមិក្សសរឹកដ្ឋាននិងទាតក្នុតនានាដែលនាំទៅការបន្ទិនការខ្សោតក្នុងទាតក្នុត អាចត្រូវបានបញ្ចប់ប្រចាំថ្ងៃ។

៤.៤. ប្រព័ន្ធលោយប្រព័ន្ធផ្លូវការជាត់

៤.៤.១. ប្រព័ន្ធទុកដាក់ក្នុងបានមួល

គ្រាប់ស្រីត្រូវបានទុកដាក់ក្នុងពាង ដែលមានចំណាំ: ពី ៤០-១០០គីឡូក្រាម ដែលពាងចាំងនោះធ្វើអំពីក្រោច បុសរិសអំពារ់នឹងក្នុង។ គេត្រួតដឹងថាបានស្រីដាក់នៅជំបុកុចអាស៊យទៅតាមទំហំនៃការទុកដាក់។ មានកសិករខ្លះប្រកបគ្រាប់ស្រីក្នុងពាង

ហើយយកទៅទុកដាក់ក្នុងដំឡើងដែលធ្វើអំពីយើ ដីត្បូង បុសីម៉ង់តែប្រកដោយស្តីកកណ្តប់។ តាមរបៀបនេះ អត្ថាសំណើមគ្រាប់ស្រួចដាយនឹងឡើងចុះទៅតាមការប្រប្លលនៃសំណើមបរិយាកាស។ បរិយាកាសភ្លាមៗហើយសីមនៅខាងក្រោម និងនៅកន្លែងទុកដាក់នឹងបង្កើតឱ្យមានការយោយើតិសំណាក់ស្តីត្រួលិត ទៅបីជាប្រាប់ស្រួចត្រូវបានសម្រួលឱ្យស្អុត ត្រប់ត្រាន់នៅពេលទុកដាក់ហើយក៏ដោយ។

ដោយសន្លត់ថាគាលការណ៍បច្ចេកទេសជាមូលដ្ឋានដែលត្រូវបានប្រកាន់យកការប្រកដលិតផលក្នុងបាន ហើយទុកដាក់ក្នុងយ៉ាង បុជដំឡើង ដែលបានសង់ដោយមានការគិតគូរត្រីមត្រូវ គឺជាឯិជ្ជសមស្របមួយសម្រាប់តំបន់ត្រួតពិក។ ការទុកដាក់បែបនេះធ្វើឱ្យដាយស្រួលត្រប់ត្រាន មានតម្លៃថាកក មានប្រសិទ្ធភាពនិងអាចទទួលយកទៅអនុវត្តបានដោយមិនពិចារក។

រូបទី២០៖ ការស្តូកស្រួចក្នុងយ៉ាង

៤.៤.២. ការទុកដាក់ដោយបីត្រាបិទជិត

ការទុកដាក់បិទជិតគឺជាការទុកដាក់ប្រាប់ស្រួចប្រាប់ធម្មជាតិឱ្យដោយនៅក្នុងបីត្រាបុរិធម៌បិទជិតដូចជា ឯងសំងប្រើបានដោយដីម ដើម្បីទិប់មិនឱ្យខ្សោយនិងសំណើមបរិយាកាសអាចប៉ះពាល់ប្រាប់ស្រួចបាន។ វាអាចធ្វើយករាយគុណភាព (ដំណូះរបស់ប្រាប់ពុំដី) ៦-៧ម៉ែត្រ និងអត្ថាមុនរដឹម (៩០%)។ ប្រព័ន្ធនេះមានប្រសិទ្ធភាពពីត្រាង់ដំណាកដដោយបាស់ស្តីត្រួលិត និងប្រាប់ស្រួចដោយដោយបាស់ស្តីមធ្វើឱ្យបិរិយាណាមុកសុំហ្មរ

ដែលនៅជាមួយគ្រប់ស្រួលចិះមកនៅត្រីម ៥ ឆ្នាំ ១០% ។ ភួនកម្រិតនោះ សកម្មភាពនានាបែស់សត្វលិតត្រូវបានបញ្ចប់។ ការខ្ចោចខាតដែលបណ្តាលពីសត្វស្ថាប និងកណ្តារក្នុងបានកាត់បន្ទូយដោរា ដើម្បីទុកដាក់បិទជិត យើងអាចប្រើប្រាស់៖

៤.៤.៣. ការចំណាយក្នុងការទួរដាក់បិទជិត

- ❖ ចំណែកបំណុះអនុគមន៍ ដែលអាចប្រើប្រើនូវផែនទាន ដូចជាប់សីតោ IRRI តិច 0.5 ម៉ែត្រល្អាត

- ❖ ធម៌សាំង បុណ្ណែងប្រែងធ្វើពីដែក ប្រាសីកចំណោះ២០០លីត្រ អាចមានតម្លៃពី២៧៩១៥ដុល្លារ
- ❖ បរិភាពទុកដាក់ជំរឿងដូចជាបុងសេឡូ មានតម្លៃពី៥០១៨១៩០០ដុល្លារ សម្រាប់ស្រួលតាន។ បរិភាពរំបែន់អាចប្រើប្រាស់បានយ៉ាងតិចបំផុតក៏ ១០ឆ្នាំដើរ។

រូបថី២១៖ ការទុកដាក់កុគ្រុន រូបថី២២៖ ចង់សុវត្ថ រូបថី២៣៖ ធម៌ប្រាសីក

៤.៤.៤. ជំងឺ បុរិយោជន៍ក្រប់ស្រួល

នៅតាមកសិក្សាន ក្រប់ស្រួលដោយប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រើប្រាស់គេទុកដាក់ដោយចាក់បារាំង ឯងជំងឺដែលធ្វើអំពីឈើ បន្ទុះដែក ប្រុសីម៉ង់គ័ោ មានពេលខ្លះទោះតុកគេមានប្រើប្រាស់ដោក បុណ្ណែងធ្វើងួរ ដោយដាក់នៅក្រោម បុន្ថែកឱ្យដឹងធ្លីៗ បរិភាពទុកដាក់ទាំងនេះមានចំណោះតី ២០០-១០០០ គីឡូក្រាម។ ការបាត់បង់ដែលបណ្តាលពីសត្វលើតកណ្តាល សត្វស្សាប និងការស្រួលបស់ណែនាំ តែងតែមានកម្រិតខ្ពស់ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធដុកដាក់ដោយចាក់បារាំងប្រព័ន្ធដើរ។

រូបថី២៤៖ ជំងឺធ្វើឈើ

រូបថី២៥៖ ដោកប្រុសីក

ជំពូកធ្វើឱ្យឈើ៖ សំណង់បែបនេះដាយស្រួលនឹងសាង់សង់ បុន្ថែវាសម្រេច
តែសម្រាប់ការទុកដាក់ជាបណ្តាន៖អាសន្ន ប្រកុងរយៈពេលខ្លីបុណ្ណោះ ព្រោះវាដាយបង្គ់
ឱ្យមានការប្រប្រឈមសិក្សាត្រូវការពេលបរិយាកាសខាងក្រោម ហើយជាតិសេសវា
ដាយបង្គ់ឱ្យមានបញ្ហាកំណាធារើសនៅផ្ទៃការងារក្នុងដែលធ្វើឱ្យគ្រាប់ស្រួរសើម។

តង់កោសុំ៖ ការទុកដាក់ស្រួរដោយគ្រប់ បុប្រកំតង់កោសុំ គ្មានត្រូវអនុវត្ត
ក្នុងលក្ខណៈបណ្តាន៖អាសន្ន ព្រោះវាដាយនឹងបង្គ់ឱ្យមានបញ្ហាកំណាធារើស។ ដើម្បី
សុវត្ថិភាពផលិតផលដែលត្រូវយកទៅទុកដាក់ក្រោមតង់កោសុំ ចាំបាច់ត្រូវតែបាន
ឱ្យសូតមែនទែន (អត្រាសំណើមប្រមាណជាឡ៦០%)។

ការទុកដាក់ជាតំន់៖ ការទុកដាក់បែបនេះនៅក្នុងយ៉ាងនិងក្នុងជំពូកមាន
គុណសម្រាតិត្រូវការប្រើប្រាស់បំណុលកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ។ ទៅជាដូចខាងក្រោម កំណត់
ការទុកដាក់របៀបនេះទាមទារឱ្យការគ្រប់គ្រងត្រូវតែធ្វើដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ព្រោះ
ត្រូវទៅបានការបង្គ់បញ្ហារការបានការបង្គ់ដែលបង្គ់ឡើងដោយសាសំណើម ការឡើងកម្មោះ និង
បញ្ហាកំណាធារើស។

៤.៤.៥ ធម៌ជំរើ (សីម្បី)

នៅតាមរៀងម៉ាសីនកិនស្រួរនឹងយ៉ាងជំរើ គេប្រើធម៌ជំរើដែលធ្វើអំពីដែក បុ
សីមងត់។ ធម៌ជំរើនេះមានចំណុះពី ២០-២០០០តោន។ គេអាចបិទភីតាមរៀង
យ៉ាងស្រួល ដើម្បីបានការបង្គ់បញ្ហាប់សត្វលិត ហើយកមិនដាយនឹងធ្វើឱ្យមានការធ្វើ
កំពប់គ្រាប់ស្រួរ។ ធម៌ជំរើទេនេះមិនត្រូវបានគេនិយមប្រើប្រាស់នៅទីបានសីម្បីទេ។

របៀបទេនេះ ធម៌ជំរើ បុសីម្បី

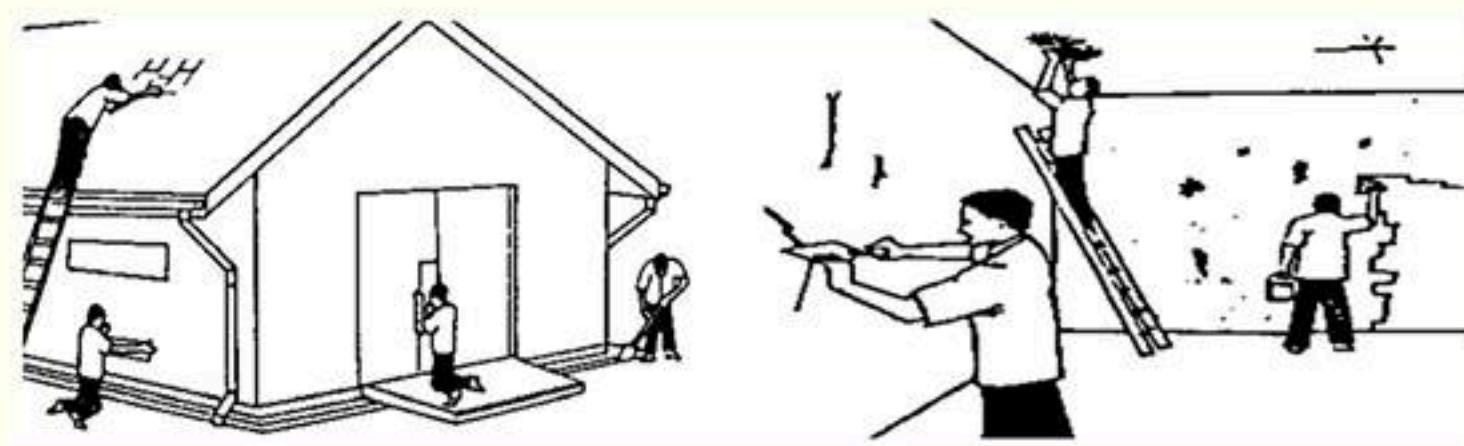

៨ សម្រាប់ បរិក្សារទុកដាក់បិទជិតផ្តើចជា ធម៌បុបរិក្សានានា ធ្វើពីដែកជំនាញស្ថិក បុជ់តែង អាចរកបានភួនភួនមិស្សក។ ប្រព័ន្ធទុកដាក់បិទជិត អាចប្រើប្រាស់សម្រាប់គ្រាប់ស្លូវអង្គរ និងគ្រាប់ធម្មជាតិផ្សេងៗទៀតផ្តើចជាពោត និងការហេងជាដីម។

៥.៥. សាកម្មភាពនាលោដើម្បីការអំពលុយការងារបានអំពល ក្នុងពេលវេលាថ្មីរបស់

នៅមុនពេលយកស្រីទៅទួរកដាក់ត្រូវ៖

- ❖ ពិនិត្យលក្ខខណ្ឌធ្វើដោយ នៅក្នុងជំងឺ បុន្ថែក្នុងយ៉ាង ហើយចាត់វិធានការដោះស្រាយជាបន្ទាន់ លើកលែកពាណិជនប្រភេទ បុគ្គលាកិច្ចិថាំងទ្វាយដែលបានពិនិត្យយើង
 - ❖ ចូរធ្វើឱ្យបានប្រាកដថា រាល់ការខុចខាតនានានៃសំណង់យ៉ាងបុ ជំងឺ ត្រូវបានដូសដូល (ខ, ដំបូលផ្លូវ: ជំព្រ៾ងឆ្លាយ និងបាតកម្រាលប្រេះ ទ្វារិទមិនជិតលូ ចំនួនបាក់ បុសំណាត់ប្រឡារេះខ្សោះខ្សោះ កញ្ចក់បែក ។ល។)។

រូបថត៖ ការធ្វើសង្គមអាណាពយ័ត៌ខ្លួន

០ សម្រាប់៖

- ❖ ចូរទទួលយកមករក្សាទុកតែគ្រប់ស្តីវណាដែលមានភាពស្មុតគ្រប់គ្រាន់ មិនមានអងការបំផ្លាញនិងមានភាព ស្ថាតត្រីមក្សា
 - ❖ សម្រាប់ស្រួលដោយខ្លួន ចូរធ្វើឱ្យបានប្រាកដថា ធនលិតដែលដែលមកដល់មុន ក្រោមចេញមុន ដើម្បីចេញសរុបការធ្វើឱ្យដលិតដែល នៅយុរហ្មសពេក និងឈានដល់ការបាត់បង់គុណភាព
 - ❖ សម្រាប់គ្រាប់ពុជា

- ៤ ចូរយកចេញនូវគ្រាប់ពុជ បុង្ញកនៃផលិតផលណាដើលមិនត្រីមត្រូវតាមកម្រិតស្ថិដ្ឋភាពគ្រាប់ពុជលួយមានជំណួយ:គ្រាប់ខ្សែដាច់ (៤៥ %) ហើយយកវាទៅប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលបំណងធ្វើដោយក្រោតឱ្យដាក់គ្រាប់ពុជ
 - ៥ ក្នុងករណីដើលអត្រាដំណួយ:គ្រាប់មានភាពសមស្របតាមស្ថិដ្ឋភាព ចូរផ្តល់ជូនដែលប្រើប្រាស់ទាំងឡាយមុនគេនូវផលិតផល ផ្តុកណាដើលមានអត្រាដំណួយនេះទាបដាច់គេ រាលកីគ្រាប់ពុជដើលមាន អត្រាដំណួយ:គ្រាប់កាន់ទៅខ្សែស់កាន់ទៅអាបទុកដាក់ បានកាន់ទៅយក
 - ៦ ចូរយកចេញនូវការកសំណាល់ធ្វើងារ ដើលបន្ទូលពីការរំងសម្ងាត ឱ្យបានចាប់តាមដើលអាចធ្វើបាន។ ប្រសិនបើការកសំណាល់ទាំងនោះពំបាត់ត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងយ៉ាង ចូរក្សារីឱ្យដូចផលិតផល ដើលត្រូវទុកដាក់ធ្វើដោយក្រុមហ៊្ន្ទោះទេ វានឹងអាបកាយដាច់ម្រោគនៃកត្តាបន្ទាន់។

**៤.៦. សាធារណរដ្ឋប្រជាជុទ្ធបាន់ និងកិច្ចការ
ឱ្យស្ថាត់ និងកម្មុត់**

୬.୧.୨. ସତ୍ୟଲ୍ୟିକ

សត្វលិតមានប្រើប្រាស់នៅក្នុងគ្រាប់ស្រួលអង្គរ បើទៀន្យមានតែមួយចំនួន
គួចបុរោះដែលបង្គបញ្ញាតំ។ សត្វលិតប្រកេទនឹមួយច្បាក់ការសៀតុណ្ឌាកាតនីង
សំណើមមួយសម្រសបដើម្បីរស់និងសី។ សត្វលិតដែលនៅក្នុងស្រួលកំពុងទុកជាក់
អាចចែកចេញជាពីរក្រម គឺសត្វលិតក្រមទី១ បង្គបញ្ញាប្រើប្រាស់ជាងសត្វលិតក្រមទី២
ប្រាន់បានសត្វលិតក្រមទី១ សីបំផ្លាញបាប់ពីធ្វើការខាងក្នុងនៃគ្រាប់ស្រួល ចំណោកនៃសត្វ
លិតក្រមទី២ សីបំផ្លាញបាប់ពីធ្វើការខាងក្រោមនៃគ្រាប់ស្រួល។

ក.សຕល្បិតក្រមទី១

សត្វលិតក្នុងក្រុមនេះពេលដែលមានសកាតជាកុនដង្គុរនៅទីផ្សេយ សូន្យការងារក្នុងវិសាទ្វូវការបានបញ្ចប់ឡើង

១. សត្វកំពូល បុកកំពង់

(*Sitophilus oryzae* (Linnaeus)):

សត្វលិតនេះទាំងពេញវិយ និងនៅជាកុនដង្គុរសីបំផ្តាញគ្រាប់ស្រួលអង្គរ។ សត្វកំពូលមិនមែនចានចំនួន ១៥០ ហើយពួននឹមួយឡើងត្រូវបានញាស់នៅក្នុងគ្រាប់ស្រួលមួយ បន្ទាប់ពីមេភាពនោះប្រហែលឃើច។ កុនដង្គុរតានញាស់ ហើយនៅបន្ទាល់សំខុងគ្រាប់ស្រួលទាំងនោះរហូតដល់វាពេញវិយ។ ដូចខាងក្រោមនេះសត្វលិតមួយបំផ្តាញគ្រាប់ស្រួលមួយទាំងស្រួល។

លក្ខខណ្ឌាស់នៅសម្រាប់

សម្រាប់ការសំនោគី៖

- សីតុណ្ឌាកាត់ចំនួនអង្គរសេស
- អត្រាសំណើមធ្វើបាន ៣០%
- ចំនួនពង ១៥០
- វង្វីជីវិត ៣៥ ថ្ងៃ។

រូបភាពទី២៩៖ សត្វកំពូល បុកកំពង់

២. មេអំប៊ូ Angoumois Grain Moth

(*Sitotroga cerealella* Olivier):

មេអំប៊ូទម្ងាក់ពួនជាក់នៅលើប្រឡាក់ក្នុងគ្រាប់ស្រួល កុនដង្គុរពណ៌ស ចោះទម្ងៃគ្រាប់ស្រួល ហើយសីបំផ្តាញពីខាងក្នុង។ ដង្គុរពេញវិយសីរហូតដល់ផ្ទៀកខាងក្រោមគ្រាប់ស្រួលដោយបន្ទូលទុកដែលម្យក ឱ្យនៅស្ថាត។ វាបំផ្តាញតែគ្រាប់ស្រួល ដែលនៅក្រោមទាប់ខាងក្រោមគ្រាប់ស្រួល នៅកំនៅ ព្រោះវាមិនអាចធ្វើតួលលេងក្នុងបាន។

រូបភាពទី២៩៖ មេអំប៊ូ Angoumois Grain Moth

៣. ដង្គុរពេន់គ្រាប់ Lesser Grain Borer

(*Rhyzopertha dominica*) (Fabricus) :

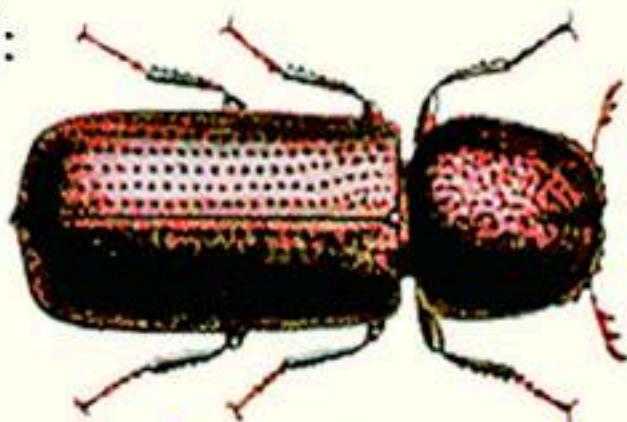
មេទម្ងាក់ពួនជាក់នៅក្នុងគ្រាប់ស្រួល កុនដង្គុរអាចចូលទៅក្នុងគ្រាប់ស្រួល ហើយជួរតែនៅខាងក្នុងនោះបុអាចសីបំផ្តាញពីខាងក្រោម វាសីកម្មចកម្មិត។

(ដូចជាជួល) ដែលបន្ទូលទៅក្នុងគំនរស្សី ប្រកាកសំណាល់ដែលបំផ្តាញ ដោយសត្វ
លិត្តពេញវ័យ បុរុនដង្គុរដ្ឋូងទេត។

លក្ខខណ្ឌសម្របសម្រាប់ការសែនៅគីឡូ:

- សីតុណ្ឌភាព ៣៥ អង្កោស់
- អត្រាសំណើមធ្វើបាន ៦០-៧០%
- ចំនួនពង ៣០០-៥០០
- វង្វិជីតិ ២០-៤៨ ថ្ងៃ

រូបភាពទី៣០៖ ដង្គុរពោះគ្រប់
Lesser Grain borer

៤. ខ្មែត *Cryptolestes ferrugineus*

ខ្មែតនេះមានប្រវែង ១,៥-២៥.៥ ពណ៌រោគតក្រហមក្រម៉ោ ស្ថាបនឹងទាំងពីរគ្រប់
ដណ្ឌប់ពេញតុខ្លួនដែលមានក្រាលនិងកជារេខលការពារ និងមានអង់គេនប់ដែង។ ដង្គុរ
មានប្រវែង ៣-៥៥.៥ ពណ៌សម្រាប់លើងពាល់ ពណ៌រោគត និងមានជីកឡើងជាលក្ខណៈ
សម្បកក្នុននាង។

ខ្មែតប្រើអាចពងបាន១០០-៥០០ពង និងមានវង្វិជីតិរយៈពេល ៣៥-៤៥ថ្ងៃ
អាស៊យនឹងសីតុណ្ឌភាពនៅជុំវិញ។ ដង្គុរអាចលួតលាស់បានទាំងនៅក្នុង និងក្រោរ
គ្រប់ដលិតដលសុក។ ខ្មែតនេះគឺជាសត្វលិតចលរោងសុបំផ្តាញអង្គ សំណ្ងាកដីនឹង
ដំឡួងមីក្បាច់យ្យំងសុក។

រូបភាពទី៣១៖ ខ្មែត *Cryptolestes ferrugineus*

- ខ្សែត *Sitophilus oryzae*

រូបភាពទី៣២: ខ្សែត *Sitophilus oryzae*

៥. ខ្សែត *Oryzaephilus surinamensis*

ខ្សែតនេះមានប្រវិធ ១,៥-៣,៥៧.៥ និងមានពណ៌លើងត្រាតក្រម៉ា ប្រពណ៌ខ្លឹមខ្លាយ ពងមានប្រវិធ ០,៥-០,៥៩.៥ និងមានពណ៌ស។ ដួងឱ្យមានកងជាប់ពងប្រវិធ ៥៧.៥ និងមានពណ៌លើងច្បាយ។ ដើរខ្លឹមមានពណ៌លើងខ្លឹម មានដើរបីគុ និងមានប្រវិធ ២,៥-៣,៣៨.៥។

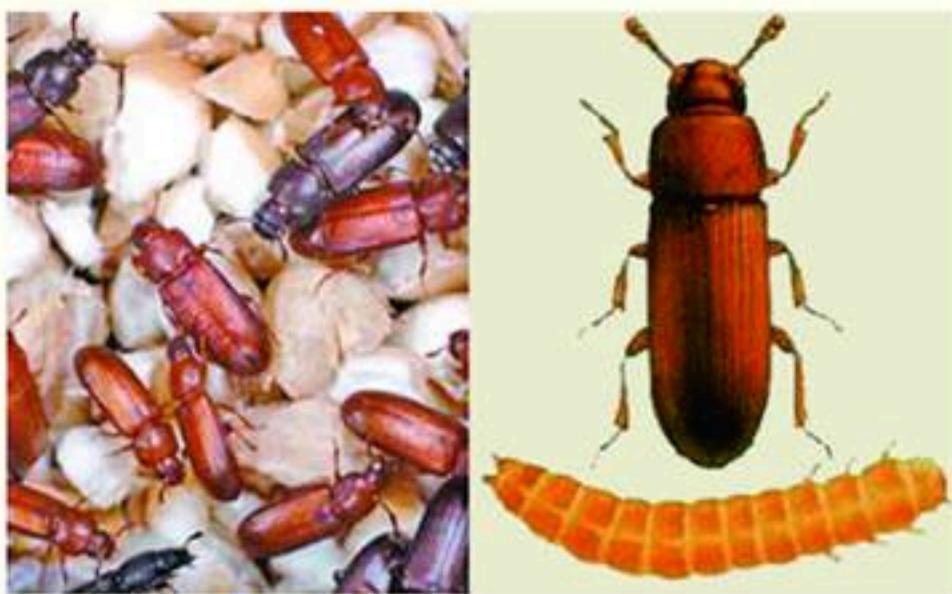
ខ្សែតច្បាប់អាចពងចាន ៦០០ពង (គិតជាមុរិម ៣០០ពង) ហើយញ្ចាស់ក្នុងរយៈពេល ៣-៥ថ្ងៃ។ ដួងឱ្យមានរយៈពេលសំនៅ ១២-៥០ថ្ងៃ និងដើរខ្លឹមរយៈពេល ៦-២១ថ្ងៃ។ ខ្សែតនេះគឺជាសត្វលិតចំពោះសីបំផ្តាងអង្គរ ពេត និងត្រាប់ធ្លាផាតិផែរដូចតុងយ៉ាងសុក។

រូបភាពទី៣៣: ខ្សែត *Oryzaephilus surinamensis*

- ខ្សែតុ *Tribolium castaneum*

របកាតទី៣៥: ខ្សែតុ *Tribolium castaneum*

២.សត្វណិតក្រមទី២

សត្វណិតក្នុងក្រមនេះ សីបំផ្លាញគ្រាប់ស្រួលពីខាងក្រោម ទៅជាបែបនេះតើ វាអាចខាំងពារហ្មតដូលផ្ទៀកខាងក្នុង។

៩. Saw-toothed Grain Beetle (*Oryzaephilus surinamensis*)

(Linnaeus): តាមធម្មតាមទម្ងនៃកំពងជាកំមួយប្រជាក្រមតួច នៅក្នុងស្ថាមប្រែនគ្រាប់ស្រួល សម្រាប់ដលិតដូលម៉ោង ដែលមានសភាពធ្វើចម្រោះជាដើម ពងនេះអាចត្រូវបានពង្រាយសញ្ញកន្លែង។

របកាតទី៣៥: Saw-toothed Grain Beetle

លក្ខខណ្ឌសម្របសម្រាប់ការសំនោគៈ៖

- សីតុណិតកាតោះ-កាតោះអង្គរសេ
- ចំនួនពង១៥០
- ផ្ទើដីតិ៍២០ថ្ងៃ

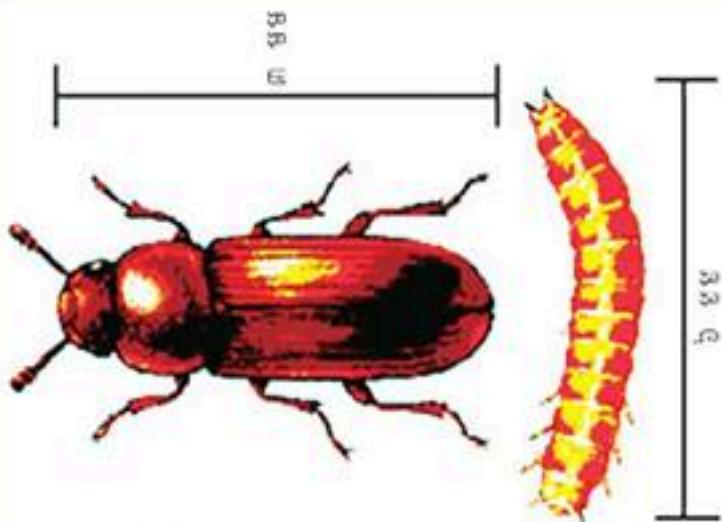

15. Rust-red flour beetle (*Tribolium castaneum*):

សត្វលិតនេះប្រើនគេបំផ្តាញអង្គរ សត្វពេញវិយ និងក្នុងដង្គុវសីតែកម្មចកម្ពី
លិតុយហើយមិនបំផ្តាញគ្រាប់ស្រួលអង្គរដែលនៅលូទេ វាតែដែលធ្វើឱ្យគ្រាប់ស្រួលអង្គរ
មានភ្លើនមិនលូ។

លក្ខខណ្ឌសម្របសម្រាប់ ការសំនេគិះ

- សីតុណ្ឌភាព ៣៥ អង្កោស
 - អត្រាសំណើមធ្វូប ១៥%
 - ចំនួនពាង ៥០០
 - រដ្ឋជីវិត ២០ ថ្ងៃ

របកពទ្ធីកំពង់ : Rust-red flour beetle

គ. ត្រូមាននៃស្ត្រល្អិត

សត្វលិតម្បាយចំនួនកៅតមាននៅក្នុងគ្រប់ធានាតី ដែលធ្វើឱ្យមានការលំបាក
ដើម្បីធ្វើអត្ថសញ្ញាណានិងពាត់វិជានការលើវា ដើម្បីឱ្យដឹងប្រាកដចូរដៃងយកសត្វលិត
ដោយប្រើប្រាស់កំព្យូងមាននទ្ទេទាំងពីរ ទៅពាមីលីមេគ្រា យកលុក្សប្រើប្រាស់
កំព្យូង ២-៣ ជាន់ ដោយជាក់វាក្រោតលើត្រា ហើយកំព្យូងដែលមាននទ្ទេជាងគេត្រូវ
នៅពីលី រួចពិនិត្យមើលសត្វលិត ដែលនៅជាប់ឡើងកំព្យូងនឹមួយា ឱ្យបានច្បាស់
លាស់ ។

របាយទី៣៧: ក្រោងដែលក្រាប់ស្រី
ដើម្បីពិនិត្យវគ្គមាននៃសាធារណរដ្ឋប្រជាជន

មួយវិញ្ញាខោត ការយាយដែលបានបន្ថែមទៅស្តីពីតាមរបៀបលាក់ខ្លួន អាចនឹងត្រូវករយើងបានតាមវិធីធ្វើតែស្ថាដោយប្រើប្រាស់ទីកន្លែងចាប់ពីបញ្ហាលទៅក្នុងកែវប្រុងដែលមានទីកន្លែង។ ត្រាប់ស្រួលប្រុងបានទៅខ្លួលដោយបំផ្តាញ ត្រូវនៅតែមានទម្ងន់ស្រាលជាងត្រាប់ដែលជាតិដែលនៅលើ គឺនឹងអណ្តោតមកលើផ្ទៃទីការ ដើម្បីពិនិត្យមិនមែនខ្សោយបានទៀត ត្រាប់ដែលអណ្តោតនោះពិតជាទុលរងការបំផ្តាញមែនបុមិនមែន គេតែងកាត់ បុរុតេះមិនសាក់ខាងក្នុងនៃត្រាប់។

៤.តាមការសិក្សាភ្លាស់របៀបមួយបានឱ្យដឹងថា មានស្តីពីម៉ោង ឈ្មោះ: *Tribolium* មានមេគុណភាពណាកំណើននៃការបង្កើតកុនស្ថិនីង ៧០ មាននំយប់៖

- ❖ រយៈពេល ១ ខែ (ពីឈ្មោះល ១ តូ) : ២ ក្បាល × ៧០ = ១៤០ក្បាល
- ❖ រយៈពេល ២ ខែ : ១៤០ ក្បាល × ៧០ = ៩.៨០០ ក្បាល
- ❖ រយៈពេល ៣ ខែ : ៩.៨០០ ក្បាល × ៧០ = ៦៨៦.០០០ ក្បាល
- ❖ រយៈពេល ៤ ខែ : ៦៨៦.០០០ ក្បាល × ៧០ = ៤៨.០២០.០០០ ក្បាល។

៥.វិធានការទប់ស្ថាត់ពីការបំផ្តាញបែងស្តីពី

- ហាលសម្រួលត្រាប់ស្រួលឱ្យបានត្រាប់ត្រានៃនឹងត្រូវក្រើមត្រូវ ពេលគឺឱ្យស្ថិនីង
- សម្រាតត្រាប់ស្រួលឱ្យបានស្ថាតមុននឹងយកទៅទុកដាក់
- ចៀងការយកត្រាប់ស្រួលទាស់ទៅទុកដាក់ជាមួយត្រាប់ស្រួលដើម្បី
- ប្រើប្រាស់សម្រាកបានស្ថិនីង
- សម្រាតកន្លែងទុកដាក់ឱ្យបានស្ថាតជាប្រចាំ
- ពិនិត្យមិនស្ថានការត្រាប់ស្រួលឱ្យបានទៀងទាត់ នឹងទុកដាក់ក្នុងបរិក្សាត បិទជិត។

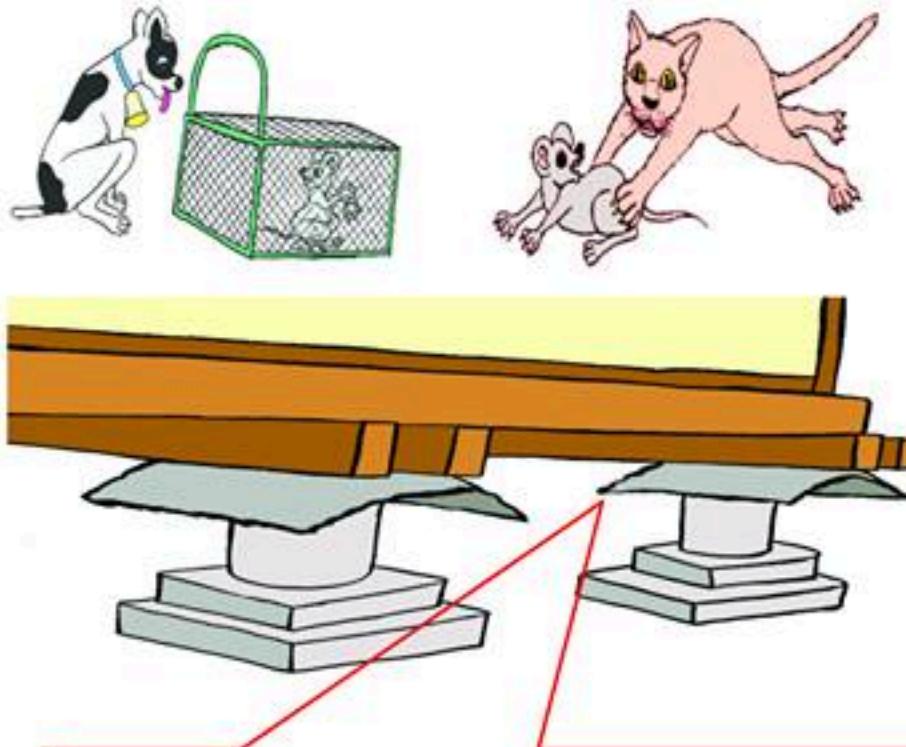
៦.ជំណោះស្រាយក្នុងពេលទុកដាក់ស្រួលអង្គរ

ដើម្បីការពារកំឱវស្តីកណ្តាល និងស្តីពីស្ថាតបច្ចុលទៅក្នុងដោងក្នុងប្រុកនៃទុកដាក់បានយើងត្រូវ៖

- រំសំង់សី បុបន្ទេះដែក នៅតាមដឹងសសរដ្ឋដ្ឋុក
- ពិនិត្យជាប្រចាំថ្ងៃក្រោងមានសញ្ញាដែលបង្ហាញថាមានការបំផ្តាញពីស្តីពីស្ថាតបច្ចុល។
- គ្រប់ប្រើបង្គ់បំបុរិច្ឆីមត្រា ដើម្បីពារកំឱវស្តីកណ្តាល
- សម្រាតដោងក្នុងជាប្រចាំ និងបរិណោដុំវិញឱ្យបានស្ថាតល្អ។

- ក្រុវដាក់បារិយាទានត្រីមត្រូវតាមបច្ចេកទេស កំខ្ពស់ពេកនិងមានកំណាល់ត្រីមត្រូវ
- សំណង់ជង្វើក បុយ្យាំងត្រូវធ្វើឡើតាមបច្ចេកទេស។

របាយទី៣៨៖ បន្ទះដែកការពារសត្វកណ្តាលមិនឱ្យទ្រូវសសរជង្វើក

៤.៦.២. សត្វកក់ និង សត្វស្សាប

ក. ប្រភេទសត្វកក់របៀបបានទូទាត់:

សត្វកក់ (កណ្តាលដំ និងគូច) ដែលគេតែងដឹងប្រចាំៗ នៅក្នុងការទូទាត់កំស្លួរមាន ៣ប្រភេទគឺ៖

- ★ កណ្តាលដំពណ៌ខ្លួន ឬ កណ្តាលដំតាមដ្ឋោះ (*Rattus rattus*),
- ★ កណ្តាល Norwegian ឬកណ្តាលធម្លាត (*Rattus norvegicus*,)
- ★ កណ្តាលគូច ឬតាមដ្ឋោះ (*Mus musculus*).

របាយទី៣៩៖ កណ្តាលគូច កណ្តាលដំ

2. ការបំផ្តាល់ និងភាពចាំឆ្នាំ:

ស្ថិតិកណ្ឌារទាំងនេះបង្ការបំផ្តាល់ និងធ្វើឱ្យប៉ែនលោកដូចខាងក្រោម:

- ★ **សីបំផ្តាល់ស្រួលអង្គរដែលកំពុងទុកដាក់:** កណ្ឌារធំមួយសីគ្រាប់ស្រួលបុអង្គរ អស់ប្រមាណពាម្យក្រោមក្នុងមួយថ្ងៃ ហើយកណ្ឌារគួចមួយសីអស់ប្រមាណជាទី ៣-៥ក្រោម ក្នុងមួយថ្ងៃ
- ★ **ធ្វើឱ្យស្រួលអង្គរដែលកំពុងទុកដាក់មានសភាពក្នុក្រោម:** វាភីឱ្យគ្រាប់ស្រួលអង្គរ ក្នុក្រោមក្នុងទីកន្លែម លាមក ធម៌ និងភ្នាក់ងារចម្លងជំនឿផ្សេងៗ ស្រួលអង្គរដែលបានធ្វើឱ្យក្នុក្រោមក្នុងគ្រប់គ្រងត្រួវបាន គេរាយតម្លៃថា ធ្វើឱ្យប៉ែនលោកដូចណាកាត និងសុខភាពមនុស្ស
- ★ **ធ្វើឱ្យខុចខាតសម្ងាត់និងបឹក្សារទុកដាក់:** វាភីឱ្យខុចខាតគម្រោង បុណ្ណោះក្នុងក្រោមបុណ្ណោះ និងសំណង់ដង្កែកបុយ្យំង (ខ្សែ ខ្សែក្រីង ទូរស្សី ឧទាហរណ៍):

- សម្រកចំង់បុណ្ណោះដែលផ្តល់ដោយកណ្ឌារកាត់ធ្វើឱ្យដីកំពង់គ្រាប់ស្រួលអង្គរ
- ដៅងកំណល់ដែលគ្រប់គ្រងទុកដាក់អាចនឹងបានកំណត់បានក្នុងក្រោមបុណ្ណោះ ហើយដូលរលំតំនរបានស្រួលអង្គរ
- ឬង បុយ្យំងដាក់ស្រួលដែលបានកំពង់គ្រាប់ស្រួលអង្គរ បុរហោតដែលដូលរលំកាលណានៅពីក្រោមមាននូវកណ្ឌារប្រើប្រាស់
- ប្រព័ន្ធលូដែលនៅជីវិ៍ព្រោះនឹងក្នុងក្នុក្រោមក្នុងក្រោមបុណ្ណោះនឹងទទួលនូវការខុចខាត។

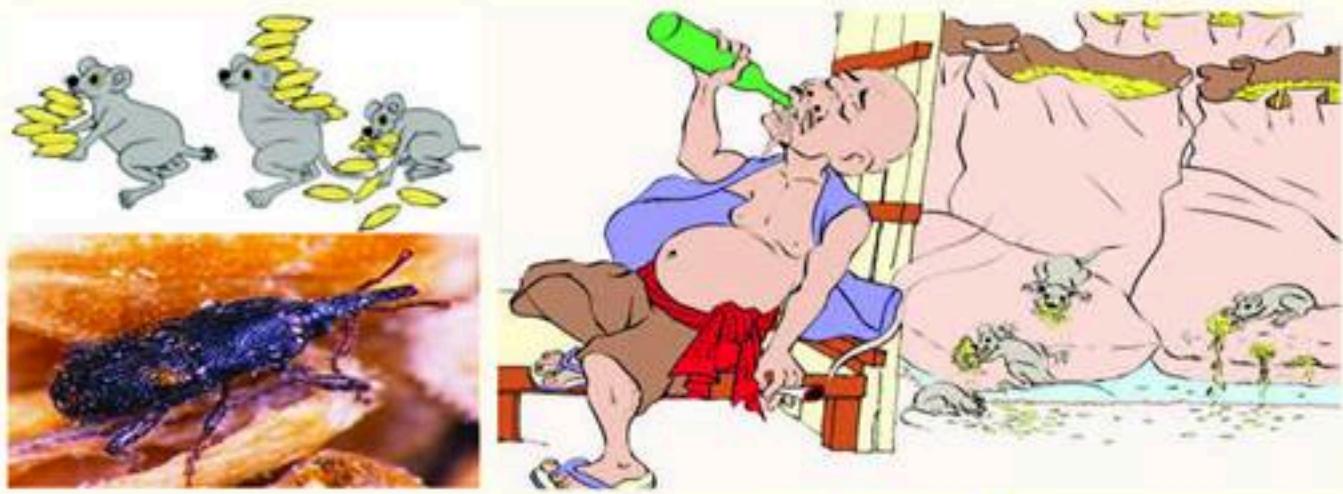
★ តម្លៃការរបស់ស្ថិតិកកែវ

តាមធម្មតាស្ថិតិកកែវគ្រប់គ្រងការ៖

- សេវាផ្លូវអាបារគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការសំនេះ
- ក្នុងមានសុវត្ថិភាព ដើម្បីធ្វើឱ្យនឹង និងសម្រកសំនេះ
- ក្នុងលាក់ខ្លួនប្រើប្រាស់ ដើម្បីគេចប់ពីស្ថិតិ
- ប្រកបច្ចេកចេកក្នុងក្នុក្រោមក្នុងក្នុក្រោមសេវាផ្លូវអាបារយ៉ាងស្រួល។

★ គ្រប់គ្រងព័ត៌មាន: ស្ថិតិកណ្ឌារ ស្ថិតិស្ថិតិក (ខ្ពស់) អាមេរិកឃើមានការបង់ប្រាក់ស្រួលប្រើប្រាស់ទាំងបីមាតុ និងគុណភាពក្នុងពេលទុកដាក់។

រូបភាពទី៤០៖ ការបែង្វឹងស្ថិតិថ្មី

គ. វិធានការទំនាក់នានា៖

- នៅពេលអ្នកសាងដោកបុកនៃងទុកដាក់ចិមួយអ្នកត្រូវតែគិតអំពីមធ្យាតាយដើម្បីទំនាក់ស្ថិតិកកេរ។
- ចូរប្រយ័ត្នទៅលើទូរ នូវបុច្ចកខ្សោល (ស្ថាបត្រិល បុត្រដ្ឋីខ្សោល) និងចន្លោះរាងដញ្ចាំង និងជំបូល
- ត្រូវធ្វើសង្គមនៃការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដែលមានការប្រាក់ប្រាក់ប្រចាំខែ សំខាន់បំផុតគឺទូរ។
- ចូរក្រោមឱ្យមានការណែនាំយោនៅក្នុងបរិណាណដោក បុកនៃងទុកដាក់
- ចូរកើបសម្ងាត់ត្រូវបានប្រព័ន្ធដែលជាបន្ទាន់
- ចូរតារ បុត្រមេរៀបបានប្រសើរអង្គរឱ្យត្រួតស្ថាបនៅពីលើកំណាល់ ហើយត្រូវទូរឱ្យមានប្រឡងៗពីគីនរម្យយោទៅគីនរម្យយប្រមាណជាន់ ១ ម៉ែត្រ
- ចូរទុកដាក់បានចាស់បុប្ផាទែទេ និងកង់កោសិ បុកនេះនៅលើ កំណាល់ហើយបើអាចចូរទុកដាក់រាងនៅក្នុងបុកនៃងទុកដោកនៃងទុកដោក។
- ចូរសម្ងាត់សម្រាមឱ្យអស់នៅក្នុងបរិណាណដោក បុកនៃងទុកដាក់ ត្រូវរាងអាចដាក់នៃងទុកដោកនៃងទុកដោក។
- ចូរសម្ងាត់កុំឱ្យមានស្អោះ បុរាណដាក់ដែលធ្វើដោកនៃងទុកដោក បុរាណដោកនៃងទុកដោក។
- ចូរធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យមានទីកន្លែងនៅក្នុងបុរាណដោក ត្រូវរាងអាចប្រើប្រាស់ទីកន្លែងដែលដាក់នោះសម្រាប់ដឹក។

៤.១.៣. ជំនួយប្រាកដុះជូន

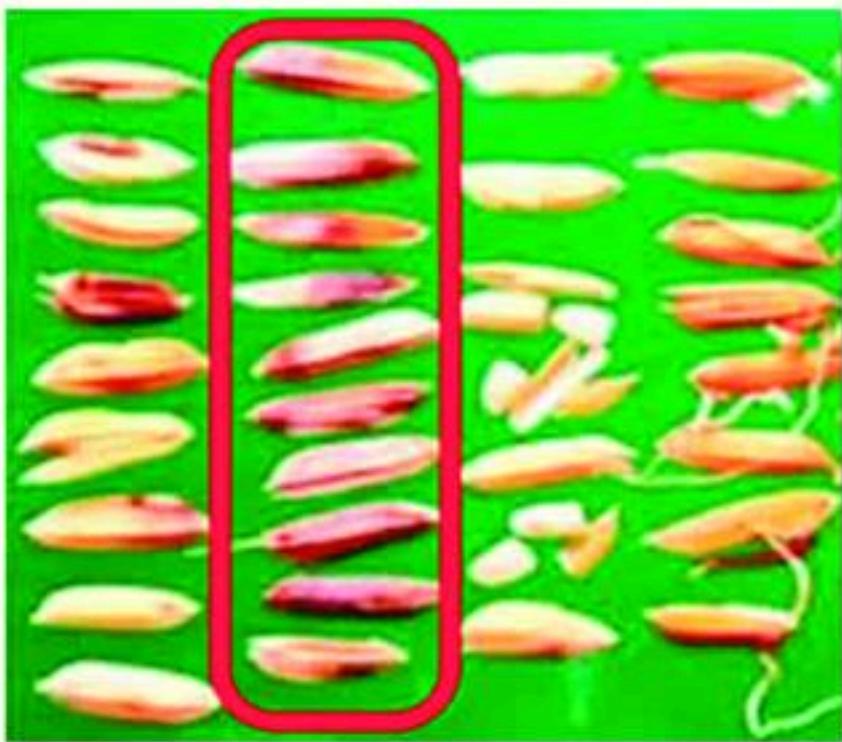
ការដុះជូនក្នុងពេលទុកដាក់ធ្វើឱ្យខុចខាតស្រីអង្គរ។ តាមធម្មតាបញ្ហានេះ អាចមានតិចតូចនៅពេលដែលស្រីមិនទានប្រួតកាត់នៅឡើយ។ ជូនដែលកែតែមានពេលទុកដាក់ស្រីកញ្ចប់ដាងគោល្លាឃ៊ា Aspergillus និង Penicillium។

ក. តើជូនកែតែមាននៅលើស្រីអង្គរដោយហេរណា ?

- ❖ មានពេលខ្ពស់: ស្រីមានកំទេចកំទីជូនតាំងពីមុនពេលទុកដាក់ឡើត
- ❖ មានពេលខ្ពស់: មានកំទេចកំទីជូននៅលើប្រជាប់ប្រជារ បុប្ផិតារបីប្រាស់ក្នុងការទុកដាក់
- ❖ ក្រោមសិតុណ្ឌភាព និងសំណើមខ្ពស់ ការកួឡាកំដោយបញ្ហាចូន នឹងមានសន្យេខ្សោះ។
- ❖ ការកែតែមានជូនអាស៊ីយឡើនឹង:
 - > អត្ថាសំណើមរបស់ស្រីអង្គរ
 - > សិតុណ្ឌភាព
 - > លក្ខខណ្ឌរបស់ស្រីអង្គរដែលត្រូវយកឡើទុកដាក់
 - > រយៈពេលទុកដាក់
 - > បរិមាណសត្វលិត និង សកម្មភាពកណ្តាលនៅកន្លែងទុកដាក់។

ខ. តើអ្នកបញ្ហាដែលបង្កើនដោយការដុះជូន ?

- ★ ស្រីអង្គរនឹងរលូយខុចដោយការដុះជូន ហើយស្រីដែលរលូយខុចនឹងបណ្តាលឱ្យមាន៖
 - ❖ ដំណើរការប្រាក់ប្រាក់ខ្សោយ
 - ❖ មានការបាត់បង់ដោយស្រកទុមនៃ
 - ❖ ការចិះចុះនូវតិចនៃសារធាតុបិញ្ញីម
 - ❖ ការចិះចុះនូវគុណភាពកិនជាអង្គរ
 - ❖ ការប្រើប្រាលប្រាក់បង្កើនក្រអូប និងពណ៌សម្បរ។

រូបភាពទី៤១៖ ការប្រើប្រាស់នៃស្រួលដោយជំងឺ/ផ្តើត

★ ការកើតមាននូវសារធាតុ Mycotoxins ដែលមានជាតិពុល

ការប្រាក់បង់បរិមាណា រាយការណានៅក្នុងស្រួលដែលមានជាតិពុល អង្គមានសារធាតុ Mycotoxins ឡើយ។ Mycotoxins គឺជាសារធាតុគឺមិនដែលមានជាតិពុល ដែលបង្កើងដោយផ្តើតមួយប្រភេទទេ។ ផ្តើតប្រភេទនេះក្រោមក្រើសការកើតមាន ជាមួយស្រួលអង្គរណាស់។ អ្នកអាចប្រាក់បង់ស្រួលអង្គរ ប្រចាំកាលស្រួល កាលណាស្រួល អង្គររលូយខ្លួច បើនែំ Mycotoxins បង្កើមានគ្រាប់ថ្វាក់ដល់សុខភាព និងជីវិត។

★ មធ្យាតាយទំនើតការកើតមានជំងឺផ្តើត

យើងអាចទទួលបានជំងឺផ្តើតដោយហាលសម្រួលឱ្យស្ថិតលូ ទុកដាក់នៅក្នុងបរិយាកាសមានអនាម័យ ហើយបើអាច គឺទុកដាក់ក្នុងបរិក្សាបិទជិត ក្នុងករណីខ្លះជាតិសេសគ្រាប់ពុជគ្រប់ប្រើប្រាស់សម្រាប់ជំងឺ (Seed treatment) ដើម្បីការពារគ្រាប់ស្រួល។

V. ຂາຍເງິນທີ່ສະແດງໃຫຍ່

ការធ្វើសយកសំណាកគ្រប់ស្តីវិគីភាពក្នុងក្រុងការធ្វើសយកនូវផ្ទុកតួចណាមួយនៃគំនរគ្រប់ស្តីវិគីមួយដែលជាំ។ សំណាកអាចត្រូវបានធ្វើសយកពីគំនរ បុពិស្តិវិដែលប្រកត្តុងពាន។

គូអនុវត្តការង្រៀសយកសំណាកឺចានត្រីមត្រី ដើម្បីទទួលបានសំណាកដែល "មានលក្ខណៈសំណាង" ដូចជាអត្រាសំណើមបុអត្រាចំណុះជាដើម ដោយមានការង្រៀចត្រានឹងលក្ខណៈនៃស្រួលឯងគំន់រ ដែលត្រូវបានង្រៀសយកសំណាកនៅ។

៥.១. សរោត្រិយាល័យនៃការប្រើប្រាស់កម្មសាន្តរដ្ឋបាល

តាមធ្វើតា គ្រប់ស្រីអាចមានសការប្រើប្រាស់ខ្លួនដោយសារ ការដំឡើង
វិសាទុចាប់ដោយប្រើប្រាស់ពីរដីប្រើប្រាស់ទុកដាក់ នៅក្នុងវិសាទុមួយ កើតស្រី ដែលប្រើប្រាស់
ផ្សេងៗគ្នាអាចមានអត្ថាសំណើមខ្លួនដោយ ដូច្នេះការប្រើប្រាស់សម្រាប់ត្រូវ
មានសារ៖សំខាន់ណាស់ ដើម្បីទទួលបានគ្រប់ស្រីមានលក្ខណៈសំណង។

ដើម្បីផ្តែលយកសំណាកខ្សោនត្រូវបានគ្រឿមត្រូវ យើងអាចនឹងត្រូវការ៖

- ❖ ដែកចាំ១ដើម្បីយកសំណាកពីភ្នែងជាងក
 - ❖ ឯង ប្រកបដឹងមួយចំនួន សម្រាប់ដាក់សំណាកដើម្បីវិភាគ
 - ❖ ឯកសារពិធីសារ ដែលរៀបរាបអំពីវិធាន ប្រើប្រាស់នូវតុល្យ។

៥.២. នគ្គបាលីសយកសំណាកីរាជរដ្ឋប្រជក

★ យកសំណាកពីខ្ចួនឯស

ការទទួលបានសំណងមានលក្ខណៈ: សំណងពីក្នុងវេស (នៅមុនពេលប្រមូលផល) គឺជាការលំបាកដោយសារស្មើវនៅជាយវេស ហើយមានសភាពខ្ពសពីស្មើវនៅវិធីការខាងក្រោម។ ដូច្នេះជាការល្អត្រូវចូលទៅបុត្រយកសំណង នៅវិធីការខាងក្រោមវេសដែលបានដោចចិត្តទុកជាមុន។ នៅពេលបុត្រយកបានហើយ ត្រូវប្រចល់រាសញ្ញា ហើយរាសស្មួរបានយ៉ាងតិច នាង់ រួចរាលានាកតម្លៃមធ្យម។

* យកសំណាកពីភូងគំនាំ

នៅពេលដ្ឋីសយកសំណាកគ្រាប់ស្តូវពីភូងគំនាំ ចុរាបីត្រាស់ដែកចាំ តាក់យកពីចំណុចមួយចំនួន យកលួយត្រូវដ្ឋីសយកសំណាកនៅពេលដែលស្តូវត្រូវបង្ហារចូល បុចច្ចាងដោយយកកំបុងទៅត្រួងនៅពេលកំពុងហ្មា ភូងចន្ទោះពេលទៀតងាត់មួយ ហើយចាក់កុចុលភូងដុងរារប្របល់វាជីសញ្ញមុននឹងដ្ឋីសយកសំណាក។

* យកសំណាកពីជង្វើក

នៅពេលដ្ឋីសយកសំណាកពីភូងជង្វើក ចុរាបីភូងជំមានឡាត្រូវ ដោយចៀះសវាងយកនៅចំណុចកណ្តាលនិងគេមជង្វើក យកលួយចៀះសវាងការប្របល់សំណាកដែលដ្ឋីសយកបានពីចំណុចទាំងនោះបើទេន្ថែកនិងក្រុងប្រើការការដោយខ្សោយពីត្រូវ។ ការដឹង បុការកំណត់បាននូវលក្ខណៈ របស់សំណាកពីកន្លែង បុពិចំណុចផ្សេងៗឡាយកុងជង្វើក នឹងធ្វើយីរីយោងអាចដឹងពីចំណុចប្រើកន្លែងមានបញ្ហា ហើយអនុវត្តការគ្រប់គ្រងបានល្អប្រសើរ។

* យកសំណាកពីបាន

ប្រសិនបើស្តូវដែលត្រូវការក ត្រូវបានទុកដាក់ភូងបានប្រើដ្ឋីនៅពេលដ្ឋីសយកសំណាកពីបានមួយចំនួន។ វិធីដែលមួយភូងការសម្រេចដ្ឋីសរើសចំនួនបាន ដែលត្រូវយកសំណាកគឺគណនាតម្លៃប្រសករ (✓) នៃចំនួនបានសរុបនោះ។ ដោយបានរាយការណ៍៖

- ❖ បើចំនួនបានសរុបមាន ៩ ត្រូវយកសំណាកយ៉ាងតិចបំផុតពីបានចំនួន៣ (គីឡូរីតិ៍ = ៣)
- ❖ បើចំនួនបានសរុបមាន ១០០ ត្រូវយកសំណាកយ៉ាងតិចបំផុតពីបានចំនួន១០ (គីឡូរីតិ៍ = ១០)។

៥.៣. តារាងរូបុទ្ធឌាន និងប្រព័ន្ធដាន

ការយើតយ៉ាវភូងការកំណត់សំណាក អាចធ្វើឱ្យប្រប្រលងត្រាស់លើម និងលក្ខណៈគុណភាពផ្សេងៗ។ ដើម្បីចៀះសវាងបញ្ហានេះ នឹងបញ្ចាប់ផ្សេងទៀតចូរ៖

- ❖ ទុកដាក់សំណាកភូងកំបុង ឬង បុចង់បញ្ជីកដែលអាចបិទជិត ភ្លាមបន្ទាប់ពីដ្ឋីសយករួច

- ❖ ទុកសំណាកភ្លងទីកកក បុបន្ទប់ត្រជាក់ ហើយលទ្ធភាព
- ❖ សរសេរឈ្មោះសំណាកលើកបុង ឬដឹង បុស្ថាងដោយបិចហើត ដែលមិន ងាយលូប
- ❖ សិក្សា និងអនុវត្តតាមគោលការណ៍គ្រប់ស្តីអំពីពួន នៅពេលដែលត្រូវបញ្ចប់ សំណាកពួនស្រួលទៅការនៅក្រោមប្រទេស។

៥.៥. អត្ថាសំណើម

អត្ថាសំណើមគឺជាគម្លោនទីកដែលមាននៅក្នុងស្រួលប្រើប្រាស់ ដោយគិតជាការយោះ ក្នុងការអនុវត្តទូទៅ និងនៅលើទីផ្សារគន្លឹមប្រើអត្ថាសំណើមគោលការណ៍សីម។ អត្ថាសំណើមគោលការណ៍សីមរបស់គ្រប់ស្តី គឺជាការយោះទុកស្តីដែលបានបង្កើតឡើងទុកស្តីដែលគ្រប់ស្តីស្រួលប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍រាល់សំណើមតែងបង្ហាញលទ្ធផលអត្ថាសំណើមគោលការណ៍សីម។ ឯអត្ថាសំណើមគោលការណ៍ស្តីត្រូវបានបង្កើតឡើងទុកស្តីដែលបានបង្កើតឡើងទុកស្តីនៃសារធាតុស្តីត្រូវបានបង្កើតឡើងទុកស្តីប្រើប្រាស់ នៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។ រួមទាំងក្រោមបង្ហាញអត្ថាសំណើមទាំងមេ។

$$\text{អត្ថាសំណើមគោលការណ៍សីម, \%} = \frac{\text{ទុកស្តី}}{\text{ទុកស្តីស្រួល}} \times 900$$

$$\text{អត្ថាសំណើមគោលការណ៍ស្តី, \%} = \frac{\text{ទុកស្តី}}{\text{ទុកស្តីសារធាតុស្តី}} \times 900$$

ការវាយតម្លៃការប្រើប្រាស់អត្ថាសំណើមត្រូវ មានសារសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រង និង លក់ដូរស្រួលប្រើប្រាស់។ ការវាយតម្លៃការប្រើប្រាស់ដែលមិនត្រូវបានបង្កើតឡើងទុកស្តីប្រើប្រាស់។

- ❖ គ្រប់គ្រងបន្ថែមដើម្បីហាលសម្រួល
- ❖ ខ្សែខាតក្នុងពេលទុកជាក់ ប្រសិនបើគ្រប់ស្តីនៅសីម
- ❖ ចំណាយតែតប្រយោជន៍ដើម្បីហាលសម្រួលគ្រប់ស្តីឱ្យស្តីត្រូវបានបង្កើតឡើងទុកស្តីប្រើប្រាស់។

- ❖ មានអត្រាអង់រដឹមទាបប្រសិនបើគ្រាប់ស្សវត្ថុវាទានកិន ដោយមានអត្រា សំណើមមិនសមស្រប
- ❖ ស្សវត្ថុសកទម្លៃនៃប្រើប្រាស់ដែលអាចឱ្យខាតបង់ក្នុងការលក់ជូរ។ គ្រាប់ស្សវត្ថុដែលមានអត្រាសំណើម ១៥% អាចទុកដាក់មានសុវត្ថិភាពនិងកិន ពានអង្គរប្រើប្រាស់និងល្អ។ គ្នាកត់សម្ងាត់ថា កាលណាយឃើងត្រូវការទុកគ្រាប់ស្សវត្ថុ កាន់តែយុទ្ធផ័ត៌ត្រូវតែធ្វើអត្រាសំណើមរបស់វាកាន់តែទាប (តារាងទី២)។

៥.៥. គារទាន់អ្យកាសំណើម

ជាទូទៅ គេប្រើប្រាស់វិភាគប្រើប្រាស់អត្រាសំណើមគ្រាប់ស្សវត្ថុអង្គរដោយវិធីទ្វសម្រួល ប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ប្រជាប់រាល់។ នៅក្នុងកិច្ចប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិធម្មតាប្រឡងក្នុងការលក់ជូរ ការប្រើប្រាស់ប្រជាប់រាល់មានភាពហំសនិងងាយស្សលជាង។ វិធីទ្វសម្រួល អាចបន្ថែមតែចំណែកសំណើមទាំងអស់ពីសំណាក់ ដោយកម្មវិធីនៅក្នុងទូ កាតម្លៃខ្លួន ចំណាយពេលយុទ្ធបុន្ណែផ្តល់លទ្ធផលគ្នាដូចតុកដាង។ ដើម្បីអនុវត្តវិធីនេះគ្នាមាន៖

- ❖ ទ្វអគ្គិសនីមួយ ដែលជាទូទៅ គេអាចប្រើទ្វស្សីតែទាំងអស់ពានដោយ ជាក់ខ្លួនមានសីតុណ្ហភាពបច្ចេកទេរការណ៍ អង្គរសេវាសំណើម
- ❖ គ្រាប់ស្សវត្ថុគ្រាប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើសយកសំណាក់ ៣ដែលសំណាក់ និមួយៗមានទម្លៃនៃ១០០ក្រាម
- ❖ ដំឡើងសម្រាប់ប្រើប្រាស់សំណាក់គ្រាប់ស្សវត្ថុ
- ❖ ចាសសម្រាប់ជាក់សំណាក់
- ❖ កំបុង កូនធមុនជំនួយ បុចិន្តិក្រជាសកូចុងសម្រាប់ជាក់សំណាក់
- ❖ បិច បុខ្សោដិ និងម៉ាសីនគិតលេខសម្រាប់កត់ និងគុណភាពអត្រាសំណើម ព្រមទាំងតម្លៃមួយមួយ

ឯការវិភាគអត្រាសំណើម ធ្វើឡើងដោយ៖

- ❖ ជាក់ បុកសម្រួលទ្វនោះខ្លួនដែរការក្នុងសីតុណ្ហភាព១៣០អង្គរសេវាសំណើម
- ❖ ប្រើស និងប្រើប្រាស់សំណាក់ ១០០ក្រាម ឱ្យពាន់សំណាក់
- ❖ ជាក់សំណាក់ទាំង៣ នោះទៅក្នុងទូ ហើយទុករយៈពេល ១៦ទៅ ២៤ម៉ោង
- ❖ ប្រើប្រាស់សំណាក់ដែលនៅសល់ បន្ទាប់ពីរយៈពេលខាងលើ

❖ គណនាអត្រាសំណើមរបស់សំណាកនឹមួយាតាមរបម្យនេះ

$$\text{អត្រាសំណើម, \%} = \frac{\text{ទម្ងន់ដីម - } \text{ទម្ងន់ចុង}}{\text{ទម្ងន់ដីម}} \times 100$$

❖ គណនាអត្រាសំណើមមធ្យមដោយបុកអត្រាសំណើមចាំងពាន់ បញ្ចូលត្រា
ហើយចែកនឹងពាន់

សម្រាប់ការកំណត់ដោយប្រើប្រាប់វាស់ តីត្រវា៖

១. អាននូវការណែនាំប្រើប្រាស់

២. ចុច បុម្ញលបីក

៣. ចុច បុកសម្រួលវាទិសមស្របសម្រាប់គ្រាប់ស្រួរ

៤. ជាក់សំណាកគ្រាប់ស្រួរចុលទៅក្នុងស្ថាបត្រា ហើយសិកបញ្ចូល

៥. មូល បុចុចដើម្បីបង្ហាញលទ្ធផល (ជាអត្រាសំណើម)

៦. ធ្វើរបៀបនេះយ៉ាងតិច ពាងង ហើយគណនាអត្រាសំណើមមធ្យមរបស់
គ្រាប់ស្រួរនោះ។

មកដីលំស្ត្រីថ្ងៃ មានប្រជាប់វាស់អត្រាសំណើមប្រើប្រាស់ប្រភេទត្រូវបាន គេដឹងឱ្យ
ហើយមានមួយចំនួនមិនអាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់គ្រាប់ស្រួរអង្គរ។

ដូច្នេះត្រូវពិនិត្យឱ្យច្បាស់បារបជាប់ដែលយើងបម្ចុងនឹងប្រើប្រាស់ មានភាពសមស្រប
ជាមួយគ្រាប់ស្រួរអង្គរដើរប្រើទេ ?។

បញ្ជាក់៖ ត្រូវធ្វើឱ្យប្រាកដថា យើងមូលប្រជាប់វាស់ឱ្យដីលំកំណត់ដូចដែលមាន
បញ្ហាកំក្នុងឯកសារណែនាំ ត្រូវបើតុងដូច្នេះទេយើងអាចទទួលបានលទ្ធផលមិន
ត្រឹមត្រូវ។ គួរទស្សាប័ណ្ណិនិត្យនិងកែសម្រួលភាពទៀងទាត់របស់ប្រជាប់វាស់សំណើម
ដោយប្រើប្រាប់អត្រាសំណើមរបស់សំណាកគ្រាប់ស្រួរមួយ ដែលវាស់យើង និង
បង្ហាញទៀងទាត់រួចទូទៅមួយ។

៥.៦. នគរបាលនៃសាធារណៈ

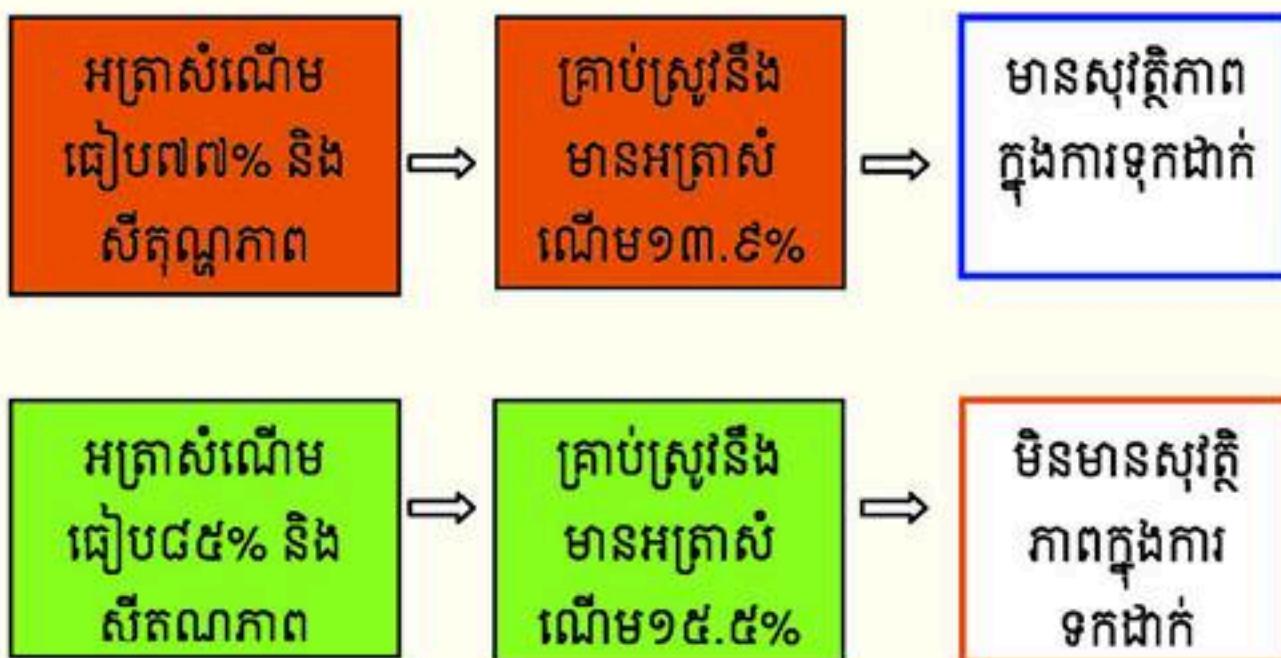
សមតារ = តុលុយភាព ប្រុ លិលងប្រើប្រាស់

ដូចដែលបានរៀបកប្បច្ចមកហើយ គ្រាប់ស្រួរអង្គរតែងត្រាំស្ថាស់ប្បុសំណើមជាបុរិយាកាសដែលនៅជុរិវិញ្ញារ។ នៅពេលទុកជាក់អត្រាសំណើម ចុងក្រាយបំផុត

បេស់គ្រាប់ស្រួលអង្គរកុងលក្ខខណ្ឌធ្លាការនឹងប្រច្បល់ទៅតាមសីតុណ្ហភាព និងអត្រាសំណើមធ្វើបន្ថែមខ្សោយបិយាកាសដើម្បីជួយគ្រាប់ស្រួលអង្គរនៅទៅ។ គ្រាប់ស្រួលអង្គរនឹងបន្ទូលបុប្ផបញ្ញាល្អសំណើម ហូតទាល់ពេលវេលានូល្យភាពជាមួយនឹងបិយាកាសជីថ្យា ហើយអត្រាសំណើមចុងក្រាយបំផុតដើម្បីលើងប្រច្បល់នៅទៅ ឈ្មោះថាអត្រាសំណើមសមតា។ ប្រសិនបើស្រួលមិនត្រូវបានការពារទេនៅទៀតនឹងសំណើមកុងខ្សោយជាតិសសម្រាប់លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុនៅតំបន់ត្រូពិច ដូចនៅប្រទេសយើងដើម្បីអត្រាសំណើមធ្វើបានរហូតដល់៩៥% ទៅ១០០% អត្រាសំណើមបេស់វានឹងកែវទេវីង ហើយធ្វើឱ្យខ្ចោចខាតប្រអន់គុណភាព។

នៅផ្លូវក្រសាង ក្នុងតំបន់ត្រួពិចស៊ីមដូចនៅកម្ពុជាយើងជាដែម ខ្សែល់បរិយាតាស តែងមានសិទ្ធិភាពប្រមាណាតេ អង្វាស់ និងមានអត្រាសំណើមធ្វោបខ្ពស់ជាង ៩០%។ ប្រសិនបើត្រូវក្រុវិញនាទុកដាក់ជម្លាត់ដោយប៉ះដ្ឋាល់ជាមួយនឹងខ្សែល់បរិយាតាសបែបនោះ អត្រាសំណើមរបស់រាជាណាចក្រនឹងកែវលើស១៧% ដែលមិនមាន សុវត្ថិភាពក្នុងការទូកដាក់ ពេលគឺធ្វើឱ្យគុណភាពរារិយចុះ។

៥.៧. អង្គភាពសំណើនៅក្នុងបច្ចុប្បន្ន

អត្រាសំណើមដោយបច្ចុប្បន្នការសកិដ្ឋាតម្លេខ (គិតជា%) ដែលបាក់ពីសំណើមនៅក្នុងខ្សោយបច្ចុប្បន្ន ព្រមទាំងសមត្ថភាពរបស់ខ្សោយការផ្តាស់ប្តូរសំណើមជាមួយវគ្គទាំងឡាយដែលនៅជាមួយវាទំ។ កាលណាតម្លេខកាន់តែត្រួច (កាត់តែខ្លួនដើម្បីតែ 0%) មានន័យថាផ្សេងៗមានលទ្ធកាតស្មូបសំណើមពីវគ្គទាំងឡាយដែល

អត្រាសំណើមធ្វើប៉ាប្បងប្រចាំថ្ងៃ ដែលមាននៅក្នុងខ្លួនបិយាកស និងបិមាណាប៉ាប្បងទីក្រឹងបំផុត (អតិបរមា) ដែលខ្លែងដែលនោះអាចធ្វើការ។

ចំហាយទឹកអតិបរិមាណដែលខ្សោយលំអាចធ្វើការនាំប្រចាំឆ្នាំឡើតាមសីតុណ្ឌភាព
របស់ខ្សោយលំនៅ: ៤

$$\text{អត្រាសំណើមធ្វើបំផុត, \%} = \frac{\text{ចំណាយទីក្នុងខ្សែល់ ១គ.ក្រ}}{\text{ចំណាយទីក្នុងខ្សែល់ ១គ.ក្រ}} \times 900$$

តារាងទី៥: ចំណាយទីកអគ្គិបរិមាសម្រាប់ខ្សែលេខានសិក្សា ដៃពីថ្ងៃទាំងនេះ

សិក្សា ការងារ (អង់រ៉ាស)	០	៩០	២០	៣០	៤០	៥០	៦០	៧០	៨០	៩០	១០០
ចំណាយទឹក អតិថជន (ប្រាម)	៣.៦	៣.៦	៩៥.២	២៥.៩	៤០.៦	៨៦.៥	៩៥៥.៥	២៥៥.៥	៥៥០.០	៩៥៥៥	

ឧបាទរណ៍ខាងក្រោមបញ្ជាក់ថា ក្រោមសិតុណ្ឌភាពខ្លួន ឱ្យលែងលើ
មានចំណាយទីកន្លែង ក្រោម មានសំណើមធ្វូបផ្សេងៗគ្នា៖

$$\text{អគ្គាសំណើមធ្លីបែភេទ} = \frac{95.2}{95.2} \times 100 = 100\% \text{ ក្រោមសិក្សាណាការពេល}$$

$$\text{អ្នកសំណង់មេដ្ឋាន} \% = \frac{95.2}{100} \times 100 = 95\% \text{ ក្រាមសិទ្ធិភាព}$$

$$\text{អត្រាសំណើមធ្លីប%} = \frac{95.7}{55.0} \times 100 = 171\% \text{ ក្រាមសិទ្ធិភាព ៥០ច}$$

គ.ស. អ្នកនាសំណើនៅតំបន់ភាគខាងក្រោម

ប្រសិនបើត្រាប់ស្រីវត្ថុរានទុកដាក់ក្នុងបរិស្ថានបិទជីត ដូចជាក្នុងចំង់ឆ្លាសិក ធម៌ដែកបុរិជុំដ៏រាជធោះ ខ្សោយលេខីជីត្រាប់ស្រីនៅ៖ មិនប៉ះពាល់ដោយធ្វាល់ ជាមួយខ្សោយខាងក្រោមធ្វើឱ្យអត្រាសំណើមធ្វោបរស់ខ្សោយនៅជាមួយត្រាប់ស្រី នឹង ជួលក្នុងសមតារោលគឺមានគុលុយភាពជាមួយអត្រាសំណើមត្រាប់ស្រី។ អត្រា សំណើមធ្វោបច្ចុំដោកយបំផុតនៃខ្សោយក្នុងបរិស្ថានបិទជីតនៅ៖ ត្រូវបានគេហោចា "អត្រាសំណើមធ្វោបរសំណើម"។

VI. ការគិតលក្ខណៈ

ការកិនស្រីគិតជា កិច្ចប្រតិបត្តិដែលមានសារ៖សំខាន់នៅក្រោយដលិតកម្ម វាត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីបកសម្បកអង្គាម និងខាត់ស្រាប់កន្លែកៗចេញ ដើម្បីទទួលបានអង្គរស បុអង្គរសម្រិតសម្រាប់ហិរាណ ព្រោះថាអង្គររដែលមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់ការហូបចុកគ្នាំតែ៖

- កិនបានស្នាតគ្រប់គ្រាន់
- ពុំមានសំកម្ម គ្រាប់ស្រី និងគ្រែស
- មានចុងអង្គរគិច

សំគាល់៖ ជាទុទេដើម្បីទទួលបានអង្គរស បុអង្គរសម្រិតអតិបរិមាណ ត្រូវបានធ្វើតាមដំណាក់កាលនៃគ្រាប់ស្រី គឺធ្វើយ៉ាងណាមីក្រាប់ស្រីវ្មាយជាអង្គរសម្របនិងពីអង្គរសម្របវ្មាយជាអង្គរសម្រិត។

- * **គ្រាប់ស្រី៖** គ្រាប់ស្រីដែលទទួលបានពីស្រែតែងមានសម្បកអង្គាមសម្រាប់ការពារពីខាងក្រោម ដែលយើងមិនអាចបរិភាគបានឡើយ។
- * **អង្គរសម្រប៖** គឺជាអង្គរដែលទទួលបានពីគ្រាប់ស្រីដែលបានបកយកអង្គាមចេញ នៅមានស្រាប់កន្លែកៗពណ៌ស្រាប់ដែលយើងអាចបរិភាគអង្គរសម្របនិងជួរប្រើពេលយុវជាងអង្គរសម្រិតជម្លាត់។ ហើយអង្គរសម្របមានជាតិខ្លោះ និងប្រែងប្រើនាទាប់ផ្លូវ បុន្ណែមួយណាសារធាតុបំបែន ប្រើដើម្បីប្រើប្រាស់។
- * **អង្គរស បុអង្គរសម្រិត៖** គឺជាអង្គរដែលទទួលបានពីការកិនសម្រិត។ តាមដម្លាត វារំលែងមានស្រាប់កន្លែកៗ និងកំពើង(កន្លែងដុះ) ឡើតហើយ។

៦.១. ផលិតផលដែលរាយគិតលក្ខណៈ

ជាមួយមកការកិនស្រីត្រូវធ្វើឡើងបាន៖

- សម្បកអង្គាម ២០ %
- កន្លែកៗ ១០ % និង
- អង្គរសម្រិត ៧០ % ។

គ្រាប់ស្រួល

អង្គរសម្រិត

រូបភាពទី ៤២៖ គ្រាប់ស្រួល និងអង្គរសម្រិត

បុណ្យដោយសារ៖

- គ្រាប់ស្រួលដែលកិនពីរមានគុណភាពល្អ
- ម៉ាសីនកិនស្រួលពីរមានគុណភាពល្អ និង
- អ្នកបញ្ចាំម៉ាសីនពីរមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់ បុរី ធ្វើសប្រហែល ។

គោលច្ចែកចានអង្គរពី៖

- ម៉ាសីនកិនស្រួលធុនធិបុរីម៉ាសីនខ្សោតពាណិជ្ជកម្ម តែ ១៥ % និង
 - ម៉ាសីនកិនស្រួលធុនធិបុរីម៉ាសីនខ្សោតក្នុង តែ ៥៥ % ។
- នៅក្នុងអង្គរសម្រិត តែងមានលាយទំងៗដោយអង្គរដើម (អង្គរមិនបាក់ បុរី ជាង ៣/៤ នៃប្រវែងទាំងមូល) និងចុងអង្គរ។

៦.២. ឥណទានស្ថិតិ

ការកិនស្រួល គឺជាការយកចេញនូវស្រាប់អង្គរមនិងកន្លែកដើម្បី ទទួលបានអង្គរស ហើយការកិនស្រួលអាចប្រព្រឹត្តម៉ោង ១ប្រព័ន្ធលំដាប់ ការកិនស្រួលអាចនិងប្រព្រឹត្តតាមលំដាប់ដូចខាងក្រោម៖

- ❖ ក្នុង ១ លំដាប់៖ ស្រាប់អង្គរមនិងកន្លែកត្រូវបានបក បុខាតចេញ ក្នុងពេលតែម្មយប់ ពេលគីឡិតានអង្គរសម្រិតដោយធ្វាល់ពីស្រួល។

- ❖ ក្នុងពេលដោប់៖ ស្រាប់អង្គាម និងកន្លែកត្រួវបានបកបុខាត់ចេញ ក្នុងពេលដោយឡើកបន្ទបន្ទាប់គ្នា។ មុនដំបូងបំផុតគឺទទួលបាន អង្គរសម្រួលពីស្រីរចបានអង្គរសម្រិតពីអង្គរសម្រប
- ❖ ក្នុងត្រឹមពេលដោប់៖ គ្រាប់ស្រីរនៅក្នុងកាត់កិច្ចប្រតិបត្តិនិងបង្កើរបស់ម៉ាស៊ីនឡើង ឡើងបាយជាអង្គរសម្រិត។

ក. ការកិនស្រីរក្នុងពេលដោប់

ការបុកស្រីរដោយប្រើគ្វាល់និងអំពេះ នៅត្រួវបានអនុវត្តនោះឡើយ នៅតំបន់មួយចំនួន។ អង្គាម និងស្រាប់កន្លែកខ្លះៗត្រូវរបៀបចេញដោយការកិតករដោងគ្រាប់ស្រីនិងគ្រាប់ស្រីរ ព្រមទាំងរាយអំពេះនិងគ្វាល់។ តាមរបៀបនេះធ្វើឱ្យអង្គរបាតក់ខ្មែចត្រឹម។ កាសម្នាក់ចុងក្រាយតែងត្រួវបានគេធ្វើដោយ ហើយ អី និងនេះ។

* ម៉ាស៊ីនដែក ដែលកិនស្រីរក្នុងពេលដោប់

មានប្រទេសក្រីក្រដារប្រើប្រាស់នៃម៉ាស៊ីនកិនការហេងម៉ាក Engleberg នៅឡើយសម្រាប់កិនស្រីរក្នុងពេលដោប់។ ដោយសារម៉ាស៊ីននេះជាប្រភេទគ្រឿងដែក ដែកនិងដែក ហើយប្រើប្រាស់សម្រាប់បុរាណសំណង់ ដើម្បីបកបុខាត់អង្គាមនិងកន្លែកត្រូវបានធ្វើឱ្យអង្គរដែលកិនបានតែងមានអត្ថាពាប (៥០% ទៅ៥៥%) បាតក់ខ្មែចប្រឹម និងមានពណ៌មិនរលាងស្អាត ហើយប្រឹមត្រួវបានគេប្រើប្រាស់សម្រាប់ហូបចុកក្នុងត្រួសរ។ ជាទុទៅអង្គរដែកដែលទទួលបានមានមិនជំនះ ៣០% នៃអង្គរសម្រិត បុមិនជំនះ ១៧% នៃគ្រាប់ស្រីរឡើយ។

រូបភាពទី៤៣ ៖ ម៉ាស៊ីនគ្វាល់ដែកដែលកិនស្រីរក្នុងពេលដោប់ (គ្វាល់ការហេ)

បកអង្គាម និង ខាត់កន្លែកត្រូវបាន

២. ការកិនស្សី ២ លំដាប់

ម៉ាសីនកិនស្សីរួចលំដាប់ តែងត្រូវបានគេហោថា ម៉ាសីនកិនស្សី បង្រៀមមានបុម្ភាសីនខ្ចាតតូច។ វាប្រើប្រាស់ម៉ាសីនដែកប្រកែទិនការហេរហើយមានធ្វើកបុបង្កែដើម្បីកិនសម្បុប និងកិនសម្រិតដោយឡើកពីត្រា។ ឡើកការឈឺបកសម្បកអង្គាម ហើយអង្គរសម្បុប្រើបានខាត់កន្លក់ចេញ ដោយត្រាល់សម្រិតប្រកែទ្រជុសធ្វើអំពីដែក។

រូបភាពទី៥៥៖ ម៉ាសីនត្រាល់ដែកដែលកិនស្សីក្នុងធម៌ (សាត់ម៉ា) បកអង្គាម (កិនសម្បុប) រួចខាត់កន្លក់ (កិនសម្រិត) ដោយរោច

៣. ការកិនស្សីប្រើនលំដាប់

ដំណឹកការក្នុងម៉ាសីនកិនស្សីរួចបានជាផ្លូវកម្មជំរឿ មានរូមបញ្ហាលនូវកិច្ចប្រតិបត្តិមួយចំនួន ដើម្បីដលិតបានអង្គរសម្រិតមានបរិមាណ និងគុណភាពខ្ពស់។ ដំណឹកការនោះរួមមាន៖

១. ការសម្ងាត់គ្រប់ស្សីមុនកិន
២. ការកិនសម្បុប (ការបកសម្បកអង្គាម)
៣. ការកិនសម្រិត (ការខាត់ស្របាបកន្លក់)
៤. ការធ្វើឱ្យអង្គរសម្រិតរលោង (បូំលៀំ)
៥. ការចេញកបុងអង្គរចេញពីអង្គរដើម

៦. ការច្រកបុន្ណែងខ្មែរ

៧. ការគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់ផលិតផលរូមដី ជូចជាអង់ម កន្លែកនិងចុងអង្គរ។

៦.៣. ចំណុចស្ថាបនកិច្ចកម្មបង្កើត

ក. ការសម្ងាត់ប្រុីមុនកីន

កិច្ចការនេះតែងត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីយកចេញនូវសំរាមធ្វើដែលនៅលាយទាំងអស់ ដូចជាកម្មចចំហើង ត្រាប់ស្ថិ ធ្វើឱ្យលាង។ ប្រសិនបើសារធាតុទាំងនេះ មិនត្រូវបានសម្រាតចេញនៅមុនពេលកិនសម្រួលទេនៅក្នុងការអនុវត្តដែលកិនបាននឹងចិយចុះអង្គរមិនសង្ឃឹមឡើង ហើយមានពេលខ្លះសំរាម អាចធ្វើឱ្យខ្សោចត្រូវលំសម្រួលតែម្អិតតាគកៅធ្វើប្រជាប់សម្រាតស្រួលមុនកិនដែលអាចចំពេញមុខងារបាន ១.៥ដង លើវិនាទីដែលបានក្លាយជាស្ថិនកិន។

២. ការកិនសម្បប

ការកិនសម្រួល បុករបកសម្បកអង្គាម តែងប្រព្រឹត្តទៅដោយការ ខាត់ត្រជុសនៅពេលដែលគ្រាប់ស្រួលផ្សេងកាត់ចន្ទោះផ្លូវ ដែលមានភាពគ្រឹមនិងមានចលនាក្នុងលេហ្ឈិនខុសត្រូវ សម្បកអង្គាមត្រូវបានស្រួល ហើយនាំទៅកន្លែងទុកដាក់ដែលនៅក្រោងពេលម៉ោងម៉ោង តាមចម្លាតអង្គាមមានប្រមាណ ២០% នៃទម្ងន់គ្រាប់ស្រួលសរុប។

ស. ការប្រកប្រើ

ក្រាប់ស្រីនៅសល់ បន្ទាប់ពីផ្តល់ការតែត្រាល់សម្រួល គិតង្វេរណ៍នៃគេហោកចេញ
ពីអង្គរសម្រួល ។ ត្រាល់សម្រួលការនៃតែល្អ ការនៃតែធ្វើឱ្យមាននៅសល់ក្រាប់ស្រីការនៃតែ
តិច ។ ស្រីនេះមិនត្រូវឱ្យមាននៅសល់លើសពី ១០%ទេ ។ ការចេញកនះធ្វើឡើងដោយ
ផ្តុកលើការពារុសត្ថានក្រាប់ស្រីនិងអង្គរសម្រួល ដូចជាដឹងសីតេការពារអណ្តាត
និងទាំងអស់ ។

យ. ការកិនសម្រួល និងការខាត់រំលែង

នៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិនេះ ស្រាប់កន្លែកត្រូវបានខាត់ចេញដោយប្រជាប់នីកប្រគល់សម្រាប់ តាមដម្ពុតកន្លែកដែលខាត់ចេញមានអភាពី ៥៧១០% នៃទម្ងន់ត្រាប់

ស្រុកស្រុប។ ដើម្បីកាត់បន្ទយការបាក់ខ្លួចក្នុងកំឡុងពេលកិនសម្រិត គេប្រើប្រាស់ផ្ទើសម្រាប់អង្គរការ ផ្តល់ការងារសម្រិត និងក្នុល់ខាត់លីង (បូលី) ពីថោះដៅ បន្ទបន្ទាប់ត្រា។

ការខាត់លីងអង្គរសម្រិតធ្វើមេដោយជំណាក់ទីកញ្ញារេអាប់ផ្ទើសម្រាប់អង្គរការ តែត្រូវរោងដោយមិនធ្វើឱ្យចិបយុទ្ធផលអង្គរ។ គ្នាល់សម្រិតប្រភេទត្រួតពិនិត្យដែលបានគេប្រើប្រាស់ក្នុងជំណាក់កាល ចុងក្រោយបំផុតនៃការខាត់លីងអង្គរមុននឹងលក់ដូរ។

៤. ការប្របល់អង្គរ

ម៉ាសីនកិនស្រុវិលូ អ្នកបញ្ចាំម៉ាសីនបុនប្រសប់រូមនឹងក្រាប់ស្រុវិលូគុណភាព ខ្លស់អាប់នឹងកិនបានអង្គរដើម ៥០ៗទៅ១០ៗ ចុងអង្គរក្រាប់ជំ ៥ៗទៅ១០ៗ និងចុងអង្គរក្រាប់លិត ១០ៗទៅ១៥ៗ។ អាស៊យតាមស្ថិជារគុណភាពរបស់ប្រទេសនីមួយៗ អង្គរដើមបានប្រើប្រាស់ប្រចាំខែ ៣ៗទៅ៥ៗ និងចុងអង្គរដើម និងចុងអង្គរ។

៥. ការប្រើប្រាស់អង្គរ

អង្គរប្រើប្រាស់ប្រចាំខែបំផុត នឹងលក់ដូរដោយប្រកាសក្នុងពារំណែង៖ ៥០ គីឡូក្រាម ដែលត្រូវតែប្រើប្រាស់ឱ្យបានស្រីឡាត្រា និងទៀត់ចាត់ ហើយមានជាក់ស្ថាកដង់។ ម៉ាសីនកិនស្រុវិលូប្រើប្រាស់ប្រចាំខែប្រចាំឆ្នាំ ម៉ោង៨:៣០ ដល់ម៉ោង២២:៣០ ក្នុងពេលវេលាដែលត្រូវប្រើប្រាស់ប្រចាំខែប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រព័ន្ធដឹងអង្គរអេឡិចត្រូនិកកំត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដើរ។

រូបភាពទី៥៥៖ ម៉ាសីនកិនស្រុវិលូជំ ប្រចាំខែបានជាក្រុម

៦.៥. តើក្រុមដែលរាយការណ៍នេះដើម្បីខ្នាតបាលអនុវត្តន៍របស់ខ្លួន ?

ក. កិច្ចការសំខាន់ដើម្បីអនុវត្ត

មានកិច្ចការសំខាន់៣ ដើម្បីធ្វើឱ្យអង្គរមានគុណភាពខ្ពស់៖

- ❖ ស្រួចគុណភាពខ្ពស់ សំណើមសមស្រប និងពុំមានសំរាម
- ❖ ម៉ាសីនកិនគុណភាពល្អ សម្រាតស្អាត និងថែរក្សាដោប្រជាំ ហើយ
- ❖ អ្នកបញ្ចាំម៉ាសីនមានជំនាញ និងបុិនប្រសប់

បើខ្លះចំណុចណាមួយធ្វើឱ្យបាត់អង្គរ និងអង្គរគុណភាពអន់៖

- ❖ ឧ.គ្រាប់ស្រួចគុណភាព នាំឱ្យអង្គរអន់ទោះបីម៉ាសីនល្អ បុំនឹងបីកែងដោយ
- ❖ ដូចត្រូវដើរ គ្រាប់ស្រួចគុណភាពខ្ពស់ អ្នកបញ្ចាំមានជំនាញនិងប្រសប់នាំឱ្យអង្គរនៅអន់ដីដែល ហើយម៉ាសីនមិនបានថែរក្សាស្រួចគុណភាពខ្ពស់ ម៉ាសីនមិនល្អបុំអ្នកបញ្ចាំខ្សោយ អាចធ្វើឱ្យបាត់បង់ ៣-៩០% នៅពេលកិន។

ខ. ស្រួចមានគុណភាពខ្ពស់ បុំល្អ

គ្រាប់ស្រួចគុណភាពខ្ពស់គឺ៖

- ❖ ទុំ និង ដាក់គ្រាប់ស្រួចត្រូវ
- ❖ ទាំងអស់ និងរួបរាងគ្រាប់ប្រហាក់ប្រហែលត្រូវ
- ❖ ពុំដែករបំផ្ទាល់ពីសត្វលិត និងជំងឺផ្សេត
- ❖ ពុំប្រះស្រាំ ហើយ
- ❖ ពុំមានគ្រួស គ្រាប់ស្រួច និងសំរាម។

ការគ្រប់គ្រងដំណាំស្រួចក្នុងស្រែ មានតម្លៃពាណិជ្ជកម្មនិងគុណភាព ស្រួច។ ប្រសិនបើការប្រើប្រាស់កាត់ក្នុងពេលសមស្រប បាតកបែន ហាលសម្អតនិងទុកដាក់ត្រីមត្រូវនាំឱ្យទទួលបានស្រួចអង្គរគុណភាពខ្ពស់។ ស្រួចមិនដាក់គ្រាប់ពេញគ្រាប់ប្រះស្រាំ ដោយប្រើប្រាស់យើតពេល បាតកបែន ហាលសម្អត និងទុកដាក់មិនត្រីមត្រូវនាំឱ្យអង្គរបាត់ខ្មែចប្រើបាន ហើយប្រព័ណ្ឌលើងប្រុកម៉ៅ ស្រួចពុំដិជ្ជសុទ្ធមានលក្ខណៈរប និងគីមីដោរក្នុងត្រូវគុណភាពអង្គររាតក់។ គ្រាប់ស្រួចមិនស្អាតដូចជាមាន សណ្ឋិក កម្មចចំបើង គ្រាប់ស្រួច គ្រួស កម្មចដី ។ល។ ប្រើបានពេលប្រើប្រាស់និងហាលនៅលាយឡើង នាំឱ្យអង្គរកិនបានតិចនិងគុណភាពទាម ហើយម៉ាសីនស្រួចដោយខ្លួនបាន។

គ. អ្នកបញ្ចាំសីន

- ❖ អ្នកបញ្ចាំសីនភាគច្រើន មិនបានបណ្តុះបណ្តាលត្រាកដប្រជាប (យើង រួចអនុវត្តផ្ទាល់)
- ❖ មិនចំឡាំងឱ្យម៉ាសីនធ្វើលើរបៀបដែលស្ថិតិយោប់ និងកង់ត្រាប់សីក ទិន្នន័យ
- ❖ កិនមិនត្រូវបានឱ្យស្រួចចាមបំពាខ់អង្គាម អង្គាមលាយអង្គរសម្រប ចុងអង្គរលាយកន្លែក កន្លែកប្រើប្រាស់បុមិនិងអង្គរមិនសុវត្ថិភាព ។

យ. ការបាក់ខ្នួច

ការបាក់ខ្នួចអង្គរ៖ ប្រែ: បុសំរាប់ មុនពេលកិន អាស្រែយលើលក្ខខណ្ឌមួយ ចំនួនតាំងពីស្រួចនៅក្នុងរំស (ប្រប្រឈមសិកុណ្ឌភាព និង សំណើម បិយាកាស រាងយប់ និង ថ្ងៃ បុ ពេលឆ្នាំ និង មានភ្លៀង) ។

- ❖ ជាងនេះទៀត ការបាក់ខ្នួចដោយការប្រតិបត្តិមិនត្រូវបានប្រមូល ដែលរហូតដឹលកិន។ ការបាក់ខ្នួចដោយឱ្យស្រួចសុតិ រាងសំណើមជាថ្មី ពេកបែន ហាលសម្អត ទុកដាក់និងកិនមិនត្រូវបាក់ខ្នួចឱ្យប្រែ:បុសំរាប់ ។

ច. សំរាប់អង្គរ

ជាសញ្ញាប៊ាគ្រាប់ស្រួច៖

- ❖ មិនបានសម្រាតត្រូវបានប្រតិបត្តិមិនត្រូវបានប្រមូលទុកដាក់
- ❖ ដែករោមដឹលកិន និងកណ្តារ
- ❖ មិនសម្រាត មុនកិន បុ ការប្រាកក្នុងម៉ាសីនមានបញ្ហា។

ច. ការប្រពណ៌អង្គរទៅជាលើង

- ❖ ការទុកគ្រាប់ស្រួចសិមយុរោនំឱ្យខ្សែងកម្លាំងឱ្យអង្គរលើង ប្រកម្មៗ។

ជ. អង្គរសេចោះ

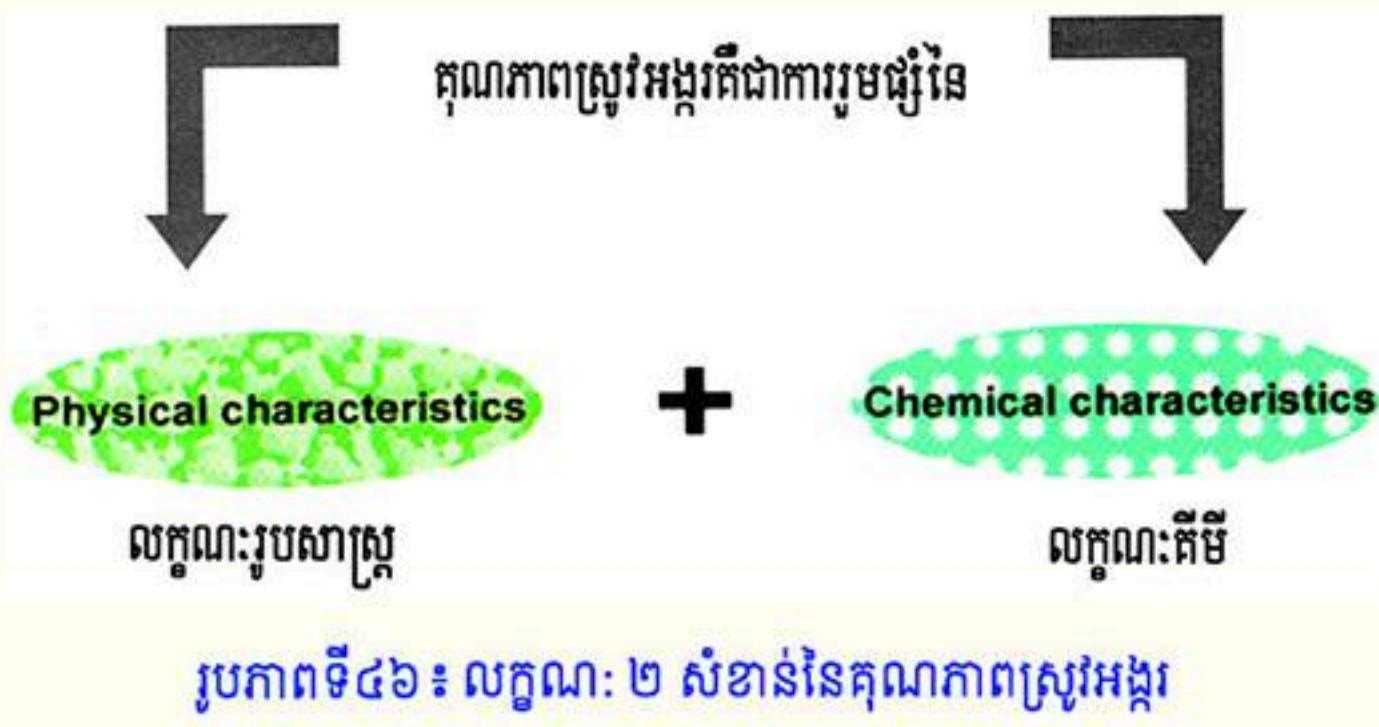
- ❖ រលូបបាត់ពេលចម្លើន មិនប៉ះពាល់ឱ្យជាស និងវិនប្រហើរ បុំនែគេឱ្យ តម្លៃទាប ។ ការសេចោះនេះបណ្តាលមកពីការរំខានក្នុងដំណាក់កាលចុង ក្រោយនៃការដាក់គ្រាប់ និងលក្ខណៈពុំដ ។

ញ. អង្គរខ្នួច

- ❖ អង្គរខ្សែងក្រម៉ៅខ្លះៗបុទាំងស្រុង (សត្វលិត ជំនឿ ធម្មិត សំណើមបុកម្លា) អនុវត្តិភាព ហើយចោរក ។

៦.៥. គុណភាពស្ថិតិមន្ត្រ

អ្នកប្រើប្រាស់ បុអ្នកហូបចុកគីជាអ្នកសម្រេចថាគ៉ីស្រីអង្គរ ដែលមានគុណភាពល្អគួរមានសភាពបែបណា ហើយគេនឹងផ្តល់ព័ត៌មាននោះមាននំយថាទីបំផុត គីអ្នកប្រើប្រាស់ដែលជាអ្នកសម្រេចថាគ៉ីស្រីអង្គរមានគុណភាពខ្ពស់បុច្ចាប់។ ដើម្បីសម្រេចផែនការសន្យាតែនិងព្រមព្រៀងខ្លា មានប្រវេសជាប្រើប្រាស់បានរហូតចំខ្លួនស្ថាដៃរគុណភាព ហើយជាត្រីកញ្ចប់ស្ថាដៃរទាំងនោះទៅកែងយកចិត្តទុកដាក់ឡើលក្ខណៈរូបសាស្ត្រ ជាដាងលក្ខណៈគីមី ទោះបីជាកុណភាពស្រីអង្គរគីជាការឃុំដែលក្ខណៈទាំង ២នេះក៏ដោយ។

៦.៥.១. លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃគ្រាប់ស្រីអង្គរ

ក. លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃគ្រាប់ស្រី

លក្ខណៈរូបសាស្ត្រសំខាន់របស់គ្រាប់ស្រីអង្គរមានចំណុចខាងក្រោម:

- ❖ អត្ថសំណើម
- ❖ អត្ថគ្រាប់ប្រែប្រឈម
- ❖ ទំហំគ្រាប់
- ❖ អត្ថគ្រាប់នៅស្វែរទីក (មិនទាន់ទុំល្អ)
- ❖ អត្ថសាធារណិយទាំងអស់
- ❖ ទម្ងន់១០០០គ្រាប់

គ្រាប់ស្រួលមិនស្អាត

គ្រាប់ស្រួលស្អាត
រូបភាពទី៤

គ្រាប់ពុធមានគុណភាពល្អ

បញ្ជាក់៖ និយមន៍យសារ៖សំខាន់ និងរបៀបវារកស់កំណត់លក្ខណៈទាំងនេះមានរៀបរាប់ក្នុងផ្ទើកទី៤.៤ និង៥.៥។

៣. លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃអង្គ

លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃអង្គរួមមាន៖

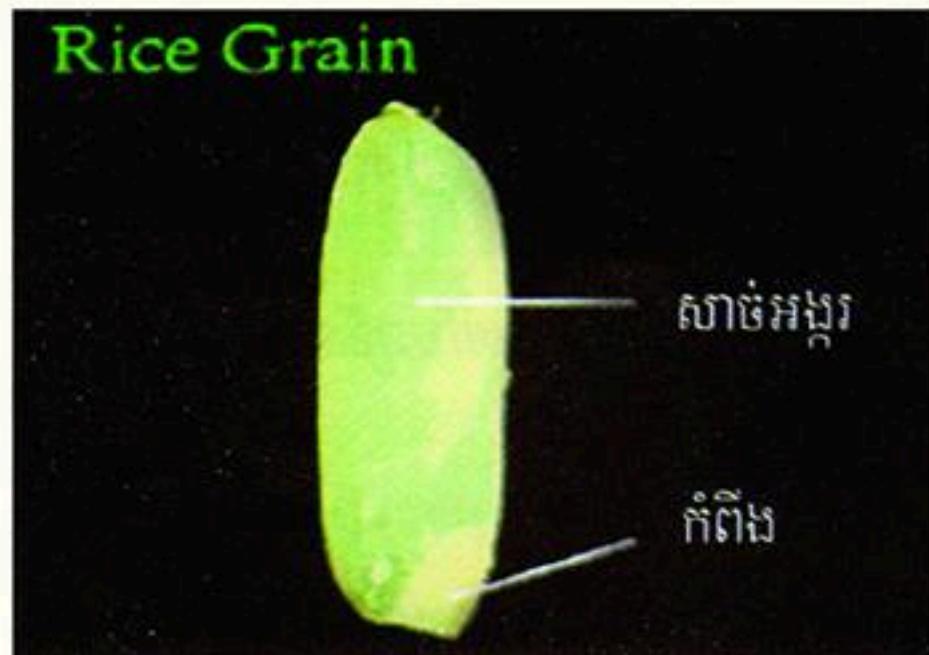
- ❖ អង្គរដើម និងចុងអង្គរ
- ❖ គ្រាប់ខុច និងរឹបពណ៌
- ❖ រូបកង និងទំហំគ្រាប់
- ❖ ទំហំសព័ៅ
- ❖ ពណ៌សម្បរ
- ❖ ទម្ងន់
- ❖ ធមិត្រ ត្រួស សំរាល់រាយទាំង
- ❖ អត្រាសំណើម។

៤. អង្គរដើម និងអត្រាការអង្គរដើម

អង្គរដើមគឺជាគ្រាប់អង្គរដើមលានៅរលូនមិនបាន ប្រើដែងជាង៣/៤ នៃបណ្តុះបណ្តាល អង្គរទាំងមូល។ ជាទុទៅអង្គរដើមតែងត្រូវបានគេគិតជាការរាយ ធ្វើបច្ចេកវិទ្យាស្រួល ដើម្បីបានការអង្គរដើម។ ជាទុទៅបានគេគិតជាការរាយ ប្រសិនបើ៤៥% នៃស្រួលដើម្បីបានយកទៅកិនជាការអង្គរដើម យើងអាចនិយាយថាអត្រាការអង្គរដើម ដែលទទួលបានពីស្រួលនៅៗមាន៥៥%។ អត្រាការអង្គរដើមអាចរឹបប្រួលពី២៥ទៅ១៥%។ លក្ខណៈគុណភាពរបស់ស្រួលគឺជាកត្តាសំខាន់ជាងគេ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដែលអត្រាការអង្គរដើម។ គុណភាព

ម៉ាសីនកិនស្រីវិងភាពដំណាថ្ង នៃអ្នកបញ្ជាម៉ាសីនកិនស្រី ក្នុមចំណោកក្នុងការកំណត់គុណភាពនេះដើរ។

រូបភាពទី៤៨

យ. អត្រាបុន្យអង្គរ

អត្រាបុងអង្គរ ត្រូវបានគេកំណត់ដោយប្រព័ន្ធមួនបុងអង្គរទាំងទីនៃមួនអង្គរសរុប។ ដើម្បីវាសំកំណត់អត្រាបុងអង្គរគុណនេះ

- ❖ អង្គរគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើសយកសំណាក ២៥ក្រាម
 - ❖ ជាតិៗ (សម្រាប់ប្រើប្រាស់សំណាកនេះ)
 - ❖ ប្រជាប់ពេញកច្ចុងអង្គរចេញពីអង្គរដើម
 - ❖ ឯងប្រកាំបុងដ៏ធំតាម ប្រចង់ក្រជាសត្វចុងសម្រាប់ជាក់អង្គរ
 - ❖ បិច ប្រឡាញដៃ ក្រជាស និងម៉ាសីនគិតលេខ សម្រាប់កត់ត្រា និង គណនោ ឯធនីភាស់កំណត់អត្រាបុងអង្គរ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖
 ១. ធ្វើសយកសំណាកអង្គរ ២៥ក្រាម តាមគោលការណ៍ចែងទៀត (ក)
 ២. ប្រើប្រាស់ប្រជាប់ពេញក ដើម្បីពេញកច្ចុងអង្គរចេញពីអង្គរដើម។ បញ្ជាក់៖ អង្គរដើមគឺជាអង្គរដែលមានបណ្តុះបណ្តាល ៧៥% នៃ ប្រជាប់អង្គរទាំងមូល
 ៣. ប្រើប្រាស់ប្រជាប់ពេញកច្ចុងអង្គរ ដែលបានចេញពីសំណាកខាងលើ (ខ)
 ៤. គណនោ "អត្រាបុងអង្គរ" (គ) តាមរបមន្ទះ

$$\text{អត្រាបុងអង្គរ (គ)} = \frac{\text{ទម្ងន់បុងអង្គរ (គ)}}{\text{ទម្ងន់សំណងកអង្គរ (គ)}} \times 900$$

៤. គ្រាប់ខ្សែនិងប្រពណ៍

មុនពេលកិនគ្រាប់ស្រួលអាចនឹងខូចខាតដោយការប្រប្លលដើរ-គីមី នៃសាប់
ខាងក្រោម។ ការប្រប្លលនេះអាចធ្វើឱ្យស្រួលអាចរមានពណ៌ខុសជម្លាត់ និងភ្លើនមិនល្អ។
មូលហេតុធ្វើដែលធ្វើឱ្យស្រួលខ្ពស់ឡើងទៀត គឺដោយសារសត្ថលិត ការដួចជាផ្សែក
ការត្រួវទីក បុស្សបស់ណើម និងការឡើងកម្ម។

ដើម្បីរកសៀវភៅអត្ថបន្ទាន់ច្បាស់មានសម្រាប់ចំណេះ

- ❖ អង្គរគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីផ្តើសយកសំណាក់ ២៥ក្រាម
 - ❖ ជំពូក (សម្រាប់ប្រើប្រាស់)
 - ❖ ឯង ប្រកាំបីឯងដែរធ្លុតា ប្រចិងក្រដាសតួចទេ សម្រាប់ដាក់អង្គរ
 - ❖ បិច ប្រឡាដីន ក្រដាស និងម៉ាសីនគិតលេខ សម្រាប់កត់ត្រានិងគណនាយកដីភាស់កំណត់អត្ថាអង្គរខ្មែរគឺ៖

៩. ផ្លើសយកសំណាកអង្គរ ២៥ក្រាម ដោយប្រើប្រាស់ជ័ត្នីង(ក)

២. ផ្លើសវិស និងពេញអង្គរខ្មែចចេញពីសំណាកនោះ

៣. ប្រើបង្កើរខ្លួច ដែលបានព្យាក់ (២)

៤. គណនាអត្រាងដៃខែ តាមរបមន់

$$\text{អត្ថបន្ទាត់រំដែលខ្ពស់} = \frac{\text{ទម្ងន់អង្គររំដែលខ្ពស់ (ស)} }{\text{ទម្ងន់សំណងកអង្គរ (ក)}} \times 900$$

C. காலச்சாமி

ការពារណ៍: តើដីជ្រូវបានកំណត់ឡាតាមសភាពថ្នា បុមិនថ្នានៃសាច់អង្គរ។
ប្រសិនបើធ្វើក្នុងនៃសាច់អង្គរមិនមានសភាពថ្នា គឺតើដីហេរ៉ា (សព្វ៌)។ ឡាត់បី
ជាសភាពនេះជ្រូវបានរលូបបាត់នៅក្រោយពេលចំអិន និងពុំមានតម្លៃពលដល់ស់
ជាតិប្រុញនឹងកំដោយ កំគៀតុងឱ្យតម្លៃអង្គររបៀបនោះថាកំដោយអង្គរធ្លាផាដី។ ជាទូទៅ
បញ្ហានេះកើតមានដោយការរំខាន ក្នុងពេលដើលស្រួលកំពុងជាក់ត្រាប់ ហើយធ្វើឱ្យ
អង្គរដោយនឹងចាក់ខ្លួចក្នុងពេលកិន។ ប្រភេទឯជស្សវិកំជាក់ត្រាកំណត់ការ សព្វ៌
ដី។

អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រមួយចំនួនបានអេអងចា បញ្ហានេះកើតមានដោយសារសភាព
មិនណានវិនិមួយ Starch និងប្រុគអីន ហើយពួជស្សវិធីលមានបែកខ្លួចប្រើនធ្វើឱ្យ
មានបញ្ហានេះប្រើនជាបួជពួជស្សវិធីលមិនសូវបែកខ្លួច។

ដើម្បីរាស់កំណត់អត្រាអង្គរដែលមានសព្វោះ នៅក្នុងអង្គរចំពោះគ្រឿវមាន៖

- ❖ អង្គរគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីរៀបចំសម្រាកសំណាក់ ២៥ក្រាម
- ❖ ធនធ្វើង (សម្រាប់ប្លើងសំណាក់នេះ)
- ❖ ឯង ប្រកាំបូងដើម្បីតាមប្រជាសត្វចុងសម្រាប់ដាក់អង្គរ
- ❖ បិច ប្រឡាតិ៍ដើម្បីតាមប្រជាស និងមាសីនគិតលេខ សម្រាប់កត់ត្រា និង គណនាយុទ្ធផលរាស់កំណត់អត្រានេះគឺ៖

១. រៀបចំសម្រាកសំណាក់អង្គរ ២៥ក្រាម ដោយប្រើប្រាស់ធនធ្វើង (ក)

២. រៀបចំសរីស និងប៊ែកត្រាប់អង្គរសព្វោះប៊ែកត្រាប់អង្គរ

បញ្ហាក់៖ ការកំណត់ភាពសព្វោះ ប្រើប្រាស់ផ្ទើស ដោយប្រើប្រាស់ធនធ្វើង ហើយចាត់ថ្មីកំណត់អង្គរ នៅក្នុងអង្គរមានសភាពដូចខាងក្រោម៖

តារាងទី១៖ ចំណាក់ថ្មីកំណត់អង្គរមានសភាពដូចខាងក្រោម៖

កម្រិត	ភាពយោនដោយប្រើប្រាស់ធនធ្វើង
០	ភ្នានសោះ
១	គិចជាង១០%
៥	១០ ទៅ ២០%
៩	ប្រើប្រាស់ ២០%

៣. ប្លើងអង្គរមានសភាពសព្វោះ (កម្រិត ៩) ដែលបានប៊ែកប៊ែកត្រាប់អង្គរ (២)

៤. គណនាយុទ្ធផលរាស់កំណត់អង្គរ តាមរយៈបម្លាត់៖

$$\text{ទម្ងន់អង្គរដែលមានសភាពដូចខាងក្រោម} = \frac{\text{ទម្ងន់អង្គរដែលមានសភាពដូចខាងក្រោម (២)}}{\text{ទម្ងន់សំណាក់អង្គរ (ក)}} \times 900$$

៥. ភាពស ថ្មី និងកម្រិតកិន

ភាពស ភាពថ្មី និងកម្រិតកិន គឺជាកត្តាកំណត់អំពីពណ៌សម្បរបស់ត្រាប់អង្គរគឺជាជាណល្អូមនៃលក្ខណៈរួមបស់ពួន និងកម្រិតកិន។ គួរបញ្ជាក់ថាអង្គរ ដែលមិនមានភាពទាក់ទងសម្រាប់អ្នកបរិការគឺនិងមានតម្លៃថ្មីប៉ុកលើទីផ្សារ ហេតុនេះការកែលមួយពណ៌សម្បរអង្គរដោយកិនត្រីមត្រី និងគ្រប់គ្រាន់នឹងធ្វើឱ្យតម្លៃកែវិនទេរី។

ឯងពេលកិនសម្រិត ស្រុចប់មានពណ៌ត្រាក់ និងស្រុចប់កន្លែកត្រូវបានខាត់ចេញ។ កម្រិតកិនតែងត្រូវបានគេកំណត់ឡាតាមបរិមាណកន្លែក់ ដែលខាត់ចេញ ពីអង្គរ។

$$\text{កម្រិតកិន, \%} = \frac{\text{ទម្ងន់កន្លែក}}{\text{ទម្ងន់អង្គរសម្រួល}} \times 900$$

ឃ. អង្គរក្រហម និងអង្គរនុក

អង្គរក្រហម និងអង្គរនុក ជាអង្គរដែលមានសល់ស្រុចប់កន្លែកខ្លះ: បន្ទាប់ពីកិនរួច។ អ្នកបរិភាគតាមស្ថិតិថាចងអស់ តែងចង់បានអង្គរដែលកិនបានល្អ (ខាត់ស្រុចប់កន្លែកអស់) ដោយសារារាមិលឡាន និងមិនងាយធ្វើ ហើយការនោសល់អង្គរក្រហម និងអង្គរនុក គឺជាអង្គរមាននំយប់អង្គរ នោះកិនមិនបានល្អ បុមិនជះកន្លែកដែលធ្វើឱ្យវាក់លក់មិនបានថ្មីឡាតាមនោះ។

៦.៥.២. លក្ខណៈគីមីនអង្គរ

លក្ខណៈគីមីនអង្គរគឺជាកត្តាកំណត់ភាពនៃ សុត ត្រាយបុទ្យនៃ និងត្រាង៉ែតិសាបន្ទាប់ពីចម្លើន។ លក្ខណៈទាំងនេះបំន្លែន ពាសំខាន់គីមី: Gelatinization temperature Gel consistency និង Amylose content។

ក. (សីតុណ្ហភាពដែលធ្វើឱ្យអង្គរបែប ជាតាយ) Gelatinization temperature Gelatinization temperature គឺជាសីតុណ្ហភាពដែលនោះពេលនោះ: អង្គរស្រួលបចិកហើយមេរី Starch នៅក្នុងសាច់អង្គរចាប់ធ្វើមីក (មិនរួមវិញ)។ វាកំណត់រយៈពេលត្រូវការសម្រាប់ចម្លើនបាយ ដែលមាននំយប់ កាលណាមអង្គរមានសីតុណ្ហភាពនេះកាន់តែខ្លស់ វាត្រូវការពេលកាន់តែយុទ្ធនិងទីការកាន់តែប្រើប្រាស់ ដើម្បីចម្លើនជាតាយហើយបាយនោះប្រើប្រាស់ បុគ្គាយ និងជាមិនសុវត្ថិភ័យ។ ធ្វើយោឡើង កាលណាមអង្គរមានសីតុណ្ហភាពនេះកាន់តែទាបបាយនិងជាមិនសុវត្ថិភ័យ។

មានពេលខ្លះ: គេបានធ្វើនយោបល់ ដើម្បីទុកដាក់គ្រាប់ស្រួលឱ្យបានយ៉ាងតិច ទៅខ្លះ បន្ទាប់ពីប្រួតហើយ មុននឹងយកវាទៅកិន ហើយជំជាតាយ សម្រាប់រាយកម្មគុណភាព។ “ភាពចាស់” នៃស្រួលអង្គរក់ធ្វើឱ្យកើនឡើងនូវការស្រួលបចិកនិងការឱកមានបាយ ដែលមាននំយប់បាយជាដីអង្គរស្រួលចាស់ ប្រើប្រាស់ ដើម្បីធ្វើជាងបាយជាដីអង្គរស្រួល។

អាស៊យទៅតាម Gelatinization temperature អង្គរត្រូវបានពាត់ច្បាក់ថា
មានសីតុណ្ហភាពនេះទាប មធ្យម និងខ្ពស់។ អង្គរដែលមានសីតុណ្ហភាព នេះទាបជាង
ពេលអង្គរសេរ គឺជាពុធុណ្ហភាព Gelatinization temperature ទាប។ ពុធុណ្ហភាព Japonica ប្រើនឹងមានសីតុណ្ហភាពនេះទាប។ អង្គរដែលមានសីតុណ្ហភាពនេះ នៅ
ចន្ទោះ ពេលអង្គរសេរ ជាពុមុណ្ហភាព Gelatinization temperature មធ្យម។ ពុមុណ្ហភាព Indica ដែលដំបូងនៅតំបន់ត្រួតពិច ប្រើនឹងមានសីតុណ្ហភាពនេះមធ្យមប្រុទាប។ អង្គរ
មានសីតុណ្ហភាពនេះខ្ពស់ជាងពេលអង្គរសេរ ជាពុមុណ្ហភាព Gelatinization temperature
ខ្ពស់។

2. (អត្រាអមីឡូស) Amylose content

អត្រាលើកំណត់ភាពសិតិ បុរាណយនៃបាយនៅពេលទុកឱ្យត្រជាក់ ដែលមាន
ន័យថា កាលណាមអង្គរមាន Amylose content កាន់តែខ្ពស់ បាយត្រជាក់នឹង
កាន់តែសុទិត សិតិ ទន្ល់ ហើយដឹង។ ផ្ទុយទៅវិញ្ញាកាលណាមអង្គរមាន Amylose
content កាន់តែទាប បាយនឹងមានសភាពជាយ ទន្ល់ហើយសិតិ។

អាស៊យទៅតាម Amylose content គេបានពាត់ច្បាក់ជាអង្គរដែលមាន
Amylose ទាបប្រុតិច (ទាបជាង១០%) មធ្យម (១០ទៅ២០%) និងខ្ពស់ប្រើប្រើន
(២០ទៅ៣០%)។ អង្គរមាន Amylose content ២០ទៅ ២៥% ត្រូវបានទទួល
ការនិយមចូលចិត្តបរិភាគនៅតំបន់ដលិតស្រីរស្វើតែទាំងអស់លើកលេងតំបន់
ដលិតស្រី Japonica ដែលមាន Amylose content ទាបប្រុតិច។ តារាងប្រៀបដែល
ប្រកែទាម ដែលមាន Amylose content ប្រើប្រាស់និងតិច។

តារាងទី២៖ លក្ខណៈរបស់បាយ ដែលប្រើប្រាស់និងតិច
Amylose content រួមអង្គរ

Amylose content	លក្ខណៈរបស់បាយ
ប្រើប្រាស់	វិកមាន បុរាណដំបូង ហើយសុទិត និងដឹង នៅពេលទុកឱ្យត្រជាក់
តិច	សិម ទន្ល់ ហើយសិតិ

គ. (ស្ថិករបស់ជាតិអន្តិល) Gel consistency

ការដែងនេះកំណត់ទំនាក់របស់បាយទៅការការដែង នៅពេលទុកវីគ្រជាក់ដែលមាននំយប់កាលណាមអង្គរមាន Gel consistency កាន់តែខ្ពស់ បាយត្រជាក់កាន់តែដើម្បី Gel consistency មានភាពខ្ពស់ឡើង ក្នុងចំណោមពួជដែលមាន Amylose content ខ្ពស់ (ប្រើនជាគំបែង៣៥%)។ តារាងទី៤ ផ្សេងៗបំពេញបំណុលតំបន់ប្រចាំអង្គរទៅតាម Gel consistency ហើយតារាងទី ៩ ប្រចាំបីបាយដែលជាដឹងអង្គរដែលមាន Gel consistency នេះ និង ទន្ល់។

តារាងទី៤: ចំណាត់ថ្នាក់អង្គរទៅតាម Gel consistency

ចំណាត់ថ្នាក់	Gel consistency (គិតជា%)
នឹង	២៧ ទៅ ៣៥
នឹងមធ្យោម	៣៦ ទៅ ៤០
មធ្យោម	៤១ ទៅ ៦០
ទន្ល់	៦១ ទៅ ១០០

តារាងទី៩: លក្ខណៈបាយរំប្រួលទៅតាម Gel consistency

Gel consistency	លក្ខណៈរបស់បាយ
នឹង	មិនសុវត្ថិភាព ហើយប្រើននឹង
ទន្ល់	ឱយ (មានការនិយមប្រើន)

វិធីធ្វើតេស្សបំប្បុប-គិមិ ដែលតែងត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដើម្បីកំណត់គុណភាពបាយមានដូចជា៖

- ❖ ការធ្វើតេស្សដោយប្រើ Alkali (Alkali test)
- ❖ ការធ្វើតេស្សវិភាគអាមីឡូស (Amylose test)
- ❖ ការធ្វើតេស្សវិភាគ Gel consistency (Gel consistency test)

- ❖ ការធ្វើតេស្សពន្លឹតគ្រប់ (Kernel elongation test)
 - ❖ ការធ្វើតេស្សភ្និន (Aroma test)
- ការធ្វើតេស្សវិភាគ Gel consistency ត្រូវបានគេអនុវត្ត ដោយ៖
១. កម្មាធង្វែរនឹចក្បង Alkali (ជាតិក្បង) ដែលបានលាយ បុព្យារ៉ា ធ្វើឱ្យខស ពី Consistency របស់មេរីលាយទិន្នន័យ ដែល ត្រូវដាក់។
 ២. ករ្បាទុក Gel ដែលត្រូវដាក់ក្បងបំពង់កែវផ្ទៃក រយៈពេល ១ម៉ោង។
 ៣. រាស្ត្រប្រើបង Gel ទិន្នន័យវិភាគ Gel consistency គេចែកអង្គរដែលមាន Amylose contente ខ្ពស់ជាពាច់ណាត់ថ្នាក់៖
១. អង្គរដែលមាន Gel consistency វិន (Gel ស្ទើបុខីជាង ៤០ ម៉ែលីម៉ែត្រ) ធ្វើឱ្យបាយវិនខ្សោះ។
 ២. អង្គរដែលមាន Gel consistency វិនមធ្យម (Gel ប្រើបង ៤១ ១៧៦០ ម៉ែលីម៉ែត្រ) ធ្វើឱ្យបាយវិន។
 ៣. អង្គរដែលមាន Gel consistency ទន់ (Gel ប្រើបង ៦១ម៉ែលីម៉ែត្រ) ធ្វើឱ្យបាយទន់។

► កត្តាមានតម្លៃពលដល់គុណភាពស្រួលអង្គរ

គុណភាពស្រួលអង្គរតែងរារសំខាន់ស្រួលពីកត្តាប្រមេះមួយចំនួន ដូចជាពុំដិត វិធីដែលបានប្រើបាយដោយប្រចាំឆ្នាំ។

ក. កត្តាបុំដិត

ពុំស្រួលនឹមួយាមានលក្ខណៈដោរក្នុងកត្តាបុំដិត ធ្វើឱ្យអាចខុសតាតំង់៖

- ❖ ទិន្នន័យ
- ❖ លក្ខណៈរូបរាង រូបរាង ទំហំ ដង់សុំតែ កាតសិត បុរិនៅម៉ាកាតមានពណ៌ៗ ដូចដីសុល។
- ❖ លក្ខណៈគីមី៖កាតទន់ បុរិនៅបេស់បាយ ភិនប្រហេរ ស៊ែជាតិ និងរយៈពេល ចម្លើន។
- ❖ កាតុន់ត្រាំជាមួយនឹងការខូចខាតដោយបញ្ហាផ្សេងៗដូចជាកាតកំងសុំ កត្តាប្រាំដែល និងជំងឺ។

២. ក្រុងលិតកម្ម

ការខ្ចោនដៃរីងក្នុងអំឡុងពេលជំនួយ (ក្នុងពេលដែលប្រើប្រាស់លូតលាស់) អាចនិងមានតម្លៃពលជំនួយភាពប្រើប្រាស់។ ការខ្ចោនទាំងនេះអាចជាត់

- ❖ ការពេមានទីក្រប់គ្រាន់
 - ❖ ការពេមានដើរតិក្រប់គ្រាន់
 - ❖ ការបំផ្តាញរាយកត្តាបង្ក្រាវ។
ការរំខាននៅពេលស្សែវកំពុងដុះលួតលាស់ អារម្មណ៍
 - ❖ ចិយចុះទិន្នន័យ
 - ❖ ស្សែវមិនទុកដំណាលត្រា
 - ❖ គ្រាប់ស្សែវខុច ប្បស្បែត
 - ❖ អង្គរមានសភាពជូចដីស(ពោះស)។ល។

គ. ក្នុងប្រកដនៃការយោលបម្លូលជុល

ការគគប់គគង់ពំតីម្រភ្តី នៅក្រាយដលិតកម្ម អចបណាលទ្ធនេះ

- ❖ ពាត់បង្គត្រូវអង្គរ ដោយសារកត្តាចំពោននា
 - ❖ ពាត់បង្គត្រូវអង្គរនៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិណាមួយ បុក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិមួយចំនួន
 - ❖ ខុចខាតដើរក្បុបសាស្ត្រ ដូចជាតាក់ខ្មែចគ្រាប់ មានលាយទៀតដោយធ្វើឱ្យដើរក្នុងការណែនាំ
 - ❖ ក្រោពណ៌ស្ថិត្រូវអង្គរដោយប្រតិកម្មគីមី ដែលជាដែលនៃការស្ថិត្រូវអង្គរដោយប្រតិកម្មគីមី

យ. លក្ខណៈរបស់ពួជ

គុណភាពបស់ត្រប់ត្រង់អាស៊យនឹងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដែលដើម្បី
និងត្រប់ត្រង់កាត់ក្នុងពេលដុះលូតលាស់ ប្រមូលដុល ត្រប់ត្រង់ទុកជាក់ និងជំងឺៗ។
សីតុណ្ហភាព សារធាតុចិត្តីម និងកត្តាបរិស្ថានធ្វើដោយ កំមានតម្លៃពលដល់ការកើត
ជាប្រហង់ត្រប់ ហើយនិងគុណភាពបស់វា។

៤.៥.៥ សារៈសំខាន់នៃគុណភាពក្រប់ពួជ

ក្រាប់ពុជគីជាចលិតដលនៅមានដើរ។ យើងត្រូវកែងប្រមុល និងត្រូវត្រួងការឱ្យត្រូវ ដើម្បីឱ្យរាជរដ្ឋសារបាន

ទិន្នន័យខ្លស់ចាំបាច់ត្រូវកំណត់ត្រាបែងចាយជាមានគុណភាពល្អ។ ការស្វែងរកដោយបង្ហាញ ឬ គេអាចបង្កើនទិន្នន័យខ្លស់ចាំបាច់ចំនួន ២០% ដោយក្រោមពាណិជ្ជកម្មសំខាន់សំខាន់។ និងចំពោះក្រោមប៊ូនុយក្នុងការបង្ហាញ ឬ គេអាចបង្កើនទិន្នន័យខ្លស់ចាំបាច់ចំនួន ៣០% ដោយសារការធ្វើឡើងស្តីពីការបង្ហាញ។

ជាទូទៅគុណភាពត្រាប់ពុងកំណត់ដោយលក្ខណៈតំណែរូបនិងលក្ខណៈបរិស្ថាន។ លក្ខណៈតំណែរូបមាន៖

- ❖ សមាសធាតុផ្លូវ
 - ❖ ទំហំ
 - ❖ រូបភាព
 - ❖ ពណ៌សម្បរ
 - ❖ ធម៌សីតេ

- ❖ ការធ្វើចំណែតក្នុងពេលដំបូសបញ្ជាផ្ទៃ
 - ❖ លក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ ក្នុងពេលដុះលួតលាស់ និងជាក់គ្រប់
 - ❖ សារធាតុបិញ្ញីមរបស់ដើម
 - ❖ ការខ្ចួចខាតក្នុងនិងក្រាយពេលប្រមូលផែល ដោយសារម៉ាសីន របៀបអនុវត្ត ប្រកត្តាបង្រៀង
 - ❖ សំណើម និងកម្មាធិក្នុងពេលទុកជាក់
 - ❖ អាយ បកមិត្តទំនុ

ជំនាញ: យើងអាចនឹងទទួលបានគាប់ពីមានគណការលក្ខណៈ

- ❖ ជំងឺ: ដោយប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុធសុទ្ធនិងល្អ
 - ❖ ជំណាំស្រួចត្រូវបានជុំលួតលាស់ក្នុងលក្ខខណ្ឌដីល្អ
 - ❖ ប្រើបានតំបន់ក្នុងពេលវេលា និងដោយវិធីសមស្រប
 - ❖ បាក់បន សំអាត និងហាលសម្រួលភាពរាម និងសមស្រប
 - ❖ មានប្រព័ន្ធទុកដាក់ និងបែងចែកគ្រាប់ពុំដូរឲ្យមាត្រារៅ។

☛ គ្រាប់ពួជមានគុណភាពល្អ នូវតែ៖

១. មានភាពសុខ ប្រមិនឆ្លាយ
 ២. មានសារធាតុលាយទាំងតិចត្រូចបំផុត
 ៣. មានភាពឆ្វោះ
 ៤. មិនមានការខួចខាត
 ៥. មានអត្ថាដំណឹកខ្សែស្អែក

ក. លក្ខណៈសម្រាប់ប្រើប្រាស់

លក្ខណៈសុខុបាងពួជ គឺការមិនមានគ្រាប់ពួជដោយឡាយទាំងអស់ រាជាណកំណត់ដោយលក្ខណៈរូបគីមិនិងជំណាត់។ លក្ខណៈរូបរបស់គ្រាប់ពួជគឺ ប្រើនឹងបណ្តាញទទួល រួចរាល់ រួចរាល់ ទៅកាន់ ពណ៌និងភ្នៀន។ យើងអាចកំណត់ លក្ខណៈទាំងនេះដោយរាប់ និងប្រើប្រាស់មូលដ្ឋាន ១០០០គ្រាប់ ពិនិត្យដោយក្នុកទទួល បុរាណប្រើប្រាស់ខ្លាតពណ៌និល។ វិនិយោគលក្ខណៈគីមិនិងមានធ្វើបាន Amylose content ពណ៌និ Alkali digestion, Gel consistency និង ប្រើតែអីនូន។

ពួនសុទ្ធដែងធ្វើឱ្យប្រុះមានកម្មសំដើម ការលួតលាស់ និងទាំប្រហាក់ប្រហែល
គ្នា ហើយផ្តល់ទិន្នន័យខ្ពស់។ លក្ខណៈទាំងនេះអាចនឹងខ្សោតិចត្បាច ជាតិសេស
នៅពេលដែលលក្ខខណ្ឌដំឡុះមិនសូវអំណោយជំនាញ។ ប្រសិនបើប្រុះមានពួនចម្លៃរាជ
និងមានទាំងអស់ និងរូបរាជក្រប់ខ្សោតិច ដែលធ្វើឱ្យលំបាកកែសម្រួលត្រាងល់សម្រួល និង
ត្រាងល់សម្រួលនៃម៉ាសីនកិនប្រុះ ដើម្បីទទួលបានអង្គរប្រើប្រាស់ និងមានគុណភាពល្អ។

២. ការមិនស្វែត

ការមិនស្វែនអាចជាក្រាប់ស្វែង ក្រាប់ពុជដំណាំរៀង សារធាតុលាយទ្វោះរៀង។
ជូចជាក្រាប់ត្រូវ ផ្តល់ បុកមេចកម្មីរៀង។ សារធាតុទាំងនេះតែងត្រូវបានគេគិត
ជាការយនៃមួនស្រួលពុជស្រប។

ស. ទំហំត្រាប់

ភាពខ្សោស បុករដ្ឋាភ័ត្របំពេញ គីជាលក្ខណៈរបស់គ្រប់ពួជល្អ គីវាប្រើន
មានសក្ខានុពលភាពខ្ពស់ក្នុងការធ្វើធនកែវ ហើយធ្វើឱ្យដើមីជុំលូតលាស់ល្អ។

យ. ក្រាប់ពុជខុច ខុចត្រូវដែលនិងមានជំនួយ

គ្រប់ពុធមានគុណភាពល្អ គ្រេតែមិនមានដំឡើ មិនអងកាប់ឆ្លាត និងមិនមាន

បញ្ចាក់ដោយទេរសភានាពេលរដ្ឋបាល បុណ្យកំពង់ដែលអាចធ្វើឱ្យអត្រា
ជីវិត: និងភាពខ្សោះរបស់រដ្ឋបាល។

៤. អត្ថបន្ឌិ៍ណាំខ្ចុងវិសេ

កាត់ខ្លាំងរបស់គ្រប់ពុជគីជាប្រសិទ្ធភាពភូងការដុះ និងលួតលាស់នៅក្នុងវិស៍។ គ្រប់ពុជដើរលខ្លាំងធ្វើឱ្យដើមទាប់ដុះមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលត្រាគើយអាចច្រៅបានល្អជាមួយលក្ខខណ្ឌដំដុះមិនស្ថាំណោយផែល។ ផ្ទុយទៅវិញ្ញ្រប់ពុជខ្សោយធ្វើឱ្យមិនងាយដុះពន្លក មានដើមខ្សោយ ហើយងាយនឹងខ្ចចខាត។

នៅពេលដែលជំណួរគ្រាប់មានសន្លេខុសត្រូវចំពូជមួយទៅមួយគ្រាប់
ពុជកែងស្រួលសំណើម ហើយក្នុងរយៈពេល ២ថ្ងៃ វាត្រូវដឹងប្រស និងក្នុងរយៈពេល ៤ថ្ងៃ
វាត្រូវដឹងស្តីកទី១។ ការដឹង ការបន្ទាស់កន និងលួតលាស់ គឺជាការកំណត់អគ្គារជំណួរ
នៅក្នុងស្រែ។

ច. ជំណាកនៃគ្រាប់ពុជ

ការប្រើស៊តណ្ហភាពខ្ពស់ : ការដាក់ត្រាប់ពុជីវិរដស៊តណ្ហភាពខ្ពស់ (៤០ មេ ៤២ អង្គរសេ) គួរឱយៈពេលទៅថ្ងៃចូល មុននឹងយកវាទៅដំណី:

ការបណ្តុះ៖ ត្រាំគ្រាប់ពួន ១ ខែ ២ថ្ងៃ ហើយធ្វើឱ្យរស្សនា ១ថ្ងៃ មុននឹងយករាជៈដំឡើង។ តាមធម្មតា ម៉ាសីនដំមិនមានភាពសម្រេចជា មួយគ្រាប់ពួនដែលបានបណ្តុះយុរជាង ២ថ្ងៃទៀត។

៤. ការធ្វើតែស្ថាល្អាប់ពុជ

ជាទុលាជារម្ចាស់សាខាបន្ទាប់ពីការបញ្ចប់រដ្ឋបាលនៃក្រសួងពិសោធន៍យុទ្ធសាស្ត្រ

សម្បត និងសំអាត្រូច។ សំណាកញដែងគ្រឿបានវិភាគដោយពិនិត្យលើលក្ខណៈគុណភាពដូចជានរៀបរាប់ខាងលើ។

ជ. វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពុជ

ការធ្វើវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់អំពីពុជមានតាមបំណងសំខាន់ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានគ្រាប់ពុជមានគុណភាពល្អសម្រាប់កសិកប្រើប្រាស់។ គ្រាប់ពុជដែលបានទទួលការបញ្ជាក់គ្រឿប់ពុជមានភាពសុខខាងពុជមានដំណឹកខ្ពស់ មានភាពខ្ចោះពុជមានដីមីត្រូវរការខ្ចោះពុជមានគ្រាប់ស្រី ពុជមានសំរាប់នៅក្នុងការបញ្ជាក់គ្រាប់ពុជមានគ្រាប់នៅក្នុងការទិន្នន័យ។

មធ្យាតាយមួយ ក្នុងចំណោមមធ្យាតាយដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការទិន្នន័យ ត្រូវបានដោលនៃស្ថាប់ពុជ គឺការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជដែលបានគ្រាប់ស្រីបាយទាំងឡាយ ទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជពុជមានដីមី អាចធ្វើឱ្យខាតបង់គិច។ គ្រាប់ពុជដែលបានសំអាត និងប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជមានដីមី អាចធ្វើឱ្យខាតបង់គិច។ គ្រាប់ពុជដែលបានសំអាត និងប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជមានដីមី អាចធ្វើឱ្យខាតបង់គិច។

ប្រទេសធ្វើឱ្យបានធ្វើស្ថាប់ដោយសារត្រូវ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីចំណាត់ថ្នាក់ធ្វើឱ្យបាននៃគ្រាប់ពុជដែលបានគ្រាប់ស្រី។ តារាងរៀបរាប់អំពីលក្ខណៈស្ថាប់ដោរពុជនៅប្រទេសហើយ។

តារាងទី១០: ស្ថាប់ដោរដោរការសម្រាប់ធ្វើវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់អំពីគ្រាប់ពុជ នៅប្រទេសហើយ

បរិយាយ	ពុជកម្រិត Breeder	ពុជកម្រិត Foundation	ពុជកម្រិត Registered	ពុជកម្រិត Certified
ពុជសុខ(%)	៩៨	៩៨	៩៨	៩៧
គ្រាប់ពុជដែលបានគ្រាប់ស្រី (គ្រាប់/៥០០ក្រាម)	០	២	៥	៩០
គ្រាប់ស្រីចំពោះ (គ្រាប់ស្រី/៥០០ក្រាម)	០	០	០.០៥	០.៩
សំរាប់សម្រាប់គ្រាប់ពុជ (គ្រាប់ស្រី/៥០០ក្រាម)	២	២	២	៣
គ្រាប់ស្រីរក្សាបាយ (គ្រាប់ស្រី/៥០០ក្រាម)	០	០	១	២
អគ្គាល់ដុះ(ភាពបំផុត) (%)	៤០	៤០	៤០	៤០
អគ្គាសំណើម (%)	១៨	១៨	១៨	១៨

ចំណាំ

- ❖ ក្រុងក្រាប់ពួជ Breeder ដើម្បីទទួលបានក្រាប់ពួជ Foundation
 - ❖ ក្រុងក្រាប់ពួជ Foundation ដើម្បីទទួលបានក្រាប់ពួជ Registered
 - ❖ ក្រុងក្រាប់ពួជ Registered ដើម្បីទទួលបានក្រាប់ពួជ Certified ប្រសិនបើពីមានក្រាប់ពួជ Registered ក្រុងក្រាប់ពួជ Foundation ដើម្បីទទួលបានក្រាប់ពួជ Certified។

ដើម្បីបញ្ជាក់ទូលស្ថាល់ពុជ មានប្រធែសជាប្រើប្រាស់អនុវត្តការគ្រឹតពិនិត្យតាំងពី រាយជាដាច់ណាំកួងផ្លូវ។ ភ្នាក់ងារធ្វើឲ្យបន្ទាបត្រពិនិត្យមើល ស្រួលកួងផ្លូវយ៉ាង ហេចណាស់ម្នាចកួងជំណាក់កាលលូតលាស់និងម្នាចឡេតនៅមុនពេលប្រើកាត់ ហើយ អាចនឹងបងើសជម្លៀនចេញឲ្យបន្ទាបត្រទូលស្ថាល់ ប្រសិនបើជំណាក់ស្រួលមិនល្អត្រប់ ត្រាន់របោះគេ៖

- ❖ មានស្រីចថ្ងៃប្រើន
 - ❖ ដុំលូតលាស់ខ្សោយ
 - ❖ មានដើមមិនវិងមាំ បុមានជំនឿ
 - ❖ មានសត្វលិតបំផ្តាល់
 - ❖ លក្ខខណ្ឌដែរដែរទៅតុល ដែលមិនធ្វើឱ្យការគ្រែកពិនិត្យប្រព័ន្ធដោយត្រឹមត្រូវ បុង្កើរឱ្យមានមន្ទីរអំពី អគ្គសញ្ញាណាន់ពួជនោះ។

សម្រាប់ពិនិត្យគុណភាពរូបស្រួល ប្រទេសផ្សេងៗបានធ្វើស្ថឹកដោយផ្សេងៗគ្នា។

តារាងទី១១: ស្ថិកជាសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យសានភាពស្តូវក្នុងផ្លូវការដែលមិនយកនៅម៉ា

បរិយាយ	ពុជ Foundation	ពុជ Registered	ពុជ Certified
ពុជត្រាយ(%)	0.0៥	0.៣០	0.៣០
ដើមផ្សេងៗដែលមិនអាច បំបែកបាន(%)	0.0៩	0.០៥	0.០៥
ស្ថិចត្រូវដែលមិនអាច ទទួលយកបាន(%)	0.0៩	0.០២	0.០២
ដើម ប្រ ក្តុរមានជ័យ(%)	0.0៩	0.០៥	0.០៥

៦.៦ មន្ទីរជាមួយដើម្បីជនិស្សក្នុងព័ត៌មានអនុបានភាពខ្ពស់

៤.៦.៩. ការផ្តើសនឹសប្រុង និងការរៀបចំដៃ

ក្រសួងពេទ្យសេសសម្រាប់ជនិតគ្រប់ពុជ គ្នរៀតមានលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យមួយចំនួនដែលរួមមាន៖

- ❖ មិនបានដំឡើងស្រីកាលពីឆ្នាំ ប្រាប់ខ្លួន លើកលើងតើស្របានដំពុជដូចត្រូវ សម្រាប់ទូលបានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់
 - ❖ ខណ្ឌដាច់ពីស្រម្បយឡើតដែលដំពុជស្រីរដូចត្រូវ ដោយប្រឡាយផ្លូវប្រឡាយទៅនៅ យ៉ាងហេចណាស់ នាម៉ែត្រ ដើម្បីឡើសវាងនូវការភ្តាយប្រាយទូទៅ
 - ❖ អ្វីបចំដែនល្អដើម្បីសម្រាប់ប្រកម្មភាពដែលស្រីម្ខាម (ស្រីដុះពីគ្រាប់ពុំដែលដើរដឹងរដ្ឋីម្ខាម) និងស្រីចំពោះ ដើម្បីស្រួលតានក្នុរកស់ប្រជាក់ថ្មីកសិកម្ម ដើម្បីទូប់មិនខ្សោយស្រីម្ខាម និងស្រីចំពោះអារ៉ាដ្ឋាន។

៦.៦.២. ការប្រប់គ្រងដំណាំ

ការគ្រប់គ្រងដំណោះស្រាយមានតម្លៃពលជាលើការលួចលាស់និងការទុកដាក់ដំណាល់
ត្រានេះស្រួល។ ការគ្រប់គ្រងនេះ រួមមានការគ្រប់គ្រងទីក ដី ដឹងស្តីកៅ ដើម ស្ថើចផ្លែ
ព្រមទាំងកត្តាប័ណ្ណនិងជម្លើយដៃ។

☆ ការគ្រប់គ្រងទីក : ដើម្បីគ្រប់គ្រងទីកបានល្អ ត្រូវមានសភាពរបស់
ហើយមានភ្លើតិចតិចឡើយ ការមានទីកជាប្រាំថ្ងៃថ្ងៃដែលមិនមែនត្រូវបាន
អាចនឹងរួមចំណោកដើម្បីបាន

- ❖ ដំណាំដុះលូតលាស់ល្អ និងស្រីបទ្វា
 - ❖ ទួលបានទិន្នន័យលខ្ពស់
 - ❖ គ្រប់ស្រួលមានអត្រាសំណើមប្រហាក់ប្រហែលទ្វា។

ការគ្រប់គ្រងទីក្រឹមត្រូវ ក៏នឹងធ្វើយបន្ទយករបស់ស្ថាបន្ទិចដោយប្រភពប្រជែងបែងចុះនិងកុណាការត្រាប់ដោយការបន្ទយសំរាម បុសាណាកុលាយទាំងឡាយ។

☆ ការគ្រប់គ្រងដី : ការដោកកំដើមត្រូវ និងសម្រេចថា តាមពុធនិងលក្ខខណ្ឌ ជំនួយប្រុងប្រយ័ត្ននឹងអាបរូត អាចធ្វើបានប្រុងប្រយ័ត្ន ដែលត្រូវការគ្រប់ពេញ និងមានកម្រិតប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់។ ការដោកកំដើមនេះ ប្រើប្រាស់អារម្មណ៍ប្រុងប្រយ័ត្នដែលធ្វើឡើង ទៅមុនស្រីនៅក្នុងក្រុងផ្ទៃដែលធ្វើឡើង

ប្រើនចំពោះ សភាពបែបនេះ ធ្វើឱ្យមានស្តីរសៀវភៅដែលមានអត្ថាសំណើមខ្ពស់ ហើយ ងាយសេដ្ឋកិច្ចការដោកកំជីនេះ មិនត្រូវបែកចាន់អាណាពធ្វើឱ្យត្រាប់ស្រួល ស្អែក ហើយមិនស្មោគដោយពេលដំណឹងក្នុងស្រែ។

- ◀ តាកង្វេបកប់អំពីបញ្ហាដែលអាចនឹងកើតមាន ប្រសិនបើពុំមានអគ្គប្បឃដុំ
សូតែដើម្បីមក្រុវបុសមស្រប៖

តារាងទី១២៖ បញ្ហាពាក់ទងនឹងអត្រា បុជ្ជសិក្សដើម្បី

ជងស្តីតេដឹម	បញ្ហាអាជនីងកែវតមាន
រដ្ឋិលពេក	ទិន្នន័យ និងគុណភាពទាប ដោយសារស្មូវបែកគុម្ភប្រើប្រាស់ ដែល ធ្វើឱ្យមិនអាចទុកដាក់ឈាល់ត្រា និងមានស្វែរ ច្បាស់ប្រើប្រាស់។
ពីកពេក	ទិន្នន័យនិងគុណភាពទាប ដោយសារស្មូវប្រភពប្រើប្រាស់ជាគណីម ទីក និងជីជាតិខ្លាំងធ្វើឱ្យគ្រាប់មានទំហំតួច ហើយដើម្បីស្មូវ ទោលម្បប់លើត្រាខ្លាំងធ្វើឱ្យមានបញ្ហាក្នុងការធ្វើសិសំយោគ (Photosynthesis) ត្រមទាំងដ្ឋានដើម្បី

☆ ការគ្រប់គ្រងស្នើចិត្តផ្លូវ: ការកម្មាធ័ស្នើចិត្តផ្លូវទាន់ពេល និងស្អែក អាចធ្វើយ៉ាងឱ្យស្មើរដ្ឋលីនូវដែលខ្ពស់ និងមានគុណភាពល្អ។ ការគ្រប់គ្រងស្នើចិត្តផ្លូវដោយវិធីជំងឺស្មើរសម្របដោយខ្លួនគ្នាដែលមានប្រើប្រាស់ច្បាស់ជាកម្មាធ័ស្នើចិត្តមានប្រសិទ្ធភាពប្រហាក់ប្រហែលឆ្នាំ។

☆ ការកាត់យកចេញ៖ គ្នាកាត់ចេញនូវដើម បុរាណសូវិមិនសុទ្ធជាមជំណាំធ្វើដែលដឹងដើមមានជម្លើចេញពីស្រាយ លក្ខណៈនានាដែលអាចនឹងប្រើប្រាស់ដើម្បីកំណត់

កាតសុទ្ធគាន់ពួជក្នុងស្រួលមានកម្ពស់ដើម Pigmentation នៃផ្ទៀករបស់ដើម Pubescence លក្ខណៈ Awn និងពេលចេញផ្លូវ។ ការកាត់យកចេញគ្រឿងបានអនុវត្តយ៉ាងហេចធាស់ម្នងនៅមុនពេលស្រួលចេញផ្លូវ និងម្នងទៅតាមនៅក្រោយពេលស្រួលចេញផ្លូវ។

៦.៦.៣. ការគ្រប់គ្រងគ្រាប់ពួជនៅក្រោយពេលប្រមូលធម៌

គ្រាប់ពួជដែលមានគុណភាពល្អ តម្លៃទូទៅការគ្រប់គ្រងគ្រីមគ្រូវា គ្រាប់ពួជ Breeder គ្រឿងបានប្រចុះតាមកាត់ដោយដែនដោយម៉ាសីនដែលមានប្រព័ន្ធសំអាតឱ្យស្ថាតា គ្រាប់ពួជប្រកែទ Foundation, Registered និង Certified អាចនឹងប្រចុះតាមកាត់បានដោយម៉ាសីនដែលគ្រឿងបានសំអាតគ្រីមគ្រូវានឹងម្បីចេចសរុបការមានពួជស្រួលដោយទំនួរ។

☆ ពេលដែលប្រចុះតាមកាត់: ពេលដែលមស្របបំផុតដើម្បីប្រចុះតាមកាត់ គឺជាបេលដែលគ្រាប់ស្រួលមានអត្ថាសំណើម ២០ៗ១៤% ប្រចាំពេលស្រួល ៤០ៗ១៤% មានពណ៌រួចចំបើង (គីប្រមាណាពាណិច្ឆ័ទបន្ទាប់ពីចេញផ្លូវ)។ ប្រសិនបើប្រចុះតាមកាត់យើតពេកគ្រាប់ស្រួលដោយប្រើប្រាស់នឹងផ្លូវការដែលបានប្រើប្រាស់ប្រចុះតាមកាត់យើតពេកគ្រាប់ពួជប្រែប្រែនឹងមានគ្រាប់ពួជប្រើប្រាស់នៅស្តីវិទីកដើម្បីឱ្យរាមានគុណភាពទាម។

☆ ការបាក់បន្ទាន់: គ្របាក់បន្ទាន់ជាបន្ទាន់នៅក្រោយពេលប្រចុះតាមកាត់។ ការគ្រប់បន្ទាន់កណ្តាលបំស្រួលកាន់តែយុរាងកាន់តែងាយដើម្បីឱ្យគ្រាប់ស្រួលអង្គរប្រព័ន្ធបាន។ លេវ្តិនវិលគ្រីមគ្រូសម្រាប់គ្រាល់ម៉ាសីនដែលមានចេញផ្លូវគីឡូ ១២៧១៦ ម៉ែត្រការិតទីប្រមាណា ៦០០ ដុំ/នាទី។ លេវ្តិនវិលខ្ពស់ជាងនេះអាចធ្វើឱ្យគ្រាប់ពួជដោយខុចខាតនៅពេលដែលលេវ្តិនយើតជាងនេះអាចធ្វើឱ្យរាមាននៅសល់គ្រាប់ស្រួលបាក់បន្ទាន់មិនដើរពីក្នុងការបាក់បន្ទាន់ឡើង ក្នុងការបាក់បន្ទាន់លេវ្តិន ៤០០ៗ១៤៥០ដុំ ប្រុងដុំ/នាទី។ គម្រោងរាងដោលគ្រាប់បន្ទាន់នឹងក្នុងការបាក់បន្ទាន់ដែលនៅពីទូទីនិងក្នុងក្នុងការបាក់បន្ទាន់គ្រាប់ស្រួលឱ្យរាមានប្រមាណា ២៥ម៉ែត្រ។

☆ ការហាលសម្ពិត: គ្របាលសម្ពិតគ្រាប់ពួជស្រួលឱ្យរាមានអត្ថាសំណើម ១៣ បុំ ១៥% ឱ្យបានបាប់តាមដែលអាចធ្វើបានបន្ទាប់ពីបាក់បន្ទាន់រួច។ ក្នុងការណើដែលគ្រីមគ្រប់បន្ទាន់ជាក់យ៉ា (យុរាងទី១៩) គ្របាលសម្ពិតវិនិយោគឱ្យរាមានអត្ថាសំណើមទាបជាង

១៣% ហើយទុកដាក់ក្នុងបរិភាគបិទជីតា តារាងរៀបចំអគ្គាស់ណីម និងរយៈពេលទុកដាក់សម្រប។

តារាងទី១៣៖ រយៈពេលទុកដាក់ និងអគ្គាសំណើមគ្រប់ពួជស្សនា

រយៈពេលទុកដាក់	អត្រាសំណើមសុវត្ថិភាព	បញ្ជាដីលអាចនឹងកែតមាន បើទុកដាក់យុរូ បុសិមជាង
២ ខែ ៣ សប្តាហ៍	១៥%	ដុះធ្វើតុ ត្រូវបាន និងបាត់បង់ ដោយការដែកជាមួយ
៥ ខែ ២៣ ខែ	ទាប បុសិ ១៣%	ដែកចាប់ផ្លាស់បន្ទាលិត
យុរូជាង១ឆ្នាំ	ទាប បុសិ ៩%	ចិយចុះសមត្ថភាពជំណួរ:

ការសម្ងាត និងផ្តៃប្រើប្រាស់ អាចធ្វើយករាយតុណាការព្រាប់ពួជា យើងអាចធ្វើកិច្ចការនេះ ដោយហាលស្រួលដោយកម្មវិធី បុណ្ណោយប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនសម្ងាតកូងរៀប៖ពេលកំណត់មួយ ហើយផ្តល់ការដោយធ្វើឱ្យការប្រាប់នៅក្នុងឯង ប្រក្នុងពាក្យិងរៀប៖ពេលកំណត់មួយទៀត។ កិច្ចការនេះគួរត្រូវបានធ្វើសារចុះសារឡើងយ៉ាងតិចបែងចែងហើតទាល់តែស្រួលមានអត្ថាសំណើមទាបជាង ប្រសើរ ១៥%។

ក្នុងករណីបាលសម្បតដោយកម្មិត្រេអាជិត្យ ត្រូវព្រាយគ្រាប់ពួជស្វើដែរ (១-ពាសដែលមិនមែន) នៅលើកន្លែល កម្រាល ប្រឹទាន ហើយត្រឡប់វាទៅទៅ ដើម្បីបង្កើតបន្ថែម ធ្វើឱ្យសំណើមក្នុងគ្រាប់ពួជអាចមានសភាពប្រហាក់ប្រហែល ត្រាបៀយដូចយប់ដើម្បីនិងសម្បត។ សីតុណ្ឌភាពគ្រាប់ស្រួលបាលអាចខ្ពស់ជាង ៥០អង្គរេស ដែលអាចធ្វើឱ្យការបំពណ៌ អន់កំពើដីដីនិងប្រេស្តាំ។ ដើម្បីថែរសវាង បញ្ញាចាំងនេះគឺគ្រាប់ពួជនៅពេលដែលបែងក្រោមខ្លាំង (បែងត្រាង)។

ម៉ាសីនសម្បតុជនកូចដែលគេនិយមប្រើ មានសមត្ថភាពសម្បតម្លៃ ពាន ១ ទៅ
ពាន២ ក្នុងរយៈពេល ៦៧១២ម៉ោង។ នៅតីបន្តត្រិក គេប្រើប្រាស់ដុតកម្មខ្សោយលំឱ្យ
មានសិតុណ្ឌភាព ៤០៧៩៤២អង្វាស់ ហើយខ្សោយមានលេវ្កៀន ០,១៥៧០,២៥
ម៉ែត្រ/នាទី។ យើងអាចធ្វើឱ្យប្រសិទ្ធភាពនៃម៉ាសីនសម្បតប្រកែទនះកើនឡើងដោយ
ប្របល់ត្រឡប់ស្រួលក្នុងពេលសម្បត។

សាខាបន្ទី

ប្រសិនបើត្រូវទុកដាក់គ្រាប់ពុជស្សីឱ្យមានសុវត្ថិភាពភ្លើងរយៈពេលយុវវគ្គរំកៈ

ការទិន្នន័យក្នុងពាណិជ្ជកម្ម នៅពេលទិន្នន័យក្នុងពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានព្យាយាយ ដើម្បីការពារទិន្នន័យក្នុងសាធារណរដ្ឋបាល និងជិំជួយ ហើយសម្រាប់បិយាណាស មានសំណើម ខ្លួន ត្រូវបានសម្រេចក្នុងពាណិជ្ជកម្ម នៅពេលទិន្នន័យក្នុងពាណិជ្ជកម្ម។

☆ ការទុកដាក់ក្នុងជំពូក៖ កសិករជាប្រើប្រាស់ជំពូកធ្វើពីលើ ដីត្បូង សីមចងក់បុបន្ទះបស្ថីដែលងាយនឹងធ្វើឱ្យស្រួលឯងការបំផ្តាញពីសំណាក់សត្វលិត កណ្តាល និងសត្វស្អាប។

៦.២ ការចេចិតនាយកដ្ឋានបានរក្សាទុល

ជាទុក ការធ្វើតេស្សវាយតម្លៃគុណភាពគ្រាប់ពុង នៅក្នុងប្រព័ន្ធគេអនុវត្តដោយ
ពិនិត្យលើខែ

១. អត្រាសំណើម

២. អត្រាចំណុះ:

៣. ភាពស្ថាត

៤. ភាពសុទ្ធជាងពួជា

៦.១.១. ការធ្វើតេស្សអត្រាសំណើម

វិធីធ្វើតេស្ស បុរាណសំណើមត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅក្នុងខែ ឧសភា

៦.១.២. ការធ្វើតេស្សអត្រាចំណុះ:

ការធ្វើតេស្សអត្រាចំណុះដោយធ្វើដែលអាចធ្វើបាន មុនពេលយកគ្រាប់ពួជាទៅ ដំបូង។ យោបល់ដែលគ្រាប់ពួជាប្រចាំការដើម្បីដែលបង្ហាញ គឺជាសញ្ញាដែលបង្ហាញ អំពីភាពខ្សោយរបស់វា វិធីនេះនាយក្រឹមបាននូវត្រូវបំណាយតិច ហើយមិនវិស័ិកនៅក្នុង។ ដើម្បីធ្វើតេស្សដំណុះគូរមាន៖

- ❖ ចាសមិនប្រាបទីក បុងបទីកសុទ្ធមានប្រុងកម្រៃសី មួយចំហៀង (កាត់តាម បណ្តាយ ដើម្បីទ្វាយមានទម្រង់ជាថាស)។
- ❖ ក្រណាត់ដែលស្រួល បុងកំទីក។ ក្រជាសង្គមមុខ បុរាណកន្លែង អំពារ់មាន ភាពសមស្របបំផុត។
- ❖ គ្រាប់ពួជា។
- ❖ ទីកសម្រាប់ធ្វើម។

ហើយអនុវត្តវាគោរោះ

១. ជាក់លាតក្រុណាត់ បុរាណសដកំទីក ក្នុងថាស

២. ដ្ឋីសយកសំណាកពីគំនៈ បុណ្យគ្រាបពួជ តាមគោលការណ៍ តែងតែ ហើយប្របល់វាក្នុងឯងមួយ។ បន្ទាប់មកដ្ឋីសយក សំណាកយ៉ាងតិច ពាតិគ្រាប់ពួជដែលបានប្របល់នោះ។

៣. របៀបក្រាប់ពួជចំនួន ១០០គ្រាប់ ពីក្នុងសំណាកនឹមួយចាំង ពាន់ ហើយជាក់រកយកនៅលើក្រុណាត់ បុរាណសដកំទីក ដែលនៅក្នុងថាស។

៤. ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ក្នុងកំឡុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃ ត្រូវ៖

ក. ធ្វើឱ្យក្រុណាត់ បុរាណសនោះដកំទីក បុសីមជានិច្ចដោយចាកំទីកធ្វើម ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន

ខ. កត់គ្រាប់នូនគ្រាប់ពួជដែលដុះពន្លក

៨៧

៥. គណនាអត្រាជុំណាំ: នៅថ្ងៃទី ៥ និងទី ១០ តាមរូបមន្ទេះ

$$\text{អត្រាជុំណាំ} = \frac{\text{ចំនួនគ្រាប់ពុជ្រដែលបានដឹង}}{\text{ចំនួនគ្រាប់ពុជ្រដែលបានដាក់ក្នុងថ្ងៃសែវភ័យ}} \times 900$$

ឧបាទរណ៍ បើមានគ្រាប់ពុជ្រ ៥៦ គួរចំណោមគ្រាប់ពុជ្រទាំង ១០០គ្រាប់ ដុះពន្លក ក្នុងរយៈពេល ១០ថ្ងៃធ្វើឱ្យ៖

$$\text{អត្រាជុំណាំរហូតដោយ ១០ថ្ងៃ} = \frac{៥៦ \times 900}{900} = ៥៦\%$$

៦. ៣. ការធ្វើតេស្សការពន្លាតរបស់គ្រាប់ពុជ្រ

គ្រាប់ពុជ្រមានគុណភាពខ្ពស់ត្រូវតេស្សការ ន្ថានសំរាប់គ្រាប់ពុជ្រ គ្រាប់ដំណាំដោយ ៥៦ គ្រាប់ដំណាំ ដើម្បី កម្រិតដឹងប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជ្រ។ ការមិនតេស្សការ ដែលបានប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជ្រ នឹងបានការពន្លាតរបស់គ្រាប់ពុជ្រ។

ដើម្បីការសំណង់ការពន្លាតនៃគ្រាប់ពុជ្រ ត្រូវបានដោលការពន្លាតរបស់គ្រាប់ពុជ្រ ដើម្បីការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជ្រ។

១. ប្រើប្រាស់ការពន្លាតគ្រាប់ពុជ្រ ទម្ងន់ ១០០គ្រាម

២. ប្រើប្រាស់ការពន្លាតនៅ: (ក)

៣. ប្រើប្រាស់ការពន្លាតគ្រាប់ពុជ្រ ដើម្បីការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជ្រ ដើម្បីការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពុជ្រ និងសម្រាម

៤. ប្រើប្រាស់ការពន្លាតគ្រាប់ពុជ្រ ខាងលើ(ខ)

៥. គណនាអត្រាធគ្គគ្រាប់ពុជ្រ ប្រចាំថ្ងៃ តាមរូបមន្ទេះ

$$\text{អត្រាធគ្គគ្រាប់ពុជ្រ} = \frac{\text{ទម្ងន់រហូតដោយ}}{\text{ទម្ងន់សំណងកសុប}} \times 900$$

$$\text{អត្រាឧាយទ្វាក់នៃការពន្លាតគ្រាប់ពុជ្រ} = \frac{\text{ទម្ងន់នៃការពន្លាតគ្រាប់ពុជ្រ (ខ) }}{\text{ទម្ងន់សំណងកសុប (ក)}} \times 900$$

៦.៣.៤. ការធ្វើតេស្ថកំណត់ការពសុទ្ធគាងពួជ

ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងមិន គ្រាប់ពួជមានគុណភាពល្អក្នុងពេមានការពសុទ្ធគាងពួជខ្ពស់។ មធ្យាតាយដីល្អមួយដើម្បីធ្វើតេស្ថការពសុទ្ធនេះ គឺវាស៊វិមាត្រក្រាប់គណនាចំលោះដោយបានបណ្តុះបណ្តាលនិងទទួលបានបន្ទាយនិងទទួលបានបន្ទាយនៅពីមួយតម្លៃលេខដែលគេបានពេញសម្រាប់ពួជនោះ។ ប្រសិនបើតម្លៃប្រចាំថ្ងៃមួយ ប្រចាំថ្ងៃមួយដែលបានករយើងបានត្រួតពួជនោះ នៅពេលបានពួជនោះ នឹងបានការធ្វើតេស្ថនេះក្នុងពេមានការពសុទ្ធគាងពួជខ្ពស់។

១. ង្រីសយកសំណាក់ ១ ពីក្នុងគំនរពួជតាមគោលការណ៍ចែងទៀត
២. ង្រីសយកស្រួល ២០គ្រាប់ ពីសំណាក់ខាងលើតាមគោលការណ៍ចែងទៀត
៣. ប្រើប្រាយប៉ារីស់ពង្រីករួបចំកដើម្បីរាយស៊វិមាត្រក្រាប់នីមួយា
(ទាំង ២០គ្រាប់)
៤. កត់ត្រារិមាត្រក្រាប់ពួជដែលរាយស៊យើងបានតារាងទី១៩ខាងក្រោម៖

តារាងទី១៩៖ ការកត់ត្រារិមាត្រក្រាប់ពួជ

គ្រាប់ពួជស្រួល	ទទួលបាន (មិនឱះមិញ)	បណ្តុះបណ្តាល (មិនឱះមិញ)
១		
២		
៣		
៤		
៥		
៦		
៧		
៨		
៩		
១០		
១១		
១២		
១៣		
១៤		

១៥		
១៦		
១៧		
១៨		
សរប		
មធ្យម (សរប/២០)	(ក)	(ខ)

→ ប្រើប្រមន្តូលាងក្រាមដៃម្នីគណនាឌលផ្សេបបណ្តាយ
និងទទួលភាព

$$\text{ធនលផ្សេបបណ្តាយ} = \frac{\text{បណ្តាយក្រាប់ពុជមធ្យម (ខ)}}{\text{ទទួលភាពក្រាប់ពុជមធ្យម (ក)}}$$

តូលខក្តុងតារាងទី១៥ និងតារាងទី១៦ នាងក្រាមបង្ហាញតាំងនិតម្លយចំនួន
សម្រាប់ធ្វើបំណាត់ថ្នាក់ក្រាប់ពុជ។

តារាងទី១៥: បំណាត់ថ្នាក់ក្រាប់ពុជទៅតាមបណ្តាយរបស់វា

ចំណាត់ថ្នាក់	បណ្តាយ
១	ដែងខ្សោះដែង (ដែងជាង ព.៥មីលីម៉ែត្រ)
៣	ដែង (៦.៦-៧.៥ មីលីម៉ែត្រ)
៥	មធ្យម (៥.៥១-៦.៦ មីលីម៉ែត្រ)
៧	ខ្លឹម (ស្ទើបុន្ណិជាង ៥.៥មីលីម៉ែត្រ)

តារាងទី១៦: បំណាត់ថ្នាក់ក្រាប់ពុជទៅតាមរូបកង
និងធនលផ្សេបបណ្តាយ និងទទួលភាព

ចំណាត់ថ្នាក់	រូបកង	ធនលផ្សេបខ្លាត
១	ស្ទើដែង	ដែងជាង៣.០
៣	មធ្យម	២.៩-៣.០
៥	ក្រាស	១.១-២.០
៧	មុល	កូចជាង១.១

៤. ទម្ងន់១០០០គ្រាប់

វិធីមួយទៀតដើម្បីរាសកំណត់ការពសុទ្ធជាងពុជ គឺកំណត់ទម្ងន់១០០០គ្រាប់។ ទម្ងន់នេះប្រើប្រាស់នៅក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសម្រាប់ពុជស្រីរដ្ឋាន ប្រសិនបើទម្ងន់នេះ ខសត្វាថ្មីដើម្បីប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសម្រាប់ពុជស្រីរដ្ឋាន នៅក្នុងប្រព័ន្ធអាណាពលរដ្ឋប្រជុំប្រចាំខែ ឬប្រចាំឆ្នាំ។

ដើម្បីទទួលបានទម្ងន់១០០០គ្រាប់ ត្រូវឈាន់

១. ប្រើប្រាស់សម្រាប់ពុជស្រីរដ្ឋាន ឬប្រព័ន្ធផ្លូវការ ឬប្រព័ន្ធទាមតាមការណ៍ចំណាំ

២. រាយក្រឹងស្រីរដ្ឋាន ១០០០គ្រាប់ ដោយយកគ្រាប់មិនចាក់បែកប្រុងចំណាំ

ខាតពីសំណាកខាងលើ

៣. ប្រើប្រាស់ស្រីរដ្ឋាន ១០០០គ្រាប់នៅៗ។

ឯកសារយោង

១. ពួនធស្តីសំខាន់ចំណុនទៅពួន រៀបរៀងដោយបណ្ឌិត ចំនួន នៅថ្ងៃ ២០១១
២. ជំហានដើម្បីធ្វើធម្មិតស្តីវាទានដោគជ័យ ប្រសម្រួលដោយលោក មាស ពិសិដ្ឋ នៅថ្ងៃ ២០១៣
៣. ការកាត់បន្ទយការបាត់បង់ក្រោយប្រមូលផល រៀបចំដោយនាយកដ្ឋានគ្រឹះយន្តកសិកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៅ ថ្ងៃ ២០១១
៤. ឯកសារធ្វើព្យាយាយ (Press release) របស់កម្មវិធីសេវាដំណើរ និងកសិកម្ម នៃអង្គភាពប្រជាធិបតេយ្យ នៅ ថ្ងៃ ១៩៩៨ www.FAO.org
៥. វិធីការពារការបាត់បង់គ្រាប់ធញ្ញជាតិ (Manual on the Prevention of Post-harvest Grain Losses) រៀបរៀងដោយ Joost Gwinner, Rudiger Harnish nig Otto Muk នៃអង្គភាព GTZ នៅថ្ងៃ ១៩៩៦ និងដែលបានដែកស្រាវ និងប្រសម្រួលដោយលោក មាស ពិសិដ្ឋ នាយកដែកវិទ្យាសាន្ត្រាក្រោមជាតិ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា (CARDI) នៅថ្ងៃ ២០០០
៦. វិស្សកម្មកសិកម្មក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍: កិច្ចប្រតិបត្តិនានានៅក្រោយ ពេលប្រមូលផលនិងការគ្រប់គ្រងគ្រាប់ធញ្ញជាតិដែលជាសេវាដំណើរ និងកសិកម្ម នៃអង្គភាពប្រជាធិបតេយ្យ នៅ ថ្ងៃ ១៩៩៨ ដែលបានដែកស្រាវ និងប្រសម្រួលដោយលោក មាស ពិសិដ្ឋ នៅថ្ងៃ ២០០០
៧. ត្រីត្រូប់ត្រូពេតមាន ស្តីពីបច្ចេកទេសក្នុងការទុកដាក់ពួនធស្តី រៀបចំដោយនាយកដ្ឋានគ្រឹះយន្តកសិកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៅថ្ងៃ ២០១១
៨. គុណភាពស្តីអង្គរ: ឯកសារបណ្តុះបណ្តាលរៀបរៀងដោយលោក Joe Rickman នៃវិទ្យាសាន្ត្រាក្រោមជាតិ (IRRI) និងដែលបានប្រសម្រួលដោយលោក មាស ពិសិដ្ឋ នៅថ្ងៃ ២០០២
៩. គ្រាប់ស្តី និងប្រព័ន្ធការដោរក្រោយប្រមូលផល ដែលជាឯកសារបណ្តុះបណ្តាលរៀបរៀងដោយលោក មាស ពិសិដ្ឋ នៅថ្ងៃ ២០០១
១០. របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យកម្រិតមានម៉ោងបើដែលកសិកម្មកម្ពុជាសម្រាប់នាំចេញប្រចាំថ្ងៃ ២០១៣។
១១. Description of Rice varieties released by the varietal recommendation committee of Cambodia (1990-2000)

សៀវភៅនៃបច្ចេកទេស រោគាយុប្រមុជជនក្រសួង

រៀបចំដោយនាយកដ្ឋានដំណាំស្រីនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
ខេត្តសាក់ ឆ្នាំ២០១៩

លោក: ពុមិកទី១ ចំនួន ១០០០០ ក្បាល
ឧបត្ថម្ភដំណាក់ដោយគ្រោងឧបត្ថម្ភស្ថិជ្ជបន្ទាន់ (ADB Grant No. 0302 Cam-EF)

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងដោយនាយកដ្ឋានដំណាំស្រីនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

អ្នកព្រៃចង្វែ

- លោក និត នាយក នាយកដ្ឋានជំណាំស្តីវា
- លោក នឹង មេនេស់ខ្លា នាយកដ្ឋានជំណាំស្តីវា

អ្នកខ្លួនដែលបានគេស្រួល

- ធនកខត្តម សុ ឧនុបុន្ញិកធម្មាន អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
- លោក ពោរ ថយៈ នាយក នាយកដ្ឋានជំណាំស្តីវា
- លោក ស៊ែម ឪ ឯ នាយក វិទ្យាសានស្រាវជ្រាវ អភិវឌ្ឍនកសិកម្មកម្ពុជា
- លោក ហុន សេរីខុះ វិទ្យាសានស្រាវជ្រាវ អភិវឌ្ឍនកសិកម្មកម្ពុជា
- លោក ប៊ា សុខិន្ទុខិន្ទា នាយកដ្ឋានគ្រឹះឃុំយន្តកសិកម្ម
- លោកស្រី សុខិន្ទ ស៊ែម នាយកដ្ឋានជំណាំស្តីវា
- លោក ខុ ចំនើន នាយកដ្ឋានជំណាំស្តីវា
- លោក ឲ្យ នាម នាយក នាយកដ្ឋានជំណាំស្តីវា

នាតិកាមត្តបទ

សេចក្តីផ្តើម	១
I. បច្ចេកទេសមុនប្រមូលដែលសំខាន់ៗ	៣
១.១ ការរៀបចំដីស្រី	៣
១.២ ការធ្វើសវិសពុជ	៥
១.៣ ការដាំងឱ្យ	៥
១.៤ ការប្រើប្រាស់ដី	៦
១.៥ ការគ្រប់គ្រងទឹក	៧
១.៦ ការបែងចែងដំណោះ និងវិធានការកម្មាធ័កភ្លាមថ្លែង	៨
II. ការបាត់បង់នៅពេល និងក្រោយពេលប្រមូលដែល	៩០
២.១.ការបាត់បង់បរិមាណ បុទ្ធម៓ន់	៩៩
២.២.ការបាត់បង់គុណភាព	១២
III. បច្ចេកទេសនៅពេល និងក្រោយពេលប្រមូលដែល	១៣
៣.១ ការប្រមូលដែលស្រី	១៣
៣.២ វិធីប្រមូលដែលស្រី	១៥
៣.៣.បញ្ជាក់តមានដោយការទុកកណ្តាប់ក្នុងស្រី	២០
៣.៤.បញ្ជាក្នុងការដំឡើនកណ្តាប់	២០
៣.៥.ការបាតកបែន	២១
៣.៦.ការសម្រួល	២៤
៣.៧.ការសម្រាត	២៦
IV. ការទុកដាក់ និងបែរក្សាគុណភាព	២៦
៤.១. គោលបំណងនៃការក្សាទុក	២៦
៤.២. កភ្លាដើលមានតម្លៃពលលើគុណភាពត្រាប់	៣០
៤.៣. លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ទុកដាក់	៣០

៤.៤. ប្រកេទនៃប្រព័ន្ធទុកដាក់.....	៣៣
៤.៥. សកម្មភាពនានាដើម្បីកាត់បន្ទយការបាត់បង់ ក្នុងពេលទុកដាក់.....	៣៥
៤.៦. សមាសភាពចំពោះក្នុងពេលទុកដាក់ និងវិធានការទប់ស្ថាត់និងកម្មាត់... ..	៣៥
V. ការធ្វើសយកសំណាកសម្រាប់វិភាគ.....	៥១
៥.១. សារៈសំខាន់នៃការធ្វើសយកសំណាកត្រីមត្រី	៥១
៥.២. របៀបធ្វើសយកសំណាកឱ្យបានត្រីមត្រី	៥១
៥.៣. ការក្រាមទុក និងប្រើប្រាស់សំណាក.....	៥២
៥.៤. អត្ថាសំណើម.....	៥៣
៥.៥. ការរំសំអត្ថាសំណើម.....	៥៥
៥.៦. អត្ថាសំណើមសមតា	៥៥
៥.៧. អត្ថាសំណើមធ្វើប្រើប្រាស	៥៥
៥.៨. អត្ថាសំណើមធ្វើបសមតា	៥៥
VI. ការកិនស្រី	៥៥
៦.១. ផលិតផលដែលអាចកិនបាន	៥៥
៦.២. វិធីកិនស្រី	៥៥
៦.៣. ម៉ាសីនកិនស្រីទៅនឹង	៥៥
៦.៤. តើត្រូវធ្វើអ្នីខ្លះដើម្បីទទួលបានអង្គមានគុណភាពខ្ពស់ ?	៥៥
៦.៥. គុណភាពស្រីអង្គរ	៥៥
៦.៦ មធ្យាបាយដើម្បីផលិតត្រាប់ពុជមានគុណភាពខ្ពស់	៥៥
៦.៧ ការធ្វើតេស្សរាយតម្លៃគុណភាពត្រាប់ពុជ	៥៥
ឯកសារយោង	៥៥

នគរបាល

បច្ចេកទេសក្រាយពេលប្រមូលដែល គីជាការងារម្នាយដ៏មានសារសំខាន់ដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវក្នុងការការត់បន្ទយការបាត់បង់បរិមាណដែលនិងការធានាកុណភាពកសិផលដើម្បីលើកកម្មសំត័ម្យនៅលើទីផ្សារ។ ការសិក្សាតារជីវិត បានបង្ហាញថា នៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ម្នាយចំនួនតម្លៃស្រីអង្គរត្រូវបានបាត់បង់ពី ២៥% ទៅ ៥០% ក្នុងចន្ទោះពេលចាប់ពីប្រមូលដែលហូតដល់ការកែចែកបរិការត ដោយសារការអនុវត្តន៍ការងារក្រាយប្រមូលដែលមិនបានត្រឹមតាមបច្ចេកទេស។ ទន្លឹមនឹងនេះចំណោះដើម្បី និងការអនុវត្តន៍បច្ចេកទេសក្រាយប្រមូលដែលស្រីនៅកម្ពុជា នៅមានការបង្ហាញដែលបណ្តាលឱ្យមានការបាត់បង់និងខាតបង់កោគដែលជាថ្មី ទាំងបរិមាណ គុណភាព និងតម្លៃ។

ដើម្បីចូលរួមចំណោកការត់បន្ទយបញ្ញាគារលើ នាយកដ្ឋានដំណាំស្រីនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម សហការជាម្នាយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដាន បានផ្តល់ជូនចំណេះដឹងក្នុងសេវាកៈ “បច្ចេកទេសក្រាយប្រមូលដែលស្រី” នេះទទួលដោយបានដើរស្រីសំឡើងក្នុងគេលបំណងផ្តល់នូវចំណោះដើម្បី និងការកែចែកការងារជាមុលដ្ឋានទាំងទីនឹងបច្ចេកទេសដើម្បី កម្នសំខាន់ៗ និងបច្ចេកទេសក្រាយប្រមូលដែលសំដែរដោយផ្តល់នូវជិតការ ការត់បន្ទយការបាត់បង់បរិមាណដែល និងលើកកម្មសំគុណភាពស្រីអង្គរឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ។

អ្នករៀបចំសង្ឃឹមថា សេវាកៈនេះនឹងផ្តល់នូវតុទិនិងគោលការណ៍បច្ចេកទេសជាមុលដ្ឋានសម្រាប់អ្នកអានយកទៅពិចារណា និងដើរស្រីសំឡើងក្នុងសុមស្ថាគមន៍ទូទៅយកនូវយោបល់កែលម្ប លើកល់ចំណុចខ្លះខាតដើម្បីយកមកកែសម្រេល សម្រាប់ការចងក្រងសេវាកៈលើកក្រាយឱ្យកាន់តែមានការសិក្សា។

កដជានឹកពេញ ថ្ងៃទី ៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩ ឯក ៩

នគរបាល

